

สำนักงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๓๖/๒๕๕๐

เป็นพิเศษ

วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ เดือนมิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๐

สำนักrayงานการประชุมและชวเลข
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

คณะกรรมการตรวจแล้ว วันที่ ๑๔ เดือน สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๐

สภารับรองในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๔๓/๒๕๕๐ เป็นพิเศษ วันเสาร์ที่ ๑๘ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๐

สารบัญ

รายงานการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ

ครั้งที่ ๓๖/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ เดือนมิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๐

ณ ตึกรัฐสภา

หน้า

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุม ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว

- ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ....

ซึ่งคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญจัดทำเสร็จแล้ว

๑

(เป็นการพิจารณาต่อจากการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญครั้งที่แล้ว)

ผู้อภิปราย

- นายการุณ ไสงาม

๕๗, ๕๘, ๖๔, ๖๕, ๗๗,

๑๑๑

- รองศาสตราจารย์กิตติ ตีระเศรษฐ์

๙๑, ๙๓, ๙๕

- นายเกียรติชัย พงษ์พานิชย์

๒๘, ๓๐, ๑๑๓

- รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง

๕๕, ๖๕, ๗๙, ๘๓, ๘๕,

๘๗, ๙๐, ๙๖, ๙๗, ๙๘,

๑๐๐, ๑๐๒, ๑๐๖, ๑๐๙,

๑๑๗

- นายชาติชาย เข็มศรีพงษ์

๑๐, ๑๔, ๑๙, ๒๓, ๒๔,

๒๗,

หน้า

- นายชาลี กางอิม	๓๐, ๓๑
- นายชำนาญ ภูวิลัย	๔๙
- นายธวัช บวรวิชัยกูร	๔๔, ๖๓, ๖๘
- นายประพันธ์ นัยโกวิท	๔๕, ๕๓, ๖๖
- นายปริญญา ศิริสารการ	๔๗
- นายพิเชียร อำนางวรประเสริฐ	๓, ๔, ๓๓, ๓๗, ๔๐, ๔๒
- นายรัฐ ชุกกลิ่น	๙, ๑๕
- นายวัชรนา หงส์ประภัสร์	๔๓, ๖๓, ๘๓, ๘๕, ๑๐๔
- นายวิชัย รูปขำดี	๘๒, ๙๑
- ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ	๓๙
- นายวิฑิตยา บริบูรณ์ทรัพย์	๖๙, ๑๐๓
- นายวิฑิตยา คชเชื่อน	๒๗, ๔๑
- นายวุฒิชชาติ กัลยาณมิตร	๑๐๔, ๑๐๕
- รองศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย	๑๑, ๑๖, ๒๑, ๒๔, ๒๙, ๓๒
- รองศาสตราจารย์ศรีราชา เจริญพานิช	๙๐
- นายศิวะ แสงมณี	๗๐
- นายสมเกียรติ รอดเจริญ	๑๑๒
- ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์	๖๑, ๖๗, ๗๒, ๗๘, ๗๙, ๘๐, ๘๑, ๘๔, ๙๓, ๙๔, ๙๖, ๙๗, ๙๙, ๑๐๐, ๑๐๔, ๑๐๖, ๑๐๗, ๑๐๙, ๑๑๐, ๑๑๑, ๑๑๕, ๑๑๖
- นายสมชัย ฤชุพันธุ์	๕๓, ๕๕
- นายสวิง ตันอุดม	๒๗

หน้า

- นายสุนทร จันทร์รังสี	๑๖,
- นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย	๑๑๓, ๑๑๖, ๑๑๘
- นายหลักชัย กิตติพล	๑๘, ๒๒
- นายอรรครัตน์ รัตนจันทร์	๓, ๗, ๑๔
- นายอัษฎพร จารุจินดา	๒, ๒๕, ๓๕, ๗๔, ๙๔, ๑๐๒, ๑๐๓, ๑๐๘, ๑๑๒
- นายอุทิศ ชูช่วย	๑๗
- นายไอลกาส เตพละกุล	๘๘

รายชื่อสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญที่มา ลา ขาด ในการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ

ครั้งที่ ๓๖/๒๕๕๐

วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๐

ลำดับที่	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด
๑.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์กนก โตสุรัตน์	✓		
๒.	นางกรรณิการ์ บรรเทิงจิตร	✓		
๓.	นายกฤษฎา ให้วฒนาบุญกุล	✓		
๔.	นายก้านรงค์ จันทิก	✓		
๕.	นายการุณ ไสงาม	✓		
๖.	รองศาสตราจารย์กิตติ ตีระเศรษฐ์	✓		
๗.	ศาสตราจารย์เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม	✓		
๘.	นายเกียรติชัย พงษ์พาณิชย์	✓		
๙.	นายคมสัน โพธิ์คง	✓		
๑๐.	นายจรัญ ภัคดีธนากุล	✓		
๑๑.	ศาสตราจารย์จรัส สุวรรณมาลา	✓		
๑๒.	นายจตุรินทร์ ภิรมย์ภักดี	✓		
๑๓.	ศาสตราจารย์เจริญศักดิ์ โจนฤทธิ์พิเชษฐ์	✓		
๑๔.	รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง	✓		
๑๕.	นายช.ชัยนาท ศรีเสมาเมือง	✓		
๑๖.	นายชรินทร์ บัวประเสริฐ	✓		
๑๗.	นายชวลิต หมิ่นนุช	✓		
๑๘.	นายชาติชาย เจียมศรีพงษ์	✓		
๑๙.	นายชาติชาย แสงสุข		✓	
๒๐.	นายชาติ กางอิ้ม	✓		
๒๑.	นายชำนาญ ภูวิลัย	✓		
๒๒.	นายชูชัย ศุภวงศ์	✓		
๒๓.	นายโชคชัย อักษรนันท์	✓		
๒๔.	ศาสตราจารย์ไชยยศ เหมะรัชตะ	✓		
๒๕.	รองศาสตราจารย์ดวงสุดา เดโชติรส	✓		
๒๖.	นายเดโช สนวนนนท์	✓		
๒๗.	นายธนพิชญ์ มูลพฤกษ์	✓		
๒๘.	พลตำรวจโท ธรรมนิตย์ ปิตะนีละบุตร	✓		
๒๙.	นายธวัช บวรวิชัยกุล	✓		

ลำดับที่	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด
๓๐.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์อดิพันธ์ เชื้อบุญชัย	✓		
๓๑.	นายธีรวัฒน์ ร่มไทรทอง	✓		
๓๒.	รองศาสตราจารย์นครินทร์ เมฆไตรรัตน์	✓		
๓๓.	นายนรนิติ เศรษฐบุตร	✓		
๓๔.	นายนิธย์ วังวิวัฒน์	✓		
๓๕.	นายนิมิตร ชัยจิระธิกุล	✓		
๓๖.	นายอนุรักษ์ มาประณีต	✓		
๓๗.	นายปกรณ์ ปรียากร	✓		
๓๘.	นายประดิษฐ์ เหลืองอร่าม	✓		
๓๙.	นายประพันธ์ นัยโกวิท	✓		
๔๐.	นายประวิทย์ อัครชิโนเรศ	✓		
๔๑.	นายประสงค์ พิฑูรกิจจ่า	✓		
๔๒.	นายปริญญา ศิริสารการ	✓		
๔๓.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรณราย แสงวิเชียร	✓		
๔๔.	นางสาวพวงเพชร สารคุณ	✓		
๔๕.	นายพิเชียร อำนาจวรประเสริฐ	✓		
๔๖.	นายพิสิฐ ลีอาธรรม			✓
๔๗.	พลเรือเอก พีรศักดิ์ วัชรมูล	✓		
๔๘.	นายไพบูลย์ วราหะไพฑูรย์	✓		
๔๙.	นายไพโรจน์ พรหมสาส์น	✓		
๕๐.	นายมนตรี เพชรขุ้ม	✓		
๕๑.	นางมัญญศรี โชติเทวีญ	✓		
๕๒.	นายมานิจ สุขสมจิตร	✓		
๕๓.	พลตำรวจเอก มีชัย นุฎลกิจ	✓		
๕๔.	นายรัฐ ชุกกลิ่น	✓		
๕๕.	รองศาสตราจารย์รุจิรา เตชางกูร	✓		
๕๖.	นายไอรส วงษ์สิทธิ์	✓		
๕๗.	นายวัชรา หงส์ประภัสร์	✓		
๕๘.	นายวิชัย รูปขำดี	✓		
๕๙.	นายวิชัย เรืองเรืองกุลฤทธิ	✓		
๖๐.	นายวิชัย ศรีขวัญ		✓	
๖๑.	ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ			✓
๖๒.	นายวิททยา บริบูรณ์ทรัพย์	✓		
๖๓.	นายวิทยา คชเชื่อน	✓		

ลำดับที่	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด
๖๔.	นายวิทยา งานทวี	✓		
๖๕.	นายวิทวัส บุญญสถิตย์	✓		
๖๖.	นายวินัส ม่านมุงศิลป์	✓		
๖๗.	นายวุฒิชชาติ กัลยาณมิตร	✓		
๖๘.	รองศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย	✓		
๖๙.	รองศาสตราจารย์ศรียาชา เจริญพานิช	✓		
๗๐.	นายศักดิ์ชัย อุ่นจิตติกุล	✓		
๗๑.	นายศักดิ์นรินทร์ เชื้อนอัน	✓		
๗๒.	นายศิวะ แสงมณี	✓		
๗๓.	นายเศวต ทินกุล	✓		
๗๔.	นางสดศรี สัตยธรรม	✓		
๗๕.	นายสนั่น อินทรประเสริฐ	✓		
๗๖.	นายสมเกียรติ รอดเจริญ	✓		
๗๗.	ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์	✓		
๗๘.	นายสมชัย ฤชุพันธุ์	✓		
๗๙.	นายสมยศ สมวิวัฒน์ชัย	✓		
๘๐.	นายสวัสดิ์ โชติพานิช	✓		
๘๑.	นายสว่าง ภูพัฒน์วิบูลย์	✓		
๘๒.	นายสวิง ตันอุด	✓		
๘๓.	นายสามขวัญ พนมขวัญ		✓	
๘๔.	นายสุนทร จันทร์รังสี	✓		
๘๕.	นายสุรชัย เลียงบุญเลิศชัย	✓		
๘๖.	นายสุรพล พงษ์ทัตศิริกุล		✓	
๘๗.	นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์	✓		
๘๘.	นายเสรี นิมะยุ	✓		
๘๙.	นายเสรี สุวรรณภานนท์	✓		
๙๐.	นายหลักชัย กิตติพล	✓		
๙๑.	นายอนุศาสน์ สุวรรณมงคล	✓		
๙๒.	นายอภิชาติ ดำดี	✓		
๙๓.	นายอรรถรัตน์ รัตนจันทร์	✓		
๙๔.	นายอรุณ ธรรมโน	✓		
๙๕.	นางสาวอลิสสา พันธศักดิ์	✓		
๙๖.	นายอัศวินวิทย์ สุมาวงศ์	✓		
๙๗.	นางอังคณา นีละไพจิตร	✓		

ลำดับที่	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด
๙๘.	นางสาวอาภา อรรถบุรณังค์	✓		
๙๙.	นายอุทิศ ชูช่วย	✓		
๑๐๐.	นายโอกาส เตพละกุล	✓		
	รวม ๑๐๐ คน	๙๙	๔	๒

Signature

(นางสาววรรณภััสสร รุจิกุลสิริ)

บุคลากร ๖

Signature

(นางบุญพา เผ่าสำราญ)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานทะเบียนประวัติและสถิติ

รายงานการประชุมสภาาร่างรัฐธรรมนูญ

ครั้งที่ ๓๖/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ เดือนมิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๐

ณ ตึกรัฐสภา

เริ่มประชุมเวลา ๑๐.๑๕ นาฬิกา

จำนวนสมาชิกที่มาประชุมทั้งหมดที่ลงชื่อไว้เมื่อเลิกประชุม ๙๔ คน

(เนื่องจาก นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตร ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ ดิคราชากร นายเดโช สนวนานนท์ รองประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง จึงปฏิบัติหน้าที่แทน)

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) :
เรียนท่านสมาชิก ขณะนี้มีท่านสมาชิกมาลงชื่อประชุมครบองค์ประชุมแล้ว
ผมขอเปิดการประชุมเพื่อดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระ

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม ไม่มีนะครับ

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุม วันนี้ไม่มีอีกครับ

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว
คือร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช .... ซึ่งคณะกรรมการ
ยกร่างรัฐธรรมนูญจัดทำเสร็จแล้ว

ขอเรียนเชิญคณะกรรมการเข้าประจำที่นะครับ

(คณะกรรมการเข้าประจำที่)

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) :
ท่านสมาชิกครับ ในวันนี้เป็นการพิจารณาต่อจากการประชุมสภาาร่างรัฐธรรมนูญ
ครั้งที่ ๓๕/๒๕๕๐ วันพุธที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๐ ซึ่งที่ประชุมได้พิจารณาจนจบ
มาตรา ๒๗๘ ดังนั้นเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญ ผมขอดำเนินการ
ต่อไปเลยนะครับ เรียนเชิญท่านเลขาธิการครับ

นายวิจักขณ์ นาควัชระ (รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติ
ราชการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภาาร่างรัฐธรรมนูญ) :
มาตรา ๒๗๙ มีการแก้ไข มีสมาชิกผู้แปรญัตติ ขอสงวนคำแปรญัตติครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) :
 มาตรการนี้มีการแก้ไขนะครับ กรรมการพร้อม ขอเชิญกรรมการชี้แจงที่แก้ไขดีกว่า
 นะครับ มาตรา ๒๗๙ เป็นการแก้ไขนะครับ เชิญท่านอัครพรครับ

นายอัครพร จารุจินดา (กรรมการ) : กราบเรียนท่านประธาน
 ที่เคารพครับ กระผม อัครพร จารุจินดา กรรมการครับ สำหรับมาตรา ๒๗๙ นั้น
 จริง ๆ แล้วเป็นการแก้ไขถ้อยคำเพื่อให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้นเท่านั้นครับ
 โดยในบรรทัดที่ ๒ เติม ความจำเป็น ก็คือ เพื่อให้ท้องถิ่นดูว่าการมีข้าราชการนั้นะ ต้องดู
 คำนึงถึงความเหมาะสมของสภาพกับอำนาจหน้าที่และความจำเป็นที่จะต้องมีข้าราชการ
 เหล่านั้นด้วยครับ ไม่ใช่ว่าตั้งข้าราชการไปเพื่อ จนล้นงานนะครับ แล้วก็ที่เติม
 ในบรรทัดที่ ๓ อันนั้นเพื่อให้สอดคล้องกับการที่จะมีคณะกรรมการข้าราชการส่วนท้องถิ่น
 ในวรรคที่ ๓ ว่า สามารถที่จะกำหนดมาตรฐานในการบรรจุแต่งตั้งต่าง ๆ นั้น ที่มีความ
 สอดคล้องกันในเรื่องเกี่ยวกับคุณสมบัติก็ดีนะครับ ถึงแม้ว่า เพราะมีฉะนั้นแล้วอาจจะ
 เกิดข้อสงสัยว่า ในกรณีที่กำหนดให้ท้องถิ่นนั้นมีอิสระในการบริหารงานบุคคลนั้น
 จะหมายถึงว่า อิสระในการที่กำหนดคุณสมบัติข้าราชการเอาเองได้หมด ก็ตรงนี้ก็เขียน
 ไว้ว่า มาตรฐานของคุณสมบัติต่าง ๆ ที่บรรจุนั้นนะ ก็คงจะต้องเป็นมาตรฐาน
 ที่สอดคล้องกัน เพราะคราวนี้จะเอื้ออำนวยต่อการที่สามารถที่มีการสับเปลี่ยนโยกย้าย
 ของข้าราชการเหล่านั้นได้ ซึ่งจะแก้ปัญหาในอดีตที่ผ่านมาว่า ข้าราชการส่วนท้องถิ่น
 ในท้องถิ่นระดับขนาดเล็กนั้นค่อนข้างมีปัญหาในการหาบุคลากร เพราะไม่สามารถขยับ
 โยกย้ายไปท้องถิ่นอื่น ในคราวนี้ก็พยายามที่จะแก้ปัญหานี้ โดยให้ข้าราชการ
 ส่วนท้องถิ่นนั้นมีมาตรฐานในระดับที่สอดคล้องกันหมด และถ้ามีความจำเป็น
 ความก้าวหน้าของข้าราชการส่วนท้องถิ่นก็สามารถที่จะก้าวหน้าต่อไปได้ครับ ส่วนใน
 วรรคที่ ๓ เติม จำนวนที่เท่ากัน เพื่อให้ชัดเจนยิ่งขึ้นว่า ผู้แทน ๓ กลุ่มนั้นจะต้องมีจำนวน
 เท่ากัน ซึ่งเป็นหลักการเดิมของรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ โดยสรุปก็คือ แก้ไขเพียงถ้อยคำ
 ให้ชัดเจนยิ่งขึ้นเท่านั้นละครับ ท่านครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่สอง) : รับการแก้ไขของกรรมาธิการ ท่านสมาชิกคงไม่มีข้อสังเกตอะไรก่อนนะครับ มีผู้แปรญัตติของสงวนคำแปรญัตติอยู่ ก็มีกลุ่มของท่านพิเชียรครับ เชิญครับ

นายพิเชียร อำนางวรประเสริฐ : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ นะครับ กระผม พิเชียร อำนางวรประเสริฐ นะครับ คือในมาตรานี้ก็ในกลุ่มของกระผม กลุ่ม ๑ มีผู้แปรญัตติ ๒ ท่าน คือท่านอรรถครัตน์กับกระผมนะครับ กระผมจะขออนุญาตให้ท่านอรรถครัตน์ก่อน สั้น ๆ นะครับ แล้วก็เดี๋ยวกระผมจะขออนุญาตต่อจากท่านอรรถครัตน์ครับ ขออนุญาตท่านครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่สอง) : เชิญครับ

นายอรรถครัตน์ รัตนจันทร์ : กราบเรียนท่านประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ ที่เคารพ กระผม นายอรรถครัตน์ รัตนจันทร์ สมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนุญ กระผมได้ขอแปรญัตติในมาตรา ๒๗๙ วรรคสอง นะครับ โดยมีข้อความว่า ในการบริหารงานบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้มีสำนักงานข้าราชการท้องถิ่น และเป็นหน่วยงานอิสระขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี เป็นองค์กรพิทักษ์ระบบคุณธรรมของข้าราชการส่วนท้องถิ่น สิ่งที่ได้ขอแปรญัตติ ก็สืบเนื่องมาจากกรณีที่ไปรับฟังความคิดเห็นจากพี่น้องประชาชนในจังหวัดมุกดาหาร และในจังหวัดในภาคอีสาน ซึ่งในเวทีประชุมนั้นก็ให้มีข้าราชการ และก็ผู้ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้เสนอคำแปรญัตติให้มา ซึ่งกระผมจะขอกราบเรียนท่านประธานดังนี้ครับ เพื่อเป็นการสร้างระบบคุ้มครองคุณธรรมและจริยธรรมของการบริหารงานบุคคล เพื่อให้การบริหารงานบุคคลท้องถิ่นมีความเป็นอิสระจากส่วนกลาง และมีระบบถ่วงดุลการใช้อำนาจระหว่างข้าราชการประจำ และข้าราชการการเมือง เพื่อคุ้มครองระบบคุณธรรมและจริยธรรมซึ่งในคำแปรญัตตินี้ ก็เพื่อที่จะขอคำแนะนำจากท่านกรรมาธิการ เพื่อที่จะได้นำไปอธิบายต่อประชาชนนะครับ และก็ข้าราชการที่ได้เสนอคำแปรญัตติผ่านกระผมมาครับ ขอขอบพระคุณครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) :
ครับ เชิญท่านพิเชียรครับ

นายพิเชียร อำนาจวรประเสริฐ : ครับ กราบเรียนท่านประธานสภา
ท่านกรรมาธิการ และเพื่อนสมาชิก สสร. ที่เคารพนะครับ กระผม พิศิเย
อำนาจวรประเสริฐ สสร. นะครับ ในบทบัญญัติว่าด้วยมาตรา ๒๗๙ นั้นครับ เป็นเรื่อง
การปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการแต่งตั้ง และการพ้นจากตำแหน่งของ
ข้าราชการและลูกจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งในวรรคหนึ่งนั้น ซึ่งเป็น
วรรคสำคัญ ได้พูดถึงว่า การแต่งตั้งและการให้ข้าราชการและลูกจ้างขององค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นพ้นจากตำแหน่ง

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) :
ท่านพิเชียรครับ วรรคหนึ่งของท่านไม่ได้แปรไว้ครับ

นายพิเชียร อำนาจวรประเสริฐ : ครับ ผมทำความเข้าใจสั้น ๆ นิดเดียวเองครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) :
ก็ไม่ต้องทำความเข้าใจก็ได้ ถ้าแปรวรรคสองก็ว่าวรรคสองเลยครับ

นายพิเชียร อำนาจวรประเสริฐ : ได้ครับ ได้ครับ คือในวรรคหนึ่งนี้
เรื่องการแต่งตั้งและการพ้นนี้ ต้องเกิดความเหมาะสมและความจำเป็นนะครับ แล้วก็เขาก็
บอกว่าอย่างนี้ครับ จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการข้าราชการส่วนท้องถิ่น
ครับท่านประธาน ในวรรคหนึ่งนี้มีคำว่า คณะกรรมการข้าราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็น
องค์กรกลางบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นนะครับ จะต้องได้รับความเห็นชอบจาก
องค์กรนี้ แต่พอมาวรรคสองครับท่านประธาน พอมาวรรคสองนี้ก็กลับมีองค์กรพิทักษ์
ระบบคุณธรรมของข้าราชการส่วนท้องถิ่นนะครับ ตรงนี้ก็เลยเกิดความสับสนนิดหนึ่ง
นะครับ ซึ่งกระผมอยากจะให้ทางท่านกรรมาธิการได้กรุณาชี้แจงนะครับว่า องค์กรพิทักษ์
ระบบคุณธรรมของข้าราชการส่วนท้องถิ่นนี้ เหมือนหรือแตกต่างจากคณะกรรมการ
ข้าราชการส่วนท้องถิ่นนะครับ เพราะว่าตรงนี้นั้นจะเป็น ๒ องค์กรหรือเปล่าครับ และก็

ตรงนี้เอง ที่เมื่อเราได้ไปรับฟังความคิดเห็นนะครับ นอกจากที่จังหวัดมุกดาหาร และ
หลายจังหวัดในภาคอีสานนี้ ในภาคกลางก็เช่นเดียวกันนะครับ -----

กระผมได้มีโอกาสออกไปร่วมรับฟังความคิดเห็นในหลายจังหวัดในภาคกลาง เช่น ที่จังหวัดสุพรรณบุรี จังหวัดลพบุรี แล้วก็ในภาคตะวันออกคือ จังหวัดระยองนี้ ก็ได้มีบรรดาข้าราชการส่วนท้องถิ่น รวมทั้งนักการเมืองส่วนท้องถิ่น ได้มาสอบถามกระผมนะครับ แล้วก็ได้มาพูดคุยว่า ในประเด็นนี้เรื่องการบริหารงานบุคคลของข้าราชการและลูกจ้างส่วนท้องถิ่นนี้ควรจะเป็นอย่างไร ซึ่งส่วนใหญ่เขาก็อยากจะมีหน่วยงานที่เป็นหน่วยงานอิสระนะครับ ซึ่งในนี้เราใช้คำว่า สำนักงานข้าราชการส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานอิสระขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี แล้วก็ป็นองค์กรพิทักษ์ระบบคุณธรรมของข้าราชการส่วนท้องถิ่น คือเป้าหมายนี้เราต้องการให้มีองค์กรที่ดูแล พิทักษ์ระบบคุณธรรม จริยธรรมของข้าราชการส่วนท้องถิ่น คือพูดง่าย ๆ ว่าใช้ระบบ เมอริต ซีสเต็ม (Merit system) เน้นะครับ ระบบคุณธรรมในการทำงาน ไม่ได้ใช้ระบบอุปถัมภ์นะครับ ซึ่งใช้เส้นสายวิ่งเต้นนะครับ เพราะฉะนั้นในกรณีนี้ เราจึงได้แปรญัตติในวาระที่ ๒ นะครับ ขอดัดในส่วนขององค์กรพิทักษ์ แล้วก็เขียนใหม่ให้ชัดเจนนะครับ ส่วนวาระที่ ๓ นั้นนี้ ว่าด้วยเรื่องคณะกรรมการข้าราชการส่วนท้องถิ่นครับ ท่านประธาน ซึ่งคณะกรรมการข้าราชการส่วนท้องถิ่นนี้ ในวาระสาม ท่านบอกว่า ประกอบด้วย ผู้แทนของหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนข้าราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งก็ดีนะครับ คือประกอบด้วยทั้ง ๓ ส่วน แล้วก็รวมทั้งมีผู้ทรงคุณวุฒิด้วย แต่ท่านบอกว่า ในจำนวนเท่ากันนะครับ ที่ให้เต็ม คำว่า ในจำนวนเท่ากัน แต่ว่าก็ไม่รู้ว่า มีกี่คนนะครับ ท่านประธาน รวมทั้งก็ไม่รู้ว่าใครเป็นประธานนะครับ แล้วก็ทำหน้าที่ อำนาจหน้าที่นี้มีอะไรบ้างนะครับ เพียงแต่เขียนว่า ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ ซึ่งตรงนี้ กระผมอยากจะให้ทางท่านกรรมาธิการยกร่างได้อธิบาย แล้วก็ชี้แจงให้พวกเราได้เข้าใจนะครับ แต่ว่าในส่วนที่เราได้เต็ม คำว่า โดยมีจำนวนเท่ากัน นี้ ทางท่านกรรมาธิการยกร่างก็ได้ให้ความกรุณาเต็มคำนี้ลงไปแล้ว ซึ่งเราก็ต้องขอขอบคุณนะครับ แต่ว่าเราก็อยาก จะเห็นการบริหารงานส่วนบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนี้ เป็นไปด้วยระบบคุณธรรม จริยธรรม แล้วก็ไม่มีปัญหาในเรื่องของการบริหารงานที่เล่นเส้นสาย หรือว่าใช้ระบบพรรคพวกนะครับ เพราะฉะนั้นทั้งหมดนี้ก็คือสิ่งที่เราได้ไปรับฟังความคิดเห็นจากพี่น้องประชาชนมา แล้วก็ได้นำมาแปรญัตติในมาตรา ๒๗๙ นี้ ก็ขออนุญาตเรียนถาม

ท่านกรรมาธิการยกกว้าง แล้วก็ได้ช่วยอธิบายให้พวกเราเข้าใจด้วยครับ ขอขอบพระคุณ
มากครับ ท่านประธานครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) :
ครับ เชิญท่านอัครครับ

นายอรรถรัตน์ รัตนจันทร์ : ท่านประธานครับ ขออนุญาตครับ
ท่านประธานครับ ขออนุญาตสอบถามนิดหนึ่งครับ ท่านครับ ท่านประธาน
ผม อรรถรัตน์ รัตนจันทร์ สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) :
ครับผม

นายอรรถรัตน์ รัตนจันทร์ : ผมอยากจะสอบถามท่านประธานว่า เราจะ
ดำเนินการที่ละพรรค หรือว่าจะควบคู่กันไป ก็คือ ของผมได้แปรญัตติในพรรคที่ ๓ ไว้ด้วย
ครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) :
เข้าใจครับ เข้าใจครับ ก็พรรคควบ ขณะนี้ดำเนินการควบคู่ทั้งพรรคสองและพรรคสาม
นะครับ เพราะว่ามีเรื่องในพรรคสามนั้นนิดเดียว แล้วมันสัมพันธ์กับท่านอื่น ๆ ด้วยนะครับ
มองดูแล้วรู้สึกว่ามันจะไปด้วยกันได้ พรรคสอง พรรคสาม

นายอรรถรัตน์ รัตนจันทร์ : ถ้าอย่างนั้น กระผมจะขอพูดถึงพรรคสาม
สั้น ๆ ครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) :
ได้ครับ ได้ครับ เพิ่มเติมได้ครับ

นายอรรถรัตน์ รัตนจันทร์ : ครับ กราบเรียนท่านประธานสภาร่าง
รัฐธรรมนูญที่เคารพ กระผม นายอรรถรัตน์ รัตนจันทร์ สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญครับ
ในมาตรา ๒๙๗ พรรคสาม มีข้อความว่า คณะกรรมการข้าราชการส่วนท้องถิ่น
ตามพรรคหนึ่ง จะต้องประกอบไปด้วย ผู้แทนของหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง รวมทั้ง
ผู้ทรงคุณวุฒิของผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนข้าราชการส่วนท้องถิ่น
ตามที่กฎหมายบัญญัติ โดยมีจำนวนเท่ากัน สิ่งที่ผมเพิ่มเข้ามาในพรรคนี้ คือ รวมทั้ง

ผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมีจำนวนเท่ากัน เป็นข้อความที่เพิ่มเข้ามา นะครับ กระผมเพื่อให้
ความชัดเจนนะครับ กระผมอยากจะพูดถึงมาตรา ๒๗๙ วรรคหนึ่ง ดังนี้ครับ การแต่งตั้ง
และให้ข้าราชการและลูกจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพ้นจากตำแหน่ง
ต้องเป็นไปตามความเหมาะสมของแต่ละท้องถิ่น โดยอาจได้รับการพัฒนาร่วมกัน หรือ
สับเปลี่ยนบุคลากรระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันได้ และต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการข้าราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นองค์กรกลางบริหารงาน
บุคคลท้องถิ่นก่อน ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ -----

เหตุผลที่ได้แปรญัตติในมาตรานี้ก็เนื่องจากการที่ได้ไปรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในจังหวัดมุกดาหารมีดังนี้ครับ เพราะคณะกรรมการข้าราชการท้องถิ่นระดับจังหวัดมีปัญหาในการบริหารงานบุคคล ในส่วนของผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ผ่านมาข้าราชการระดับสูงของจังหวัดจะแต่งตั้งจากผู้ใกล้ชิด ผู้รับเหมาในท้องถิ่น ผู้มีอิทธิพล โดยไม่มีการสรรหาโดยเปิดเผย ทำให้ได้คนที่ขาดความรู้ ความเข้าใจในการบริหารงานบุคคลท้องถิ่น การปฏิบัติงานจึงไม่มีระบบคุณธรรม และไม่ได้ช่วยเหลือในการบริหารงานบุคคลท้องถิ่น ครอบงำการทำงานของท้องถิ่น มุ่งแสวงหาผลประโยชน์ให้แก่ตนเองและพวกพ้อง จึงเป็นปัญหาในการบริหารงานบุคคลในระดับจังหวัดอย่างมาก ในส่วนการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิในระดับจังหวัด ต้องกำหนดคุณสมบัติให้ได้คนที่มีความรู้ ความเข้าใจในการบริหารงานบุคคลท้องถิ่น มีคุณธรรมและจริยธรรมในการปฏิบัติงาน ไม่ควรกำหนดจำนวนมากเกินไป เพราะจะมีปัญหาในการสรรหาบุคคล ที่เป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรมของการบริหารงานบุคคลท้องถิ่น กราบขอพระคุณครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) :
กรรมมาธิการจะชี้แจงตอบเลยไหมครับ หรือว่า ผมว่า มีคุณรัฐนี้ไม่ได้แปรญัตติไว้ จะไปใช้สิทธิของกลุ่มไหนครับ คุณรัฐนะครับ เดี่ยว ๆ ไม่ได้แปรญัตติ

นายรัฐ ชุกกลิ่น : ของกลุ่มอาจารย์เจิมศักดิ์ครับผม กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ ผม รัฐ ชุกกลิ่น สมาชิกสภาาร่างรัฐธรรมนูญครับ ผมขออนุญาตแปรในมาตรา ๒๗๙ นี้ครับ ในกลุ่มของอาจารย์เจิมศักดิ์นี้ครับ ซึ่งจริง ๆ แล้วนี่ก็มี ๒ ประเด็นครับ ประเด็นที่ ๑ ก็คือ ที่ขอให้ในวรรคสามนะครับ ที่ขอให้มีจำนวนเท่ากัน ท่านก็ช่วยกรุณาเติมให้แล้วนะครับ แต่เนื่องจากในวรรคหนึ่งนี้ ท่านกรรมมาธิการร่างนี้ครับ ได้กรุณาเติมคำว่า และความจำเป็นนะครับ ในการแต่งตั้งและถอดถอนข้าราชการและลูกจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนี้ครับ ผมขออนุญาตให้ข้อมูลนิดหนึ่งกับทางยกวางนะครับ เพื่อทางยกวางจะได้ชี้แจงว่า ใ้ใส่ไว้ว่า ความจำเป็นนี่จะมีผลดีหรือผลเสียครับ คือก็ผมเห็นว่า ความเหมาะสม นี่ก็ได้อยู่แล้วนะครับ พอมี ความจำเป็น ขึ้นมานี้ มันแปลได้หลายอย่างครับ ผมยกตัวอย่างของจังหวัดผมนะครับ ซึ่งได้ข้อมูลจากทางหัวหน้าสำนักงานจังหวัดขึ้นมานี้ ในการบรรจุลูกจ้างของ

องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นนี้ นะครับ เขาก็จะมีการสอบ พอสอบมาปุ๊บนี้ เขาก็จะเรียงลำดับ ๑ ๒ ๓ ๔ ตามนี้ นะครับ แต่พอองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไหนนี้ เขาจะเลือกคนเขาเข้ามาเนี่ย นะครับ เขาก็จะไปต่อรอง ซึ่งเขาไม่จำเป็นต้องเป็นไปตามคิวนั้น นะครับ ๑ ๒ ๓ ๔ เขาอาจจะไปเลือก ๕ หรือเลือก ๑๐ หรือเลือก ๒๐ เลยก็ได้ เพราะเขาอ้างว่าเป็นความจำเป็น เพราะบุคคลนั้นอยู่ในพื้นที่เขา อย่างนี้เป็นต้น ซึ่งมันทำให้เกิดคดีที่จังหวัดผม นะครับ เขาเรียกว่า ซีละแสน ก็คือพอจะเข้าปุ๊บก็เรียกเงินเลย ก็ขออนุญาตว่า ถ้าทางยกกว้างมีแนวทางที่จะป้องกันตรงนั้น นะครับ คิดว่าถ้าใส่คำว่า ความจำเป็นลงไปแล้วเนี่ย จะมีแนวทางอื่นที่จะกันคำว่า ซีละแสน ได้นั้น นะครับ ผมก็ขออนุญาตฟังทางยกกว้างนิดหนึ่งได้ไหมครับผม ว่าจะมีแนวทางป้องกันอย่างไรครับ ขอขอบคุณครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) : ครับ ขอขอบคุณครับ ก่อนตอบก็มีกลุ่มของท่านอาจารย์สมชัย ผมไม่เห็นมีได้ยกมือเลย นะครับ มีไหมครับ มีผู้แทนของกลุ่มอาจารย์สมชัยไหมครับ เชิญครับ ของอาจารย์สมชัย นะครับ พรรคหนึ่ง นะครับ

นายชาติชาย เจียมศรีพงษ์ : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม นายชาติชาย เจียมศรีพงษ์ ครับ สสร. ผมขออนุญาตที่จะได้เรียนกับท่านประธานครับว่า ส่วนของอาจารย์สมชัยนั้นก็ได้แปรญัตติ แต่ว่าเนื้อหาที่เพิ่มเข้ามาก็คือในเรื่องของพรรคหนึ่ง นะครับ ในเรื่องของการบริหารงานบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนี้ ที่มีมาตรฐานสอดคล้องกัน ก็ไม่ติดใจครับ -----

เพราะเหตุว่าโดยหลักการแล้วนี้ ตามหลักการปกครองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันแล้วนี้ นะครับ การแต่งตั้งให้ข้าราชการและลูกจ้างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น พ้นจากตำแหน่งนะครับ ก็ควรจะต้องเป็นไปตามความต้องการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่ละท้องถิ่นนะครับ แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นนี้ก็คงจะให้ค่านึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีอยู่ทั้งหมดในประเทศไทยเรานะครับ ไม่ว่าจะเป็น กทม. เมืองพัทยา อบจ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบลนะครับ ของในวาระหนึ่งก็ไม่ติดใจครับ โดยหลักการครับ ขอขอบคุณครับ

นายเดโช สวานานนท์ (รองประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) :
ครับ ขอขอบคุณครับ เชิญกรรมมาธิการนะครับ คราวนี้ตอบทั้ง ๓ วาระเลยนะครับ

รองศาสตราจารย์วุฒิสสาร ต้นไชย (กรรมมาธิการ) : กราบเรียน
ท่านประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญครับ กระผม วุฒิสสาร ต้นไชย กรรมมาธิการครับ ผมขออนุญาตกราบเรียนในมาตรา ๒๗๙ เกี่ยวข้องกับระบบการบริหารงานบุคคลท้องถิ่นในสองสามประเด็นที่มีท่านสมาชิกได้แปรญัตติและสอบถามนะครับ

ประการแรก ในวาระหนึ่งนี้นะครับ เรื่องระบบของการบริหารงานบุคคลนี้ โดยระบบจริง ๆ แล้วนี้ เราต้องการให้มีคณะกรรมการบริหารงานบุคคลกลางนะครับ ซึ่งแต่เดิมก็มีพระราชบัญญัติบริหารงานบุคคลท้องถิ่น ปี ๒๕๔๒ แต่โดยระบบที่ออกแบบในคราวนั้นทำให้ระบบของการบริหารงานบุคคลขององค์กรท้องถิ่นนั้นแยกจากกัน โดยเด็ดขาดระหว่างประเภทของท้องถิ่น นั่นก็คือองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบลมีระบบที่แตกต่างกัน และปัญหาที่สำคัญก็คือการพัฒนาระบบต่าง ๆ ของข้าราชการนั้นและการโอนย้ายสลับนั้นทำได้ยาก ทำให้ปัญหาของการเคลื่อนย้ายข้าราชการท้องถิ่นจึงถูกจำแนกออกเป็นกลุ่ม ๆ เป็นหลักนะครับ ดังนั้นในวาระหนึ่งนี้จะพยายามที่จะวางระบบของการบริหารงานบุคคลของข้าราชการท้องถิ่นนี้ให้เป็นระบบเดียวกันทั้งระบบใหญ่เหมือนกับข้าราชการพลเรือนนะครับ เหตุผลที่หลายท่านได้กรุณาอภิปรายเรื่องของปัญหาในเรื่องของการว่าเป็นความต้องการของท้องถิ่นนี้นะครับ การกำหนดตำแหน่งนี้โดยหลักนี้การกระจายอำนาจในการบริหารงานของท้องถิ่นนี้ หลักสำคัญประการหนึ่งก็คืออิสระในเรื่องของท้องถิ่นในการจะ

กำหนดโครงสร้างของตำแหน่งต่าง ๆ ดังนั้นในขอบเขตที่คณะกรรมการธิการเต็มเข้าไปนี้ นะครับว่า เป็นความเหมาะสมและความจำเป็นนี้ ก็กราบเรียนอย่างนี้ครับว่า โดย หลักการของการกำหนดโครงสร้างและตำแหน่งขององค์กรท้องถิ่นย่อมเป็นอิสระ นั่นคือ เหมาะสมว่า องค์กรท้องถิ่นประเภทใดควรมีโครงสร้างขนาดใด นั่นคือการพูดถึงเรื่อง โครงสร้าง ในเรื่องของความจำเป็นก็หมายความว่า องค์กรท้องถิ่นบางประเภทอาจจะมี ความจำเป็นเฉพาะเนื้องานบางเนื้องาน ผมยกตัวอย่างเช่น องค์กรท้องถิ่นบางแห่งมี แหล่งท่องเที่ยว เขาต้องการตั้งสำนักท่องเที่ยว นี่เป็นความจำเป็นนะครับ ดังนั้นนี้ ความเหมาะสมจึงเป็นคำอธิบายในภาพรวมของระบบนะครับ ก็คือว่า เช่น เทศบาลควรมี อย่างน้อยที่สุดต้องมีโครงสร้างอะไร แต่ว่ากรณีพิเศษคือจำเป็นก็ทำได้ แต่ปัญหาที่ ท่านสมาชิกหลายท่านอภิปรายในเรื่องของการบรรจุเข้าสู่ตำแหน่งนั้นนี้ ผมคิดว่าต้อง แยกกันครับว่า ในรัฐธรรมนูญนี้ให้หลักประกันเรื่องความเป็นอิสระในการกำหนด โครงสร้างและตำแหน่ง แต่ไม่ได้ให้อิสระในการกำหนดตัวบุคคลว่าใครจะมาเป็น ระบบ การคัดเลือกตัวบุคคลที่จะเข้าสู่ตำแหน่งนั้น ต้องเป็นระบบของการสอบและเป็นระบบของ การคัดเลือกนะครับ ซึ่งจะต้องอยู่ในระเบียบของกระทรวงมหาดไทยในการดำเนินการ ดังนั้นผมกราบเรียนว่า ที่เราเขียนขยับขึ้นมาแบบนี้ก็เพื่อที่จะทำให้เห็นว่า การกำหนด โครงสร้างที่เหมาะสมและจำเป็นนั้นยังเป็นอิสระขององค์กรท้องถิ่นอยู่ เพียงแต่ว่า เราอาจจะเข้าใจสลับไปว่า ปัญหาของเหมาะสมและความจำเป็นนี้กลายเป็นอำนาจของ ผู้บริหารท้องถิ่นในการเลือกตัวบุคคล ซึ่งเป็นการตีความที่ผิดพลาดนะครับ ดังนั้น ผมขออนุญาตกราบเรียนว่า การแก้ส่วนแรกในวรรคแรกนี้ก็เพื่อเจตนารมณ์อย่างนี้ นะครับ ในวรรคสองซึ่งเชื่อมโยงกับระบบพิทักษ์คุณธรรม ซึ่งมีท่านผู้เกี่ยวข้องอภิปราย หลายท่าน ผมกราบเรียนอย่างนี้ครับว่า ข้อเสนอในมาตรานี้ทั้งหมดนี้ต้องการให้มี คณะกรรมการข้าราชการท้องถิ่น ซึ่งดูรวมข้าราชการท้องถิ่นทั้งระบบนะครับ รวมทั้งให้มี ระบบหรือองค์กรหรือคณะกรรมการที่จะทำหน้าที่พิทักษ์คุณธรรม ระบบนี้จะต้องมี ความสอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการพลเรือนนะครับ ที่เพิ่งผ่าน คณะรัฐมนตรีไปเมื่อ ๒ วันที่แล้ว เพราะว่าในระบบปัจจุบันนี้ -----

ระบบพิทักษ์คุณธรรมนี้มีความสำคัญ ดังนั้นเราจึงกำหนดเพิ่มเติม ซึ่งถือว่าเป็นเรื่องใหม่ในการปกครองท้องถิ่นว่า ในการบริหารราชการท้องถิ่น เนื่องจากข้าราชการท้องถิ่นมีความใกล้ชิดกับผู้บริหารมาก ก็ย่อมที่จะมีโอกาสที่จะถูกใช้อำนาจในทางไม่ถูกต้อง ดังนั้นเราจึงเสนอว่า เราควรมีระบบคุ้มครองระบบคุณธรรมและจริยธรรมของข้าราชการ ซึ่งจะต้องสร้างเป็นองค์กร และทั้งหมดนี้จะต้องไปตราเป็นกฎหมาย ผมกราบเรียนว่ากฎหมายข้าราชการท้องถิ่นจะต้องถูกตราขึ้นภายใน ๒ ปี ซึ่งเป็นไปตามความในมาตรา ๒๗๓ (๓) ของบทเฉพาะกาล ดังนั้นระบบที่เราพูดทั้งหมดจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงพระราชบัญญัติบริหารงานบุคคล ปี ๒๕๔๒ ซึ่งเคยกำหนดไว้แล้ว ให้มาเป็นไปตามเจตนารมณ์และนัยของมาตรา ๒๗๓ เป็นหลักนะครับ

ประการสุดท้ายครับ ก็คือ เรื่องของโครงสร้างของคณะกรรมการข้าราชการท้องถิ่น ซึ่งหลายท่านได้กรุณาให้ความเห็นมาให้จำนวนเท่ากัน ซึ่งกรรมการปรับแล้ว และสิ่งที่กรรมการปรับเพิ่มเติมก็คือ คณะกรรมการชุดนี้จะเป็น ๔ ฝ่ายครับ ไม่ใช่ ๓ ฝ่าย ของเดิมเป็นคณะกรรมการ ๓ ฝ่าย คือ เป็นผู้แทนส่วนราชการ เป็นผู้แทนองค์กรท้องถิ่นและเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ เมื่อเป็นผู้แทนของส่วนท้องถิ่นก็มีปัญหาครับว่า ผู้แทนส่วนท้องถิ่นจริง ๆ มี ๒ ฝ่าย ก็คือ มีฝ่ายที่เป็นผู้บริหารกับฝ่ายที่เป็นข้าราชการ ดังนั้นในร่างมาตรา ๒๗๓ ที่ยกขึ้นมาใหม่ จึงกำหนดให้องค์ประกอบของคณะกรรมการข้าราชการท้องถิ่นนั้นนี้ะครับเป็น ๔ ฝ่าย เพื่อทำให้เกิดความสมดุลของระบบที่จะเกิดขึ้น รวมทั้งให้มีจำนวนที่เท่ากันนะครับ

ประการสุดท้ายที่ผมขออนุญาตกราบเรียนก็คือว่าเราได้มีการเปลี่ยนแปลงถ้อยคำที่จะทำให้ระบบของข้าราชการท้องถิ่นนั้นตัดคำว่า พนักงานท้องถิ่น ออก เพื่อที่จะทำให้ข้าราชการท้องถิ่นทุกประเภทมีสถานะเหมือนกัน คือเรียกว่า ข้าราชการ เพื่อนสมาชิกอาจจะสงสัยครับว่าทำไมต้องพูดอย่างนี้ เพราะว่าในกฎหมายเทศบาล ในกฎหมายองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้ปฏิบัติหน้าที่นี้ถูกเรียกว่าเป็นพนักงานท้องถิ่น ในขณะที่ในกฎหมายองค์การบริหารส่วนจังหวัดและกฎหมายกรุงเทพมหานคร ผู้ปฏิบัติหน้าที่ได้ถูกเรียกว่าเป็นข้าราชการ ซึ่งตรงนี้ก็ทำให้มีความเข้าใจคลาดเคลื่อน ดังนั้นในมาตรา ๒๗๓ จึงปรับปรุงถ้อยคำด้วยนะครับ ที่ทำให้ข้าราชการท้องถิ่นทุกคน

ถูกเรียกว่าเป็นข้าราชการท้องถิ่นทั้งหมด ไม่เรียกว่าเป็นพนักงานท้องถิ่นอีกต่อไปนะครับ อันนี้ก็คงเป็นเจตนารมณ์ ซึ่งผมคิดว่าเรื่องส่วนใหญ่สอดคล้องกับท่านผู้แปรญัตติทั้งหมดครับ ท่านประธานครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) : ขอบพระคุณครับ ก็ขอถามยืนยันอีกครั้งครับ ท่านพิเชียรครับ ตัดใจใหม่ครับ ท่านอรรถรัตน์ครับ

นายอรรถรัตน์ รัตนจันทร์ : กราบเรียนท่านประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญที่เคารพ กระผม นายอรรถรัตน์ รัตนจันทร์ กระผมไม่ตัดใจ แต่ว่าอยากจะขอฝากเป็นเจตนารมณ์ไปถึงคณะกรรมการร่างครับ คืออย่างนี้ครับ ที่ผ่านมากะผมได้เคยไปสัมผัสในการเลือกตั้งคณะกรรมการในส่วนท้องถิ่น ปรากฏว่าผู้บริหารของท้องถิ่นที่ต้องการที่จะนำคนของตัวเองเข้ามาบรรจุในกรรมการ ก็จะทำหนังสือเชิญหรือว่าออกไปเฉพาะองค์กรที่ตัวเองสามารถควบคุมได้นะครับ แล้วก็ให้องค์กรเหล่านั้นซึ่งจะเป็นเสียงส่วนใหญ่ ซึ่งมีความผูกพันกับผู้บริหารท้องถิ่นนั้น ๆ เข้ามาเลือกกันเอง แล้วคนที่ได้มาในการคัดสรรก็จะเป็นพรรคพวกของตนเอง ซึ่งจะเข้ามาก็จะเป็นการเข้ามาร่วมกันกระทำกิจกรรมที่อย่างไม่โปร่งใส เพราะฉะนั้นในจุดนี้ผมใคร่ฝากคณะกรรมการว่า ถ้าท่านได้มีการที่จะไปนำเจตนารมณ์ไปบรรจุเป็นกฎหมายประกอบหรือว่าเป็นกฎหมายลูก ขอให้คำนึงในการได้มาที่ไม่โปร่งใสด้วยครับ กราบขอบพระคุณครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) : ขอบพระคุณครับ ก็ฝากกรรมการไปด้วยนะครับ ท่านชาติชาย คงไม่ตัดใจ เชิญครับ

นายชาติชาย เจียมศรีพงษ์ : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม ชาติชาย เจียมศรีพงษ์ ครับ ก็ต้องขอขอบคุณครับ ท่านคณะกรรมการร่างนะครับ ที่ได้ตัดเรื่องของคุณว่า พนักงาน ออก เรียกว่า ข้าราชการส่วนท้องถิ่น ตรงนี้ละครับ จะเป็นการที่ให้ความเสมอภาคในเรื่องของบุคลากรที่บริหารงานบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีอยู่ทั่วประเทศนะครับ ตรงนี้ก็ถือว่าเป็นความก้าวหน้าของรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันนะครับ ที่เรานั้นได้เห็นความสำคัญของพนักงานส่วนท้องถิ่น ต่อไปก็คงจะเรียกว่า ข้าราชการส่วนท้องถิ่น นะครับ ขอบคุณครับ ท่านประธานครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่สอง) :
ขอบคุณครับ ท่านรัฐละครับ ยืนยันไหมครับ เชิญครับ

นายรัฐ ชุกกลิ่น : ผมต้องขออนุญาตว่าฝากความหวังไว้กับกฎ ระเบียบ
ที่ทางยกร่างท่านจะออกมาภายใน ๒ ปีนะครับ ก็ขอให้คำนึงถึงชาวบ้านซึ่งเขาก็ไม่มีเงิน
อยู่แล้วนะครับ พอจะเข้าที่ก็แสนหนึ่ง พออยู่ปีหนึ่งจะย้ายก็อีกแสนหนึ่ง พอดีเงินไม่ต้อง
ทำอะไรนะครับ ขออนุญาตฝากทางยกร่างดูว่ากฎ กติกา ก็ต้องให้เป็นธรรมกับ
ประชาชนด้วยนะครับ ไม่ติดใจครับ ขอบพระคุณครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) : ครับ
ขอขอบคุณครับ ท่านสมาชิกครับ มาตรานี้มีការแก้ไข มีท่านสมาชิกเห็นเป็น
อย่างอื่นไหมครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) : ไม่มี
นะครับ ขอประทานโทษ ท่านสุนทรครับ เชิญครับ

นายสุนทร จันทรังสี : ท่านประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญที่เคารพ กระผม
นายสุนทร จันทรังสี สสร. นม. ครับ เป็นการเปลี่ยนแปลงของข้าราชการส่วนท้องถิ่น
นะครับ ในทางที่ดี แต่ว่าผมอยากทราบว่าในด้านที่บอกว่างค์กรพิทักษ์ระบบคุณธรรม
ของข้าราชการส่วนท้องถิ่น เป็นชื่อที่สวยงามและน่าศรัทธา แล้วก็ดังที่ ขออนุญาต
เอ่ยนาม ท่านกรรมาธิการวุฒิสาร ต้นไชย ได้กล่าวแล้วว่าจะมีการตราออกมาภายหลัง
ในระยะ ๒ ปีนะครับ แต่ว่าเพื่อให้เป็นที่ได้รับทราบหรือเป็นการขมวดดูว่ารูปแบบจะเป็น
อย่างไร อยากจะขอเรียนให้กรุณาอธิบายโครงสร้างคร่าว ๆ ไปด้วย จะเป็นไปได้ไหมครับว่า
มันจะเป็นในลักษณะใดครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) :
คงเป็นไปได้ เชิญท่านวุฒิสารครับ

รองศาสตราจารย์วุฒิสาร ต้นไชย (กรรมาธิการ) : กราบเรียน
ท่านประธานครับ ผม วุฒิสาร ต้นไชย กรรมาธิการครับ ต่อเรื่องระบบพิทักษ์คุณธรรม
ผมต้องกราบเรียนอย่างนี้ก่อนนะครับว่า ถึงแม้ขณะนี้ไม่มีองค์กรหรือคณะกรรมการ
พิทักษ์คุณธรรมและจริยธรรมของข้าราชการนี้ ระบบโดยปกติก็มีระบบที่ปกป้องดูแล
ข้าราชการอยู่แล้วนะครับ ไม่ว่าจะเป็นระเบียบของส่วนราชการเองนะครับ ผู้มีหน้าที่
กำกับดูแลคือกระทรวงมหาดไทยในฐานะผู้กำกับดูแล รวมทั้งองค์กรอื่นตามรัฐธรรมนูญ
เช่น ศาลปกครอง ฉะนั้นเราจะเห็นว่าคดีต่าง ๆ ที่เข้าไปที่ศาลปกครองนี้ก็เยอะมาก
นะครับ ที่เกี่ยวข้องกับระบบการบริหารงานบุคคล ซึ่งเป็นการสั่งการหรือใช้อำนาจ
ทางปกครองในทางที่ไม่ถูกต้องนะครับ แต่อย่างไรก็ตามครับ ระบบพิทักษ์คุณธรรม
และจริยธรรมของข้าราชการท้องถิ่นนี้ โครงสร้างหลักก็คงจะเป็นคณะกรรมการที่เป็น

คณะกรรมการแยกออกมาจากคณะกรรมการที่ทำหน้าที่ในเรื่องของการบริหารงานบุคคล แต่เป็นคณะกรรมการที่จะช่วยดูแลในกรณีที่ผู้บริหารซึ่งมาจากการเมืองนั้น ใช้อำนาจในทางไม่ถูกต้อง สั่งการในทางไม่ถูกต้อง ซึ่งระบบนี้เนอะครับ ผมคิดว่าในรายละเอียดนั้น คงจะมีความสอดคล้องกับแนวทางที่สำนักงานข้าราชการพลเรือนกำลังดำเนินการในการยกวางระเบียบของข้าราชการ ระบบพิทักษ์คุณธรรม ซึ่งอยู่ในพระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือนซึ่งกำลังแก้ไขอยู่ ผมขออนุญาตกราบเรียนว่า ในรายละเอียดนั้นคิดว่าจำเป็นต้องดูจากระบบใหญ่ของสำนักงาน ก.พ. เป็นหลักนะครับว่าใช้อย่างไร แล้วเราจะเอามาปรับใช้ แต่ผมกราบเรียนว่า ถึงแม้ว่าขณะนี้ยังไม่มีระบบนี้อยู่ ระบบความคุ้มครองของข้าราชการท้องถิ่นก็มีการคุ้มครองอยู่พอสมควรนะครับ เพราะฉะนั้นประเด็นนี้ ผมขออนุญาตว่ากราบเรียนในรายละเอียดเบื้องต้น หากกราบเรียนไปแล้วจะกลายเป็นแนวทางซึ่งอาจจะไปขัดหรือแย้งกับสิ่งที่จะเป็นระบบใหญ่ นะครับ ผมก็ขออนุญาตว่า หลักการเป็นอย่างไร แต่ว่ารายละเอียดนั้นต้องขอจากพระราชบัญญัติของข้าราชการพลเรือนด้วยนะครับ เพื่อไม่ให้เกิดความขัดหรือแย้งกันครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาข้าราชการธรรมนุญ คนที่สอง) : ท่านสุนทรพอใจไหมครับ ท่านพยักหน้านะครับ ตกลงว่าท่านสมาชิกไม่เห็นเป็นอย่างอื่นนะครับ สำหรับการแก้ไข การแปรญัตติก็ทุกคนพอใจเรียบร้อยแล้ว ขออนุญาตผ่านมาตรานี้ นะครับ ผ่านครับ เชิญท่านเลขาครับ

นายวิจักขณ์ นาควัชร (รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภาข้าราชการธรรมนุญ) : มาตรา ๒๘๐ ไม่มีการแก้ไข มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาข้าราชการธรรมนุญ คนที่สอง) : มาตรา ๒๘๐ ไม่มีการแก้ไขนะครับ มีท่านอุทิศ ชูช่วย กลุ่มแรกนะครับ ขอแก้ไขข้อความในวรรคสอง เชิญครับ

นายอุทิศ ชูช่วย : ครับ กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพครับ กระผม อุทิศ ชูช่วย ครับ ในมาตรา ๒๘๐ นี้ มอบหมายให้คุณหลักชัย กิตติพล เป็นผู้นำเสนอครับ ท่านประธานครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่สอง) :
เชิญคุณหลักชัยครับ

นายหลักชัย กิตติพล : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ และท่านสมาชิก
ผู้ทรงเกียรติ กระผม หลักชัย กิตติพล สสร. นะครับ ในมาตรา ๒๘๐ ก็พูดถึงเกี่ยวกับ
หน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วก็สิทธิ นะครับ กระผมขอแปรญัตติในวาระที่ ๒
นะครับ ตามที่พวกเราทราบกันนะครับว่า ในรัฐธรรมนูญฉบับนี้เราได้กระจายอำนาจ
เป็นจำนวนมากมายไปให้ทางท้องถิ่นนะครับ แล้วก็ท้องถิ่นก็ ถ้ารัฐธรรมนูญฉบับนี้
ผ่านเป็นที่เรียบร้อย ท้องถิ่นก็คงจะได้ประโยชน์มากมาย แต่ว่าในเวลาเดียวกันเราก็
ผูกเรื่องเกี่ยวกับการศึกษาเข้าไปในท้องถิ่นตรงนี้ด้วย -----

ผมคิดว่าอันนี้จะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนและก็ท้องถิ่นต่าง ๆ นะครับ แทนที่พี่น้องหรือหลายคนที่ผมเคยฟังอภิปรายมาจะพูดว่าเป็นสภารับเหมาอะไรพวกนี้คงไม่มีแล้ว ต่อไปนี้เพราะว่าเราได้กระจายอำนาจและก็การศึกษา กระจผมก็เห็นว่าเป็นสิ่งสำคัญนะครับ ในวาระที่ ๒ นี้ องค์กรปกครองท้องถิ่นนะครับ ย่อมมีสิทธิในการที่จะจัดการศึกษาอบรมฝึกอาชีพตามความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่นนั้น และเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการอบรมของรัฐ โดยคำนึงถึงสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาและไม่ขัดกับกฎหมายการศึกษาแห่งชาติ กระจผมแปรญัตติตรงจุดนี้ เนื่องจากว่ามีผู้บริหารการศึกษาที่เราไปรับฟังความคิดเห็นมานะครับ เขาต้องการ เขาเป็นห่วงนะครับท่านประธาน เขาเป็นห่วงว่าท้องถิ่นไปทำแล้วนี้ ถ้าสมมุติว่าบางท้องถิ่นอาจจะไม่ได้ทำไปตามแนวทางเดียวกันนะครับ เขาเลยต้องขอให้ใส่ว่า และไม่ขัดกับกฎหมายการศึกษาแห่งชาติ เขามีความเป็นห่วงตรงนี้ ก็เลยขอกราบเรียนทางท่านประธานผ่านไปยังท่านกรรมาธิการนะครับ ความเป็นห่วงของผู้บริหารของการศึกษา ขอบพระคุณ ท่านประธานครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) : มีเรื่องใกล้เคียงกันครับ ท่านสมชัย ฤชุพันธุ์ แปรญัตติ ใครแทนนะครับ เชิญครับ

นายชาติชาย เจียมศรีพงษ์ : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระจผม นายชาติชาย เจียมศรีพงษ์ ครับ ในมาตรา ๒๘๐ นะครับ (๒) ในเรื่องขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีสิทธิที่จะจัดนะครับ ผมขออนุญาตเติมคำว่า หรือสนับสนุนการศึกษาอบรมและการฝึกอบรมอาชีพตามความเหมาะสม และความต้องการภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นนะครับ และให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอบรมของรัฐโดยคำนึงถึงความสอดคล้องมาตรฐานของระบบการศึกษาของชาตินะครับ เหตุผลที่ขอเติม ก็เพราะว่าเพื่อให้การบัญญัตินั้นได้ครอบคลุมไปในเรื่องขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่จะได้มีการจัดการศึกษาอบรมนะครับ อบรมโดยให้การสนับสนุนเรื่องดังกล่าวนั้นเป็นไปตามความต้องการในเรื่องของอำนาจหน้าที่นะครับ ผมขออนุญาตเรียนเพิ่มเติมอย่างนี้ครับว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางองค์กรนะครับ มีทรัพยากรเป็นจำนวนมาก มีบางองค์กรก็เป็นแหล่งท่องเที่ยวมีทรัพยากรมาก การที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นเข้ามาบริการสาธารณะนั้น ถ้าจะให้ครบถ้วนแล้วนี้ะครับ เราคงไม่ไปดู

ในเรื่องของการบริหาร ในเรื่องของถนน แหล่งน้ำ ไฟฟ้าอย่างเดียว การจัดฝึกอบรมนั้นมีความสำคัญมาก เพราะฉะนั้นที่ผมขออนุญาตเพิ่มความในเรื่องของ หรือสนับสนุนตรงนี้เข้าไป ก็เพื่อที่จะได้ไปเติมให้กับหน่วยงานของการจัดฝึกอบรมทั้งหลายเหล่านี้ ซึ่งจะได้ไม่ต้องมานั่งตีความกันว่า การที่ให้การสนับสนุน เช่น ในเรื่องของอบรม ในเรื่องของศาสนา อบรมในเรื่องของยาเสพติด การจัดฝึกอบรมตรงนี้นะครับ ก็จะเป็นผลให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นเข้ามามีส่วนร่วมในการที่จะได้เติม นะครับ อาจจะเป็นเรื่องของการศึกษาด้วยนะครับ ในเรื่องของอีกหลาย ๆ สาขา ตรงนี้ผมคิดว่า ก็จะเป็นประโยชน์ในการที่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นมีส่วนเข้าไปเติมในส่วนของปัญหาของแต่ละพื้นที่ที่ขาดหายไปนะครับ ผมเรียนเพิ่มเติมอีกนิดหนึ่งครับว่า บางพื้นที่นี้มีทรัพยากรเป็นจำนวนมากนี้ ไม่ต้องไปทำถนน ไม่ต้องไปทำคลองแล้วนะครับ ไปทำในเรื่องของการที่จะได้พัฒนาคน การที่จะได้พัฒนาในเรื่องของระบบต่าง ๆ ที่ยังขาดหายในส่วนในพื้นที่เหล่านั้นนะครับ เรียนเพิ่มเติมครับว่า ประเทศไทยเรานั้นนะครับ เรามี ๗๖ จังหวัด กฎหมายของท้องถิ่นนี้ออกเหมือนกันหมด แต่ว่าสถานการณ์นะครับ แล้วก็พื้นที่ความต้องการแต่ละพื้นที่นั้นจะไม่เหมือนกัน -----

ผมยกตัวอย่างเช่น จังหวัดแม่ฮ่องสอนนะครับ มีภูเขาเยอะแยะเลยนะครับ ส่วนจังหวัดพื้นที่ราบ เช่น จังหวัดอุทัยธานี จังหวัดอ่างทอง นครสวรรค์ การที่เราจะเข้าไปพัฒนาสภาพพื้นที่ต่างกัน เพราะฉะนั้นเมื่อเรามีกฎหมายประเภทเดียวกันแล้วนี่นะครับ ในกรณีที่เป็นพื้นที่นี่อยากจะได้สนับสนุนในเรื่องของการจัดฝึกอบรมนี่นะครับ ผมคิดว่าจะเป็นอีกทางหนึ่งที่ทำให้พื้นที่เหล่านั้นได้รับการพัฒนานะครับ ซึ่งตรงนี้ผมคิดว่าก็น่าจะเป็นผลดีต่อพื้นที่และต่อหน่วยงานอื่น ๆ นะครับ ที่ดำเนินกิจกรรมอยู่ในพื้นที่นั้น ๆ ครับ ขอขอบคุณครับ ท่านประธานครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) :
ขอขอบคุณครับ ท่านกรรมาธิการนะครับ ต้องเชิญท่านกรรมาธิการวุฒิสภาครับ

รองศาสตราจารย์วุฒิสภา ต้นไชย (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญครับ ผม วุฒิสภา ต้นไชย กรรมาธิการครับ ในมาตรา ๒๘๐ ที่คณะกรรมการร่างได้นำเสนอนั้น ก่อนอื่นคณะกรรมการร่างขออนุญาตแก้ถ้อยคำเล็กน้อยนะครับ ในวรรคแรกบรรทัดที่ ๒ นะครับ ในตอนท้ายที่คำว่า หรือ นี่นะครับ คณะกรรมาธิการขออนุญาตแก้เป็นคำว่า และ นะครับ เพื่อให้สอดคล้องกับวรรคท้ายนะครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) : ครับ ที่กรรมาธิการแก้ หรือ เป็น และ นะครับ ที่ประชุมรับทราบนะครับ

รองศาสตราจารย์วุฒิสภา ต้นไชย (กรรมาธิการ) : ประการต่อมาครับ ท่านประธานครับ ในมาตรานี้ทั้งมาตรานี้นะครับ เหตุผลหลักผมขออนุญาตกราบเรียนว่า เจตนารมณ์หลักของมาตรานี้ คือ การพูดถึงเรื่องของการที่จะให้สิทธิขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการศึกษาอบรมนะครับ รวมทั้งการทำนุบำรุงจารีตประเพณี วัฒนธรรม หลักนี้มาตรานี้แตกต่างจากการจัดการศึกษาในระบบนะครับ จริง ๆ แล้วถ้าพูดว่า เรื่องของการจัดการศึกษาในระบบคือการจัดการศึกษาประเภทโรงเรียนนี้ องค์กรท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่โดยตรงอยู่แล้วตามที่กฎหมายบัญญัตินะครับ รวมทั้งในมาตรา ๗๙ (๔) ในแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ก็ได้อธิบายแล้วครับว่า องค์กรท้องถิ่นนั้นมีส่วนในการ

ทั้งจัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในระบบน่ะครับ ดั่งนั้นมาตรา ๒๘๐ เองนี้
 ขอบเขตสาระสำคัญนี้ จริงอยู่ที่เรื่องของการศึกษาอบรมที่นอกเหนือจากการศึกษา
 ในระบบน่ะครับ ดั่งนั้นนี่การกำหนดว่าให้องค์กรท้องถิ่นมีสิทธินี้ ก็หมายความว่า
 การศึกษาอบรมเรื่องราวต่าง ๆ ไม่ว่าจะป็นกรณีที่ท่านผู้มีเกียรติสมาชิกได้อภิปราย
 เช่น การอบรมเรื่องของการศาสนา ก็ไม่ได้ผูกขาดเฉพาะส่วนราชการหรือหน่วยงานที่มี
 หน้าที่โดยตรง แต่เป็นหน้าที่ขององค์กรท้องถิ่นด้วยที่มีสิทธิอันพึงจะกระทำ แต่อย่างไร
 ก็ตามครับ เราก็ได้ขมวดไว้ครับว่า มีเพื่อนผู้แปรญัตติที่บอกว่า ในวรรคสองว่า ขอว่าไม่ให้
 ขัดต่อกฎหมายการศึกษานี้ ผมเรียนว่า จริง ๆ ถ้าไม่ขัดต่อกฎหมายนี้ไม่ต้องบัญญัติหรือ
 ครับ เพราะว่ามันขัดไม่ได้อยู่แล้วน่ะครับ แต่หลักที่เราเติมเข้าไปก็คือว่า ในการจัด
 การศึกษา อบรมไม่ว่าจะเรื่องใดก็ตามนี้ คงต้องคำนึงถึงความสอดคล้องกับมาตรฐาน
 และระบบการศึกษาของชาติ อันนั้นเราเติมเข้าไปเพื่อให้เกิดความสอดคล้องไม่ขัดหรือ
 แย้ง แต่ถ้าขัดกฎหมายนี้ทำไม่ได้อยู่แล้วน่ะครับ ดั่งนั้นนี่น่ะครับ ในมาตรานี้ทั้งหมดนี้
 น่ะครับจึงเป็นมาตราที่พยายามที่จะให้คำอธิบายในเรื่องของสิทธิขององค์กรท้องถิ่น
 ในการที่จะจัดการศึกษาอบรมที่มีขอบเขตกว้างขวางขึ้น แล้วก็ไม่ได้จำกัดอยู่เฉพาะ
 ส่วนราชการเท่านั้นที่จะสามารถดำเนินการเรื่องนี้ได้น่ะครับ ส่วนเรื่องของการศึกษา
 ในระบบหรือเรื่องของการจัดการศึกษาในโรงเรียนนั้นเป็นอำนาจหน้าที่โดยตรงของ
 ท้องถิ่นไม่ได้เกี่ยวข้องกับมาตรานี้โดยตรง รวมทั้งแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐที่ผม
 กราบเรียนในมาตรา ๗๙ (๔) ได้เขียนไว้ชัดเจนแล้วน่ะครับว่า ต้องกระจายอำนาจให้
 ท้องถิ่นมีส่วนจัดการศึกษาและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ดั่งนั้นในมาตรานี้จึงคิดว่า
 คำแปรญัตติของท่านกรรมาธิการ ของเพื่อนสมาชิกน่าจะมี ความสอดคล้องกับแนวทาง
 และเจตนารมณ์อยู่แล้วครับ ผมเพียงขยายเจตนารมณ์ให้เกิดความชัดเจนเท่านั้นครับ
 ขอบพระคุณครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) :
 ขอบพระคุณครับ ท่านหลักชัยพอใจคำชี้แจงไหมครับ เชิญเลยครับ

นายหลักชัย กิตติพล : ครับ กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ผม หลักชัย
 กิตติพล สสร. น่ะครับ ถ้าตามท่านอาจารย์วุฒิสสาร กรรมาธิการน่ะครับ ขออภัยที่เอ่ยนาม

๒๓

สสร ๓๖/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

ว้ฒนี้ ๙/๓

ถ้าสอดคล้องตามมาตรา ๗๙ (๔) ก็ขอขอบคุณครับ เพราะว่าความต้องการของผู้บริหารเขาก็ต้องการสิ่งนี้ะครับ ถ้าสอดคล้องกันถูกต้องอยู่แล้ว ก็ไม่ติดใจครับ ขอขอบคุณ ให้บันทึกในเจตนารมณ์ก็แล้วกัน ขอขอบคุณครับท่านประธาน

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) : ครับ ขอขอบคุณครับ ก็มีท่านชาติชายครับ ยืนยันะครับ เชิญครับ

นายชาติชาย เจียมศรีพงษ์ : ครับ ท่านประธานที่เคารพครับ กระผม ชาติชาย เจียมศรีพงษ์ สสร. ครับ ที่ผมได้ขออนุญาตเต็มถ้อยคำนะครับ ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีสิทธิที่จะจัดหรือสนับสนุนะครับ-----

ผมคิดว่าจะเป็นแนวทางให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนี้ นะครับ ได้มีส่วนร่วม นะครับ ในการจัดฝึกอบรมนี้ ตรงนี้ผมคิดว่าจะได้ไม่ต้องไปตีความว่า ในเรื่องของการสนับสนุนนั้น จะดีหรือเปรียบหรือไม่ อย่างไร นะครับ ผมขออนุญาตกราบเรียนท่านประธานไปยัง ท่านกรรมการยกกว้างครับ ท่านวุฒิสารครับว่า ในกรณีถ้าเต็มไปนี่ นะครับ การที่จะได้สนับสนุนดังกล่าวนี้ ผมคิดว่าในเรื่องของการตีความนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนี้ ก็คงจะได้มีส่วนร่วมสนับสนุนเพิ่มเติมตรงนี้น่าจะมากขึ้น นะครับ ขอคำตอบจากท่านกรรมการ นิดหนึ่งครับ ขอขอบคุณครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) : ครับ มี ๒ พรรคเลย นะครับ อาจารย์ครับ เชิญครับ

รองศาสตราจารย์วุฒิสาร ต้นไชย (กรรมการ) : กราบเรียน ท่านประธานครับ ผม วุฒิสาร ต้นไชย กรรมการครับ ต่อข้อหารือของท่านสมาชิก ท่านชาติชาย ขออภัยที่เอ่ยนาม นะครับ ถ้าดูในวรรคสองของมาตรา ๒๘๐ นี่ นะครับ ก็จะมีครอบคลุมสาระที่ท่านต้องการ นะครับ ผมขออนุญาตอ่านว่า องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นย่อมมีสิทธิที่จะจัดการศึกษาอบรม และการฝึกอาชีพตามความเหมาะสม และความต้องการภายในท้องถิ่น อันนี้คือมีสิทธิจัด นะครับ และเข้าไปมีส่วนร่วมในการ จัดการศึกษาอบรมของรัฐ อันนี้ก็คือสนับสนุนครับ เพราะฉะนั้นผมคิดว่าในสาระสำคัญ ตรงนี้ก็เขียนไว้ค่อนข้างชัดเจนแล้ว นะครับ เพราะว่าในวรรคสามที่ท่านขอแปรนี้ มันเป็น พูดยถึงเรื่องของการที่จะต้องคำนึงถึงเรื่องของจารีตประเพณี ซึ่งมันเป็นคำขยายของ วรรคสองครับ ท่านประธานครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) : พอรับได้ไหมครับท่าน

นายชาติชาย เจียมศรีพงษ์ : ครับ ขอขอบคุณครับ ท่านประธานที่เคารพครับ ผม ชาติชาย เจียมศรีพงษ์ ครับ ถ้าดูในเจตนารมณ์ ก็ขออนุญาตบันทึกไว้ด้วย นะครับ เพราะว่าในเรื่องดังกล่าวนี้ เพื่อที่จะให้มีประโยชน์ นะครับ ในเรื่องของการจัดฝึกอบรม นะครับ ก็เรียนเพิ่มอีกนิดหนึ่งครับ ปัญหาของท้องถิ่นนี้ บางเรื่อง ในเรื่องของการ ที่จะได้เข้าไปดูแลในเรื่องของศิลปะ จารีตประเพณี บางครั้ง สดง. ก็ตีความไม่ถูก

เหมือนกันนะครับ ก็ฝากท่านกรรมาธิการไว้ด้วยนะครับ ในเรื่องของเจตนารมณ์ว่า จารีตประเพณีของท้องถิ่นนี้ บางทีเขาปฏิบัติกันมาเป็นระยะเวลาอันยาวนานนะครับ แล้วก็ก็เป็นประเพณีของไทยเรา เพื่อที่จะได้จรรโลงให้คนนั้นมีคุณธรรม ศีลธรรมนะครับ ตรงนี้ก็ฝากบันทึกไว้ในเจตนารมณ์ของกฎหมายรัฐธรรมนูญด้วยนะครับ ก็ไม่ติดใจแล้วครับ ท่านประธานครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบพระคุณมากครับ บันทึกเจตนารมณ์ใช่ไหม ไม่ต้องยืนยันอีกทีหนึ่งครับ ขอบพระคุณครับ มาตรา ๒๔๐ นี้ ไม่มีการแก้ไข ท่านผู้แปรญัตติก็พอใจทั้งหมดนะครับ ขออนุญาตผ่านนะครับ เชิญท่านเลขาครับ

นายวิจักขณ์ นาควัชระ (รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการ แทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : มาตรา ๒๔๑ มีการแก้ไข มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : มาตรานี้มีมีการแก้ไข ทั้งถ้อยคำ ทั้งเพิ่มเติม ต้องขอท่านกรรมาธิการชี้แจงเสียก่อน ดีไหมครับ เชิญท่านอัครพรครับ

นายอัครพร จารุจินดา (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ กระผม อัครพร จารุจินดา กรรมาธิการครับ มาตรา ๒๔๑ มีการแก้ไข ๒ จุด จุดที่ ๑ ก็คือ ใน (๒) การเข้าไปมีส่วนร่วม ตรงนี้เพียงแต่ข้อความพิมพ์ตกเฉย ๆ นะครับ เพราะข้อความเดิม การเข้าไปมีส่วนร่วมในการ มันจะไม่เข้าใจ ก็คือตกคำว่า ร่วม ไป ซึ่งเป็นเจตนาดั้งเดิมนะครับ ส่วนใน (๔) การมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น ที่เดิมขี้นมานั้น เพราะคณะกรรมาธิการได้พิจารณาคำแปรญัตติของกลุ่ม ซึ่งเข้าใจว่ามีกลุ่มเดียว อ้อ ๒ กลุ่มครับ ของท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง นะครับ ที่ได้เสนอเช่นเดียวกันว่า (๔) การมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น ซึ่งคณะกรรมาธิการได้พิจารณาแล้วเห็นว่า การเพิ่มเติมเข้าไปนั้นก็ทำให้การร่วมมือกันของระหว่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับชุมชนท้องถิ่น เพื่อดำเนินการในการดูแลสิ่งแวดล้อมของสภาพท้องถิ่นเองนั้นจะเป็นไปด้วยดียิ่งขึ้น ก็เลยเห็นชอบตามที่มีการแปรญัตติของกลุ่มนี้ครับ

นายเดโช สนวนนนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่สอง) : ครั้น
มาตรา ๒๘๑ ท่านอาจารย์สมชัยก็ผู้แปรญัตติพอใจแล้วนะครับ ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์
ก็บรรจุให้แล้ว จะยืนยัน เชิญครับ ท่านสวิงหรือครับ ขออนุญาต เชิญครับ

๒๓)

สสร ๓๖/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

กมลมาศ ๑๑/๑

นายสวิง ตันอุดม : ขอบคุณครับท่านประธานครับ ผม สวิง ตันอุดม ครับ ต้องขอขอบคุณท่านกรรมาธิการที่บรรจุใน (๔) นี้เข้าไปนะครับ ในมาตรา ๒๘๑ นะครับ ผมคิดว่าเรื่องนี้ค่อนข้างจะสำคัญ เพราะว่าผมได้เฝ้าติดตามดูว่าเราใช้ศัพท์นี้ นะครับ คำในหมวดนี้อยู่หลายคำ นะครับ ว่าด้วยเรื่องขององค์กรท้องถิ่น นะครับ ชุมชน ประชาชน นะครับ แต่ว่าเรื่องของชุมชนท้องถิ่นนี้ ผมคิดว่าถ้าปรากฏในวรรคนี้ อย่างที่ ท่านกรรมาธิการได้บรรจุลงไปนี่ นะครับ ผมคิดว่าเรื่องนี้จะมีความสำคัญ เพราะว่า มันแสดงถึงความเป็นอัตลักษณ์ของชุมชนท้องถิ่นนั้น ๆ นะครับ เพราะว่าในแต่ละท้องถิ่นนี้ จะมีลักษณะวัฒนธรรม ประเพณีจารีตนะ ครับ และอัตลักษณ์ของตัวเองที่แตกต่างกัน ออกไป ดังนั้นคำที่เรียกว่า ชุมชนท้องถิ่น นี่ นะครับ ก็จะมี ความหมายสำคัญอย่างยิ่ง อันนี้ ต้องขอขอบคุณครับ ท่านประธานครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) :
ขอบคุณครับ ท่านวิทยา คชเชื่อน ครับ

นายวิทยา คชเชื่อน : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ผม วิทยา คชเชื่อน ใช้สิทธิของกลุ่มอาจารย์สมชัย นะครับ ในมาตรา ๒๘๑ (๒) นะครับ การมีส่วนร่วม การเข้าไปมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อยู่ในเขตพื้นที่ เฉพาะในกรณีทีอาจมีผลกระทบต่อ การดำรงชีวิตของประชาชนในพื้นที่ของตนนะ ครับ ตรงนี้ขอตัดคำว่า เข้าไป นะครับ ขอตัดคำว่า เข้าไป ขอบคุณครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) :
ท่านครับ ก็กรรมาธิการแก้ไขแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจนะ ครับ ก็ยืนยันความพอใจของท่าน นะครับ ใช่ไหมครับ ท่านชาติชายครับ เชิญครับ

นายชาติชาย เจียมศรีพงษ์ : ท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม ชาติชาย เจียมศรีพงษ์ ครับ สสร. ครับ ในมาตรา ๒๘๑ (๒) ที่เดิมว่า การมีส่วนร่วม เข้าไป ที่ผมแปร เข้าไป ก็คือว่าในเรื่องของการส่งเสริมและการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น มีกฎหมายบัญญัติอยู่แล้ว นะครับ เมื่อเติม การมีส่วนร่วม เข้าไป ก็จะทำให้เกิดความชัดเจนยิ่งขึ้น นะครับ ท่านประธานจะเห็น นะครับว่า ในหมวด ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนี้ พวกผมจะลั่นโหมให้ตลอด นะครับ เพราะฉะนั้นในวันนี้

ผมคิดว่าเป็นนิมิตหมายที่ดีครับ ที่เมื่อโดยหลักการแล้วนะครับที่พวกผม หรือกลุ่มพวกผม
นี้ได้เสนอคำแปรญัตติ ตรงไหนที่เป็นหลักการแล้วนะครับ แล้วก็ไม่ได้ขัดกับเจตนารมณ์
แล้วนี่นะครับ ผมยินดีที่จะเห็นด้วยตามหลักการที่กรรมาธิการได้เพิ่มเข้ามานะครับ
ขอบคุณครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) :
ขอบคุณครับ ท่านเกียรติชัย เชิญครับ

นายเกียรติชัย พงษ์พาณิชย์ : กราบขอบพระคุณครับท่านประธาน
ที่เคารพครับ กระผม เกียรติชัย พงษ์พาณิชย์ สสร. ผมใช้สิทธิในกรณีที่ทาง
ท่านคณะกรรมการร่างได้เติมใน (๔) นี้เข้ามา เพื่อที่จะแสดงความเห็นว่า การเขียน
เพียงการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นอย่างนี้มันลอย ๆ เกินไป และมันไม่บอกว่าจะอะไรเลย
เพียงแต่อยากจะแสดงความเห็นว่า มันน่าจะเขียนให้มีความชัดเจนที่เป็นรูปธรรม
มากกว่านี้ ถ้าหากว่าในมาตรานี้พูดถึงเรื่องการส่งเสริม รักษาคุณภาพของสิ่งแวดล้อม
ก็ในนี้พูดถึงเรื่องเข้าไปจัดการ เข้าไปมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษา มีส่วนในการพิจารณาอะไร
แล้ว ตรงนี้ถ้าจะให้สมบูรณ์ ผมคิดว่าคงจะเขียนทิ้งไว้เพียงแค่นี้ไม่พอ เพียงจะเสนอไว้ว่า
จะเขียนเพิ่มอย่างนี้ได้ไหม พูดถึงการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น ในการเข้าไป ในการ
ดำเนินกิจกรรม หรือโครงการที่เกี่ยวกับเรื่องทรัพยากรคุณภาพสิ่งแวดล้อมเหล่านี้ ติดตาม
ตรวจสอบการดำเนินงานในลักษณะอย่างนี้ให้มันสมบูรณ์ขึ้น เพราะถ้าเขียนเพียง
การมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น ไม่บอกอะไรเลย สิ่งที่เสนอก็คือว่าจะเขียนเพิ่มให้คลุมไป
ได้ไหมว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในการดำเนินโครงการ หรือติดตามตรวจสอบ
การดำเนินโครงการที่เกี่ยวกับการส่งเสริม รักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมอะไรที่วันนี้ ให้มัน
สมบูรณ์ขึ้นจะดีกว่าไหมครับ ขอบพระคุณครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) :
ขอบคุณครับ ท่านกรรมาธิการครับ เชิญครับ

รองศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญครับ กระผม วุฒิสาร ตันไชย กรรมาธิการครับในมาตรา ๒๘๑ กรรมาธิการมีการปรับแก้ตามความเห็นของผู้แปรญัตติหลายประเด็นนะครับ ดังนั้นผมคิดว่าประเด็นส่วนใหญ่คงมีความเห็นที่สอดคล้องกันไปแล้ว ก็คงมีประเด็นเดียวที่ท่านสมาชิกสภาว่าง คือท่านเกียรติชัย ขออภัยที่เอ่ยนาม ได้กรุณาให้ความคิดเห็นนะครับว่า อยากให้ใส่รายละเอียดใน (๔) ของมาตรา ๒๘๑ ผมขออนุญาตกราบเรียนครับว่า ในมาตรา ๒๘๑ เองนี้ จริง ๆ แล้วจำเป็นต้องมีการตรากฎหมายตามมาซึ่งจะปรากฏอยู่ในบทเฉพาะกาลในมาตรา ๒๙๓ (๓) ว่าจะต้องมีกฎหมายฉบับนี้เหมือนกัน ผมกราบเรียนว่าการที่พยายามยังไม่ใส่ในรายละเอียดมากนักนี้ ผมกราบเรียนว่าสาระสำคัญในเรื่องนี้มีความเกี่ยวข้องกับหลายส่วน ส่วนหนึ่งมีความเกี่ยวข้องกับส่วนที่ ๑๒ ในหมวดเรื่องของสิทธิชุมชน ที่จะต้องกำหนดความชัดเจนในเรื่องของสิทธิชุมชนและขอบเขตอำนาจ รวมไปถึงเขตอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเองที่มีอำนาจตามหน้าที่ตามกฎหมายที่กฎหมายบัญญัติไว้ รวมทั้งกฎหมายที่ส่วนราชการต่าง ๆ ได้มอบหมาย หรือมอบอำนาจให้องค์กรท้องถิ่นเป็นผู้ทำการแทนนะครับ

อีกส่วนหนึ่งที่จะมีความเชื่อมโยงคือหลักของการพิจารณา ซึ่งเราในสภาแห่งนี้ได้พิจารณาไปแล้ว คือ ระบบเรื่องของการตรวจสอบความเป็นไปได้ต่าง ๆ ที่เราเรียกว่าเป็นอีไอเอ (EIA – Environmental Impact Assessment) หรือเอชไอเอ (HIA – Health Impact Assessment) คือการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และการประเมินผลกระทบด้านสุขภาพ สองสามเรื่องนี้มีความเกี่ยวพันและมีกฎหมายหลายฉบับนะครับรวมทั้งในเรื่องของการใช้ประโยชน์และการรักษาส่งเสริมมัน มีทั้งเรื่องของการรักษาการอนุรักษ์ การใช้ประโยชน์ และการได้รับผลจากประโยชน์ของทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ดังนั้นในมาตรานี้จึงกังวลครับว่า หากใส่รายละเอียดที่เฉพาะเจาะจงเกินไปในเบื้องต้นโดยไม่พิจารณาให้รอบคอบในกฎหมายประกอบแล้วนี้ ก็จะมีปัญหาในแง่ที่ว่า จะถูกล็อก (Lock) เอาไว้ แล้วก็จะทำให้การจัดการต่าง ๆ กลายเป็นแทนที่จะเป็นการร่วมมือกันจะเป็นความขัดแย้งในเรื่องของอำนาจ ในเรื่องของทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมนะครับ ดังนั้นจึงขออนุญาตว่า ขออนุญาตเพิ่มเติมตามที่ท่านสมาชิก

แปรญัตติใน (๔) ว่า นอกจากพูดถึงองค์กรท้องถิ่นล้วน ๆ แล้วนี้ ก็ได้ไปเพิ่มเรื่องของการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นอยู่แล้ว ซึ่งจะไปสอดคล้องกับในหมวดสิทธิชุมชนด้วยนะครับ แต่ว่าขอว่าในรายละเอียดว่าเรื่องใด ทรัพยากรประเภทใด อันน่าจะเป็นของใคร ทั้งในส่วนราชการ แล้วก็ส่วนองค์กรท้องถิ่นหรือชุมชนนั้นนี้ ขอให้ไปออกเป็นกฎหมายร่วมกัน เพราะว่าคงต้องพิจารณาในภาพรวมทั้งหมดครับ จึงขออนุญาตกราบเรียนให้เหตุผลอย่างนี้ครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) :
ท่านเกียรติชัยครับ พอรับฟังได้ไหมครับ

นายเกียรติชัย พงษ์พาณิชย์ : กราบขอบพระคุณสำหรับคำอธิบายครับ ก็รับได้ แล้วผมคิดว่าถ้าไปขยายในรายละเอียดในกฎหมายต่าง ๆ ที่จะออกตามมา เพียงแต่ว่าในแง่ของภาษาที่เขียนไว้อย่างนี้มันไม่บอกอะไรเลย เหมือนกับไม่ได้เขียนอะไรเลย ก็รับได้ครับ สุดท้ายทางท่านคณะกรรมการจะไปพิจารณาว่าจะทำอย่างไรให้มันสมบูรณ์ขึ้น มีความเข้าใจที่ชัดเจนขึ้นเท่านั้นเอง ขอบพระคุณครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) :
บันทึกข้อสังเกตให้ไว้ด้วยนะครับ

นายเกียรติชัย พงษ์พาณิชย์ : ครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) :
ถ้าอย่างนั้นมาตรา ๒๘๑ นี้ มีการแก้ไข ในส่วนของการแก้ไขนะครับ ท่านสมาชิกจะเห็นเป็นอย่างไรบ้างครับ มีใครขัดข้อง เชิญครับ

นายชาติ กางอิม : กราบเรียนท่านประธานสภาและสมาชิกผู้ทรงเกียรติ ผม นายชาติ กางอิม สมาชิก สสร. นะครับ ก็ขออนุญาตท่านประธานนะครับ รบกวนที่ประชุมชนิดหนึ่งว่า ในหมวดท้องถิ่นนะครับ ขออนุญาตท่านประธานอภิปรายในหมวดท้องถิ่นชนิดหนึ่งนะครับ ได้ไหมครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) :
หมวดท้องถิ่น คือ

นายชาติ กางอิม : คือโดยภาพรวมนะครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) :
 อ้อ ภาพรวมหรือครับ

นายชาติ กางอิ้ม : ครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) :
 ก็อย่ายาวนัก

นายชาติ กางอิ้ม : ครับ ๆ ไม่ยาวครับท่าน

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) :
 ไม่ยาวนะครับ ไหน ๆ จะปิดหมวดนี้อยู่แล้วใช้ไหมครับ

นายชาติ กางอิ้ม : ครับ ๆ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) :
 ครับ ได้ครับ เชิญครับ

นายชาติ กางอิ้ม : คือโดยมาตรา ๒๗๔ นี้ครับ ซึ่งการเงินการคลังก็ให้อำนาจกับท้องถิ่น แต่ที่เดิมในทางปฏิบัตินะครับ คือมหาดไทยนี้ไปร่างระเบียบนะครับ มาคุมท้องถิ่นอีกครั้งหนึ่งนะครับ ซึ่งอย่างยกตัวอย่างว่า เทศบาลจะจัดแข่งขันกีฬาหน้าครับ ใช้งบของท้องถิ่นนะครับ แต่ว่ามหาดไทยไปร่างระเบียบว่า จะจัดการแข่งขันกีฬา จะใช้เงินเป็นเงินรางวัลเกิน ๒๕ เปอร์เซ็นต์ (Percent) ของโครงการไม่ได้นะครับ ก็หมายความว่าผมเข้ามาบริหารงานของท้องถิ่นนั้น ก็คิดว่าจะส่งเสริมกีฬาให้เด็ก ออกกำลังกายนะครับ ก็จัดแข่งขันกีฬามาอย่างต่อเนื่องนะครับ ให้รางวัลที่ ๑ ๑,๒๐๐ ที่ ๒ ๑,๘๐๐ ยกตัวอย่างนะครับ เขาจัดมาหลายปีนะครับ โครงการนี้ประสบความสำเร็จนะครับ คือให้เด็กได้รักกีฬาหน้าครับ แต่ว่าอยู่ ๆ สตง. ก็บอกว่าจัดไม่ได้ เพราะว่าในระเบียบเขียนว่าให้เป็นเงินรางวัลไม่ได้ ต้องให้เป็นถ้วยรางวัลนะครับ ก็หารีมหาดไทยและให้มหาดไทยได้แก้ไขให้จ่ายเป็นเงินรางวัลได้ ก็มาแก้ไขเป็นว่า ให้จัดโครงการได้จ่ายเป็นเงินรางวัลได้ไม่เกิน ๒๕ เปอร์เซ็นต์ แต่โครงการที่เราส่งเสริมกีฬาให้กับเด็กนะครับ ไม่มีไม่มีค่าใช้จ่ายอย่างอื่นนะครับ แต่ยกตัวอย่างว่า จัดแข่งขันฟุตบอลนะครับ ในโครงการ ๓ แสน มีค่ากรรมการ อะไรต่ออะไร ก็จ่ายเป็นเงินรางวัลได้ ๗๕,๐๐๐ ยกตัวอย่างนะครับ นั้นเป็นประเด็นหนึ่งนะครับ

อีกประเด็นหนึ่งซึ่งผมคิดว่า ระเบียบเก่า ๆ ซึ่งทำให้เทศบาลในการบริหาร นั้นมีปัญหา อย่างผมที่เมื่อวานที่ไม่ได้อยู่ในที่ประชุมเมื่อวานนี้ เพราะส่วนหนึ่งก็ไปรับเสด็จพระองค์โตมฯ (พระเจ้าวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชาทินัดดามาตุ) ซึ่งเชิญพระองค์ท่านเสด็จเปิดพระราชานุสาวรีย์สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ แล้วก็ประชุมสภา ค่าใช้จ่ายเงินสะสมเพื่อใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนในกิจการของโรงเรียนจ่านานาครี เทศบาลมีเงินสะสมอยู่ที่กองทุนส่งเสริมกิจการเทศบาลเจ็ดสิบล้าน ซึ่งเราขอกู้มา ๒๐ ล้านบาท กองทุนก็บอกว่าตอนนี้เงินไม่มีนะครับ ผมว่าไม่มีที่ไหนในโลกนะครับว่าที่จะถอนเงินตัวเองไม่ได้ กู้กลับก็ไม่ได้ อันนี้เป็นระเบียบหนึ่งซึ่งอยากจะฝากกรรมการยกร่างว่าช่วยไปดูด้วยว่า จะแก้ไขระเบียบเก่า ๆ อย่างนี้อย่างไรนะครับ ซึ่งเราต้องถื่น เจ็บปวดมากครับในเรื่องเหล่านี้ แล้วก็อยากจะฝากด้วย ขอให้บันทึกไว้ในเจตนารมณ์ด้วยนะครับ และผมคิดว่าตรงนี้น่าจะต้องดำเนินการ มันเป็นอย่างนี้มานานแล้วนะครับ ซึ่งเราทำให้ต้องถื่นมีปัญหาในการบริหารงานต้องถื่นกันมากมาย เวลาเขียนบอกให้อำนาจต้องถื่น แต่ว่าจริง ๆ แล้วเราโดนควบคุม โดยมหาดไทยซึ่งไปร่างระเบียบมานะครับ ซึ่งผมพยายามต่อสู้ในเรื่องนี้มาตลอดนะครับ โดยเฉพาะโรงเรียนจ่านานา ซึ่งมีเงินปันผล จ่ายเงินปันผลให้แก่ต้องถื่น ๑๒ เปอร์เซ็นต์นะครับ ซึ่งผมก็พยายามต่อสู้ว่า ขอให้รายได้ตัวนี้นะครับ ชำรacters นั้นให้ ๙ เปอร์เซ็นต์ แล้วผมบอกให้ชำระชำนัน ๕ เปอร์เซ็นต์ก็พอ นะครับ อันนี้ความคิดที่นำเสนอมานะครับว่า เพราะโรงเรียนจ่านานาก็มีเงินเดือน เหมือนกับคนอื่นนะครับ แล้วทำไมไม่มีเงินปันผลด้วย แล้วได้ตั้ง ๙ เปอร์เซ็นต์ อันนี้ไม่ได้ อิจฉาลูกน้องครับ แต่ว่าไม่เป็นธรรมกับฝ่ายอื่นนะครับ อันนี้ยกตัวอย่างให้ท่านทราบคร่าว ๆ เท่านั้นนะครับ ขอให้บันทึกไว้เป็นเจตนารมณ์ด้วยครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) : ครับ
ท่านอาจารย์วุฒิสารครับ

รองศาสตราจารย์วุฒิสาร ต้นไชย (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธาน ผม วุฒิสาร ต้นไชย กรรมาธิการครับ ต่อข้อความเห็นที่ท่านสมาชิก คือท่านนายกชาติ ขออภัยที่เอ่ยนาม ได้อภิปรายนะครับ ผมคิดว่าส่วนหนึ่งในกรอบทั้งหมดของรัฐธรรมนูญ

ฉบับนี้ก็พยายามที่จะเปลี่ยนแปลงเรื่องนี้ก็คือ เรื่องของลดอำนาจการกำกับดูแล แต่อย่างไรก็ตามครบประเด็นที่เกี่ยวข้องที่จำเป็นจะต้องทำต่อไป ก็คือ การออกกฎหมายที่เป็นภาพรวม ที่ให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ ซึ่งมีกำหนดอยู่ ๒ ปี จากนั้นแล้วละครับ ประเด็นปัญหาหลายเรื่องที่เกี่ยวข้องกับระเบียบปฏิบัติ และวิธีการ แนวทางปฏิบัติที่ผู้มีอำนาจกำกับดูแลนั้นได้ออก หากขัดหรือแย้งกับแนวทางหรือเจตนารมณ์ของกฎหมาย ก็คงจำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยน แต่ ณ ขณะนี้ผมขออนุญาตที่จะรับในความเห็น แล้วก็ข้อสังเกตของท่านเพื่อนสมาชิกไว้ นะครับ เพื่อเป็นสาระสำคัญในการประกอบในการจัดทำร่างกฎหมายที่จะมีต่อไปตามบทเฉพาะกาลครับ ขอบพระคุณครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) : ขอบพระคุณครับ ท่านชาติพอใจนะครับ ขอเรียนซ้ำอีกครั้งนะครับ เพื่อเป็นการบันทึกมาตรา ๒๘๑ มีการแก้ไข ไม่มีสมาชิกท่านใดขัดข้องในการแก้ไขนั้นนะครับ มีการแปรญัตติ แล้วก็ผู้แปรญัตติพอใจหมดทุกท่านนะครับ ขออนุญาตผ่านมาตรานี้เชิญท่านเลขาต่อครับ

นายวิจักขณ์ นาควัชระ (รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : หมวด ๑๕ การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ ไม่มีการแก้ไข มีสมาชิกผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) : หมวดนี้ไม่มีการแก้ไข ท่านพิเชียรครับ ตัดใจครับ เชิญครับ

นายพิเชียร อำนาจวรประเสริฐ : ครับ กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ นะครับ กระผม พิเชียร อำนาจวรประเสริฐ สสร. นะครับ ในกลุ่ม ๑ ของกระผมได้แปรญัตติชื่อหมวดที่ ๑๕ นี้ นะครับ โดยให้เพิ่มเติมคำว่า การปฏิรูปการเมือง เข้าไปครับ ท่านประธาน เพราะว่าขออนุญาตเรียนสั้น ๆ นะครับว่า เราสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ ทั้ง ๑๐๐ ท่านนี้ ได้มีโอกาสเข้ามาทำหน้าที่เพื่อพี่น้องประชาชนชาวไทยทั่วทั้งประเทศ

น่ะครับ ตั้งแต่เดือนมกราคม พุทธศักราช ๒๕๕๐ จนกระทั่งมาถึงวันนี้เป็นเวลา ๖ เดือน
เต็มแล้วนะครับท่านประธาน เป้าหมายใหญ่ที่สำคัญที่เราเข้ามาในการทำหน้าที่ในครั้งนี้
เรื่องสำคัญเรื่องหนึ่งที่พี่น้องประชาชนอยากเห็น แล้วก็ฝากฝังมา -----

ก็คือให้มีการปฏิรูปการเมืองครบถ้วนประธาน ไม่ว่าจะร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่นี้ออกมาดีอย่างไร หรือมีข้อความต่าง ๆ ที่เราได้คิดประดิษฐ์ แล้วก็ได้สร้างสรรค์ขึ้นมา บางท่านก็ได้กล่าวว่า รัฐธรรมนูญฉบับนี้มีนวัตกรรมใหม่ขึ้นมามากมายนะครับ แต่สิ่งสำคัญที่สุดที่กระผมคิดว่าเป็นหัวใจของการร่างรัฐธรรมนูญครั้งนี้ก็คือ เรื่องการปฏิรูปการเมืองครับ แล้วก็ได้อยู่ในหมวดต่าง ๆ แล้วนี่ก็เห็นว่า ในหมวด ๑๕ นี้แหละ นะครับ ที่น่าจะมีการเพิ่มเติมในส่วนนี้เข้ามาว่าร่วมกับการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญครบถ้วนประธาน ก็เลยขออนุญาตเสนอว่า ในหัวข้อของหมวดนี้น่าจะมีการเพิ่มเติมคำว่า การปฏิรูปการเมือง เข้ามา ก็จะสมเจตนาารมณ์ของพี่น้องประชาชนทั่วทั้งประเทศครบถ้วนประธานครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) :
ท่านกรรมาธิการครับ ท่านอาจารย์ประพันธ์หรือครับ เชิญครับ

นายอัชพร จารุจินดา (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ กระผม อัชพร จารุจินดา กรรมาธิการครับ เข้าใจว่า ที่มีการเสนอคำแปรญัตติเพื่อแก้ไขข้อหมวด ๑๕ โดยเพิ่มเติมว่า การปฏิรูปการเมือง เข้าไป นอกเหนือจากการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นสาระของบทบัญญัติในหมวดนี้นั้น เกี่ยวเนื่องกับที่ผู้แปรญัตติเสนอในมาตรา ๒๔๑/๑ ซึ่งเป็นรายละเอียดต่อมานะครับ เหมือนกัน การกราบเรียนชี้แจงคงกราบเรียนชี้แจงรวมไปทั้ง ๒ เรื่องนะครับ ในเบื้องต้นขออนุญาตกราบเรียนอย่างนี้ครับว่า ถ้าดูในสาระของมาตรา ๒๔๑/๑ ซึ่งจะให้มีการตั้งคณะกรรมการปฏิรูปการเมืองของรัฐสภา ก็เข้าใจได้ว่า สิ่งที่มีการเสนอขึ้นมาใหม่นั้นเป็นการดำเนินการในขอบเขตอำนาจหน้าที่ของสภานะครับ ของรัฐสภาที่จะดำเนินการเพื่อจัดการปฏิรูปการเมือง ต้องกราบเรียนอย่างนี้ครับว่า เมื่อดูหน้าที่หรือขอบเขตการพิจารณาแล้วการดำเนินการของคณะกรรมการปฏิรูปการเมืองของรัฐสภาที่ตั้งใจจะให้มีขึ้นนั้นเป็นการดำเนินกิจการภายในของรัฐสภานั้นเอง ซึ่งไม่ได้มีการใช้อำนาจโดยรัฐธรรมนูญบังคับเหนือองค์กรอื่นใด เมื่อเป็นการดำเนินการภายในของงานของรัฐสภาเองแล้ว รัฐสภาย่อมสามารถที่จะตั้งขึ้นได้ นะครับ หรือจะกำหนดแนวทาง กำหนดรูปแบบตามที่เหมาะสมได้ นะครับ โดยปกติก็จะไม่เขียนรายละเอียดของกิจการภายในของ

ในองค์กรนั้นมาอยู่ในรัฐธรรมนูญ เพราะว่าจะเป็นการขัดขวางต่อการที่จะพัฒนาในระยะต่อไป ซึ่งหากองค์กรนั้นเองเห็นสมควรพัฒนา เพื่อให้เหมาะสมเป็นประการใด เขาจะสามารถประกาศได้นะครับ และประการสำคัญคือเมื่อไม่ได้ใช้อำนาจใดไปบังคับเหนือองค์กรอื่นใดในรัฐธรรมนูญแล้วนั้น ก็ไม่จำเป็นที่จะต้องเขียนขึ้นเป็นบทบัญญัติของกฎหมาย สามารถออกเป็นข้อบังคับของสภาได้เอง และกราบเรียนประการที่ ๒ ว่า ถ้ามีคณะกรรมการอันนี้ขึ้นมาในรัฐธรรมนูญ จะเกิดปัญหาการซ้ำซ้อน การปฏิบัติงานในมาตรา ๗๗ ซึ่งเราให้มีสภาพัฒนาการเมืองเป็นองค์กรอิสระนะครับ ทำหน้าที่ในการจัดทำแผนพัฒนาการเมือง กำกับติดตามการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามแผนพัฒนาการเมืองคู่กันอยู่แล้วนะครับ เพราะฉะนั้นจึงกราบเรียนว่า โดยความเห็นของคณะกรรมการเห็นว่า เมื่อเป็นกิจการภายในของสภาเองก็ไม่จำเป็นที่จะต้องมาบัญญัติอยู่ในรัฐธรรมนูญเพื่อให้เกิดความขัดแย้งตัวและก็ไม่สามารถจะปรับปรุงให้เหมาะสมกับสภาพการบริหารงานของสภาในภายหลังได้ เคยมีการพูดกันถึงการดำเนินกิจการของสภาในหลายเรื่องนะครับ มีการเสนอถึงว่ารัฐสภานั้นควรจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการหลาย ๆ เรื่อง เพื่อช่วยเหลือหรือดูแลในการบริหาร หรือในการพัฒนาทางด้านการเมืองหรือการบริหาร เช่น มีการเสนอให้มีคณะกรรมการติดตามงานของการใช้งบประมาณ โดยเป็นคณะกรรมการประจำครับ ดูแลตั้งแต่การศึกษา ความสมควรในการจัดสรรงบประมาณ ดูแลการติดตามการใช้งบประมาณเป็นประจำ มิใช่ตั้งขึ้นมาเฉพาะครั้งเฉพาะคราว นั่นก็เคยเป็นเรื่องที่เคยพูดกันอยู่ แต่ก็ไม่เคยนำมาบัญญัติอยู่ในบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ เพราะต้องการให้เป็นกิจการภายในของสภาที่จะมีการปรับเปลี่ยนกันได้ในแต่ละสภาพของประเทศที่มีการปรับเปลี่ยนไป กรณีนี้ก็เช่นเดียวกันครับว่า เมื่อเป็นกิจการของคณะกรรมการของสภานั้นก็สามารถดำเนินการได้อยู่แล้ว โดยไม่ต้องบัญญัติอยู่ในบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญครับผม

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) :
เชิญครับ ท่านพิเชียรครับ

นายพิเชียร อำนาจวรประเสริฐ : ครับ ขอขอบคุณท่านประธานสภาครับ
กระผม พิเชียร อำนาจวรประเสริฐ สสร. นะครับ คือตอนแรกกระผมก็แค่อภิปรายว่า
เพิ่มเติมคำว่า การปฏิรูปการเมือง ในหมวด ๑๕ แต่ว่าตอนนี้ก็จะขออนุญาตนะครับ
เรียนถึงวัตถุประสงค์ของการเสนอให้มีมาตรา ๒๘๑ วรรคหนึ่ง ขึ้นมานะครับ ซึ่งเมื่อสักครู่
ทางท่านเลขาของกรรมาธิการร่างนี้ได้กรุณาชี้แจงมาบ้างแล้วนั้นนี้ กระผมขออนุญาต
เรียนดังนี้ นะครับ กลุ่ม ๑ ของกระผมนี้ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้
จะประสบความสำเร็จ แล้วก็เป็นที่พึงของพี่น้องประชาชนได้อย่างแท้จริงนี้ น่าที่จะมีการ
เน้นในเรื่องการปฏิรูปการเมืองให้มากยิ่งขึ้น ตามที่ท่านได้กรุณาชี้แจงนะครับว่า
ได้มีการตั้งสภาพัฒนาการเมืองขึ้นมาตามมาตรา ๗๗ ใน (๙) นั้น กระผมได้พลิกไปดูแล้ว
นะครับ มาตรา ๗๗ (๙) ท่านได้เขียนไว้สั้น ๆ ดังนี้ นะครับ ท่านเขียนว่า จัดให้มี
แผนพัฒนาการเมือง รวมทั้งจัดให้มีสภาพัฒนาการเมืองที่มีความเป็นอิสระ เพื่อติดตาม
สอดส่องให้มีการปฏิบัติตามแผนดังกล่าวอย่างเคร่งครัดนะครับ ท่านเขียนไว้สั้น ๆ เพียง
๒ บรรทัดเท่านั้นเองนะครับ ซึ่งในส่วนนั้นก็เป็นเรื่องที่จะมีการจัดตั้งสภาพัฒนาการเมือง
กันต่อไป ก็เป็นสิ่งที่ดีครับท่านประธาน แต่ว่าในบทบัญญัติมาตรา ๒๘๑/๑ นี้ที่ทางกลุ่ม
กระผมได้เสนอขึ้นมา มีสาระสำคัญนะครับ ก็คือให้มีการตั้งคณะกรรมการปฏิรูป
การเมืองขึ้นคณะหนึ่งเป็นของรัฐสภา ซึ่งรวมทั้งสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา มีอำนาจ
หน้าที่ที่สำคัญในการศึกษาพิจารณาและเสนอแนะทางเกี่ยวกับการปฏิรูปการเมืองให้แก่
รัฐสภานะครับ และคณะกรรมการชุดนี้มีจำนวนทั้งสิ้น ๕๑ ท่าน ประกอบด้วย สส.
บวก สว. ๑๕ ท่าน ประกอบด้วยภาคประชาสังคม ๑๕ ท่าน ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ
สายนิติศาสตร์และรัฐศาสตร์ ๑๐ ท่าน ซึ่งคัดเลือกกันเองนะครับ แล้วก็ประกอบด้วย
ผู้ทรงคุณวุฒิและนักวิชาการในสาขาอื่น ๆ อีก ๑๑ ท่านนะครับ รวมกันเป็น
๕๑ ท่าน วิธีการได้มาและการคัดเลือกนั้น ให้คัดเลือกกันเองนะครับ ของผู้แทนจาก
ภาคประชาสังคมและผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วก็ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด
ในกฎหมายนะครับ ซึ่งตรงนี้ก็เข้าใจว่า น่าจะใช้วิธีการที่ใกล้เคียงกับตอนที่เราเลือก

สมัชชาแห่งชาติในระดับ และในพรรคท้ายสุด พรรคที่ ๔ ที่กระผมได้เสนอมาคือ ให้คณะกรรมการชุดนี้รายงานผลการศึกษาและพิจารณาแก่รัฐสภาทุกปีในระดับ คือรายงานอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง แล้วก็ในกรณีที่เกิดมีกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นเร่งด่วน ระดับ ที่เป็นกรณีเกี่ยวข้องกับการปฏิรูปการเมืองนี้ ก็ให้สามารถที่จะเสนอเป็นรายงาน ต่อรัฐสภาได้ทันทีครบถ้วนประธาน และรวมทั้งรัฐสภาน่าจะต้องดำเนินการในเรื่องนี้ อย่างรวดเร็วภายใน ๑๕ วัน และต้องดำเนินการตามที่พิจารณาภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ ได้รับรายงานจากคณะกรรมการ ทั้งหมดนี้ระดับเราได้กำหนดขึ้นมาไว้ กระผมคิดว่า ไม่น่าจะเป็นเรื่องภายในของรัฐสภาเท่านั้น เพราะว่าความสำคัญของคณะกรรมการ ชุดนี้มีมาก แล้วก็จะ เป็นอีกจุดหนึ่งที่จะเป็นแรงจูงใจให้พี่น้องประชาชนนี้ได้มองเห็น ความสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญ ฉบับปีพุทธศักราช ๒๕๕๐ นี้ ว่ามีความแตกต่างจากร่าง รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ อย่างชัดเจน โดยเราได้ให้ความสำคัญกับการปฏิรูปการเมือง แล้วก็ได้ให้ความสำคัญกับการจัดตั้งเป็นคณะกรรมการปฏิรูปการเมืองของรัฐสภา ขึ้นมานะครับ ดังนั้นกลุ่มพวกกระผมจึงเห็นว่า ไม่น่าจะเป็นเรื่องภายในของรัฐสภาเท่านั้น แต่น่าที่จะบัญญัติขึ้นมาเป็นอีกมาตราหนึ่งต่างหาก -----

ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติและส่วนรวมอย่างแท้จริงนะครับ และการเขียนขึ้นมาใน ๔ พรรคครั้งนี้ ก็มีได้จะไปขีดขวางการดำเนินงานการจัดตั้งสภาพัฒนาการเมืองตามมาตรา ๗๗ พรรคเก่า แต่อย่างใดนะครับ เป็นคนละส่วนกัน เพราะว่าในส่วนนี้จะเน้นการศึกษาและพิจารณาภายในรัฐสภาเป็นด้านหลัก ส่วนสภาพัฒนาการเมืองนั้นมีการดำเนินงานที่มากมายกว่านี้เยอะเลยครับท่านประธาน ในขอบเขตทั่วประเทศ ดังนั้นกระผมจึงคิดว่า เรื่องนี้เป็นเรื่องหนึ่งที่เราอาจจะกล่าวได้ว่าเป็นนวัตกรรมใหม่อีกชิ้นหนึ่งของรัฐธรรมนูญฉบับนี้ก็ว่าได้ครับ ซึ่งพวกกระผมก็ได้นำเสนอให้ท่านทั้งหลายได้พิจารณา ถ้าเผื่อท่านเห็นว่าจะเป็นประโยชน์และจะช่วยเสริม ทำให้รัฐธรรมนูญฉบับใหม่นี้มีเสน่ห์มากยิ่งขึ้น แล้วก็จะมีกรดำเนินงานที่จะเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมแล้ว กระผมก็คิดว่าน่าจะรับไว้พิจารณาครับท่านประธาน ขอขอบพระคุณอย่างมากครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) :
ขอบคุณครับ ให้ข้อมูลนะครับ สภาที่มีสถาบันพระปกเกล้าเป็นอีกสถาบัน มีกฎหมายรับรองพร้อมมูลบริบูรณ์นะครับ ก็มีส่วนที่เกี่ยวข้องเกี่ยวเนื่องกับเรื่องที่เราเสนอท่านกรรมาธิการครับ เขาเสนอทั้งชื่อหมวด และทั้งหมวด ๒๘๑/๑ จะยืนยันชี้แจงอะไรอีกครั้งไหมครับ เชิญครับ

ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม วิชา มหาคุณ กรรมาธิการครับ ในกรณีที่ท่านผู้แปรรูปท่านพิเชียร ขออนุญาตเอ่ยนาม ท่านขอแปรรูปเพิ่มเติมกรรมาธิการของสภาทั้งสอง เป็นเรื่องของการปฏิรูปทางการเมือง กระผมเห็นว่าเป็นความปรารถนาดีของท่านนะครับ เพื่อที่จะให้เกิดมีการพัฒนาทางการเมือง แต่กระผมก็ยังยืนยันตามความคิดเห็นของทางกรรมาธิการยกร่าง ซึ่งก็ไม่ใช่ว่าเราพิจารณาโดยไม่รอบคอบนะครับ เราก็ได้ดูครบถ้วนทุกด้านแล้วว่าเราควรจะกำหนดไว้ในแนวนโยบายแห่งรัฐ ซึ่งมาตรา ๗๗ ก็ชัดเจนนะครับ ในพรรคทำยี่ใน (๙) ที่จัดให้มีแผนพัฒนาการเมือง แล้วก็ให้มีสภาพัฒนาการเมือง ซึ่งเป็นอิสระนี้ ตรงนี้คือเสน่ห์ของรัฐธรรมนูญ อันนี้แหละครับ แล้วก็ไม่รุ่งรังด้วยนะครับ เราสามารถที่จะกำหนดให้มีอีกสภาหนึ่ง ซึ่งเป็นสภาของประชาชนอย่างแท้จริง แล้วก็รัฐรับรองด้วย

นะครับ เป็นองค์กรที่ลักษณะของการทำงานที่เป็นอิสระด้วย ไม่ขึ้นต่อใคร ในกรณีที่เราจะให้ไปขึ้นต่อสภาในการปฏิรูปทางการเมืองนี้ ท่านลองคิดดูนะครับ ถ้าพรรคการเมืองเขาไม่เห็นด้วยในกรณีของการพัฒนาไปจุดใดจุดหนึ่งนี้ มันก็จะกลายเป็นความล้มเหลวในทันทีนะครับ เพราะฉะนั้นเราจึงได้เห็นในจุดนี้ เราจึงกำหนดให้มีสภาพพัฒนาการเมืองซึ่งจะเป็นครั้งแรก รัฐธรรมนูญอันนี้ก็จะบัญญัติขึ้นเพื่อรองรับ ท่านจะไปดำเนินการอย่างไร ในแง่ของการให้มีจำนวนเท่าไร รวมทั้งให้มีภาคประชาชนร่วมในการกำหนดอยู่ในสภาพพัฒนาการเมืองนี้ เป็นอำนาจหน้าที่ของทางด้านของประชาชนแล้วครับ จะต้องกำหนดให้เกิดขึ้น แล้วที่เขียน ๆ กันขึ้นนี้ะครับ ถ้าจะกำหนดให้มีอยู่ในกฎหมายก็ต้องกำหนดขึ้นภายใน ๒ ปีอยู่แล้ว ตามบทเฉพาะกาลนะครับ เพราะฉะนั้นอยากจะให้รัฐธรรมนูญฉบับนี้เป็นฉบับของประชาชนอย่างแท้จริง แล้วก็ไม่ได้เขียนอะไรรุงรังในแง่ของการที่ซ้ำซ้อนกับอำนาจที่ทางสภาเขามีอยู่แล้ว เขาจะตั้งคณะกรรมการปฏิรูปอย่างไร เขาก็สามารถที่จะตั้งได้อยู่แล้วครับ กระผมก็คิดว่าทางที่เขียนไว้ในมาตรา ๗๗ (๙) นี้ คิดว่าเหมาะสมแล้วครับ ขอขอบคุณครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) :
ท่านพิเชียรจะยืนยันไหมครับ หรือว่าพอใจกับคำชี้แจง สั้น ๆ นะครับ ไม่มีอภิปรายต่อ
นะครับ

นายพิเชียร อำนาจวรประเสริฐ : ครับ ก็คือเรียนตามตรงว่า ใจจริงแล้วนี่ก็อยากจะให้มีการบัญญัติในเรื่องคณะกรรมการปฏิรูปการเมืองนี้ไว้หน้าครับ แต่ว่าเมื่อทางท่านกรรมาธิการได้ชี้แจงอย่างนี้ กระผมเองก็คิดว่า คือความจริงความเห็นตรงนี้อาจจะแตกต่างกันนะครับ คือทางฝ่ายพวกกระผมมิได้เห็นว่ามี -----

หรือว่ามันจะซ้ำซ้อน แต่ว่าพวกกระผมนี่มองในจุดว่ามันจะเป็นหัวใจสำคัญของรัฐธรรมนูญฉบับนี้ด้วยอีกฉบับหนึ่งนะครับ แต่ว่าเมื่อทางท่านกรรมาธิการยกกว้างคิดว่าจะไปซ้อนกับมาตรา ๗๗ (๗) นี้ ทางเราก็ยินดีรับฟังนะครับ แล้วก็ในขั้นนี้ก็ยังไม่ตัดสินใจนะครับ แต่ว่าอย่างไรก็ตามขออนุญาตฝากเป็นเจตนารมณ์ไว้ว่า อยากให้มีการพัฒนาทางด้านของการปฏิรูปการเมืองในประเทศไทยให้มากยิ่งขึ้นนะครับ แล้วก็ถ้ามีสิ่งใดที่ทางสภา รัฐสภาจะสามารถหนุนช่วยการปฏิรูปการเมือง แล้วก็การพัฒนาการเมืองได้นี้ ก็ขอให้มีการดำเนินการให้มากขึ้นกว่าเดิม แล้วก็แม้กระทั่งทางรัฐสภาเองนี้ ซึ่งมีสถาบันพระปกเกล้าเป็นสถาบันทางวิชาการที่ทรงคุณค่า แล้วก็ก็มีประโยชน์อยู่แล้วนี้ นะครับ แต่กระผมก็คิดว่า ถ้าจะสามารถที่จะมีคณะกรรมการปฏิรูปการเมืองไว้ อีกสักชุดหนึ่งนี่นะครับ อาจจะขออนุญาตท่านโน้ต (Note) ไว้ บันทึกไว้ในบันทึกเจตนารมณ์นะครับ เพื่อที่ว่าเมื่อมีสภาผู้แทนราษฎรและมีวุฒิสภาใหม่ขึ้นมาแล้วนี้ ก็ขอให้อย่างน้อยมีคณะกรรมการชุดนี้สักคณะหนึ่งนะครับ ท่านประธานครับ ในสภาผู้แทนราษฎรชุดใหม่ เพื่อที่จะทำให้สมกับเจตนารมณ์ที่พี่น้องประชาชนทั่วทั้งประเทศฝากมานะครับ ท่านประธานครับ ก็ขออนุญาตเรียนให้ทราบครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) :
 ครับ ก็แล้วแต่สภาเขาจะครับ คราวนี้ก็ไม่มีการแก้ไขนะครับ แล้วก็ผู้แปรญัตติ
 ก็ไม่ตัดสินใจแล้ว เพราะฉะนั้นก็หมวดนี้ หมวด ๑๕ ก็ต้องผ่านนะครับ รวมทั้งมาตรา ๒๘๑/๑
 ที่เสนอมาก็คงไม่มีนะครับ ขอด่านไปเลยนะครับ เชิญท่านเลขาต่ออันครับ

นายวิทยา คชเชื่อน : ท่านประธานที่เคารพครับ ยังมีครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) :
 เชิญครับ

นายวิทยา คชเชื่อน : ท่านประธานที่เคารพครับ ยังมีกลุ่มของ
 อาจารย์สมชัยที่ขอเพิ่ม ยังขอเพิ่มวรรคสองนะครับ จากมาตรา ๒๘๒ ครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) :
 ยังไม่ถึงเลยครับ กำลังจะพิจารณา ๒๘๒ นะครับ

นายวิทยา คชเชื่อน : อ้าว ไม่ใช่ ๒๘๒ หรือเมื่อ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) :
เชิญนั่ง ท่านเลขาครับ

นายวิจักขณ์ นาควัชระ (รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการ
แทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร)
มาตรา ๒๘๑/๑ ผ่านไปนะครับ ต่อไปเป็นมาตรา ๒๘๒ ไม่มีการแก้ไข มีสมาชิก
ผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ครับ
มาถึงแล้วละครับ มาตรา ๒๘๒ ไม่มีการแก้ไข แต่มีผู้แปรญัตติ ขอสงวนคำแปรญัตติไว้
หลายท่านด้วยกันนะครับ ผมจัดเรียงลำดับไว้แล้ว เพื่อให้มันสอดคล้องกับวรรคต่าง ๆ
นะครับ ต้องขออนุญาตเรียกชื่อตามวรรคก็แล้วกันนะครับ โดยเริ่มตั้งแต่ท่านพิเชียร
อำนาจวรประเสริฐ ขอแปรญัตติ แก้ข้อความในวรรคหนึ่งและสาม ท่านจะกรุณาอภิปราย
ที่เดียวทั้งหนึ่งและสามสำหรับท่านนะครับ เชิญเลยครับ

นายพิเชียร อำนาจวรประเสริฐ : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ
นะครับ กระผม พิศิเยร อำนาจวรประเสริฐ นะครับ ผู้แปรญัตติในมาตรา ๒๘๒ นี้
ท่านประธานครับ เราได้มาถึงมาตราสำคัญอีกมาตราหนึ่งของรัฐธรรมนูญฉบับนี้แล้ว
นะครับ นั่นก็คือมาตราว่าด้วยเรื่องการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญครับท่านประธาน
การแก้ไขรัฐธรรมนูญนี้ครับ หลักการที่สำคัญที่ทางกลุ่มเราได้รับฟังความคิดเห็น
มาจากพี่น้องประชาชนนี้ ก็คือเราต้องการให้มีการแก้ไขที่ง่ายขึ้นนะครับ คือไม่รัดตัว
แล้วก็ไม่เข้มงวดจนเกินไป เพราะว่า ถ้าหากว่าแก้ไขรัฐธรรมนูญได้ยากเหมือนรัฐธรรมนูญ
ฉบับปี ๒๕๕๐ ซึ่งก็แทบจะไม่ได้แก้ไขอะไรเลย ในช่วงเจ็ดแปดปีที่ผ่านมาครับ ดังนั้น
เราจึงได้เสนอไว้ในวรรคที่ ๑ และวรรคที่ ๓ ดังนี้ครับ โดยได้แก้ไขจำนวนสมาชิก
สภาผู้แทนราษฎรนะครับ ที่จะเข้าชื่อกันเพื่อแก้ไขได้นี้ จากเดิมที่ทางกรรมาธิการยก
ร่างได้เสนอไว้ จำนวนหนึ่งในห้า นะครับ เราได้แก้ไขมาเป็น จำนวนหนึ่งในสิบครับ
ท่านประธานครับ ถ้าหนึ่งในสิบนี้ ถ้าเป็น สส. นะครับ -----

สส. เรามี ๔๘๐ คน ก็จะใช้ ถ้าหนึ่งในสิบ ก็เพียงแค่ ๔๘ คนนะครับ แล้วก็ถ้าเป็น สว. นะครับ เรามี ๑๕๐ คน ถ้าหนึ่งในสิบของ สว. ก็แค่ ๑๕ คนนะครับ ตรงนี้ก็ช่วยให้เป็นการเปิดทางเท่านั้นเอง เพราะว่าการแก้ไขรัฐธรรมนูญจริง ๆ นั้นนี่ มีชื่อว่า สส. หนึ่งในสิบ หรือ สว. หนึ่งในสิบเสนอให้แก้ไขแล้วจะแก้ไขได้ ยังมีกระบวนการและกรรมวิธี ขั้นตอนในการแก้ไขรัฐธรรมนูญอีกมากมายนะครับ ในเรื่องการเสนอเข้าชื่อของสมาชิกรัฐสภา นั้น เป็นเพียงมาตรการเบื้องต้นเท่านั้นเอง ดังนั้นในมาตรการเบื้องต้นนี้ เราจึงไม่ยากที่จะให้มีจำนวนมากจนเกินไป ส่วนอีกด้านหนึ่งนี้ ก็คือในส่วนสิทธิของประชาชนที่จะเข้าชื่อกัน เพื่อแก้ไขรัฐธรรมนูญ ตรงนี้เราก็ได้ขอเปลี่ยนแปลงแก้ไขนะครับ ทางกรรมาธิการยกร่าง ได้เสนอมาเป็นจำนวน ๑ แสนคนนะครับ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ๑ แสนคน สามารถเข้าชื่อเพื่อแก้ไขรัฐธรรมนูญได้ อันนี้เราเห็นว่ามากเกินไปนะครับ ก็จะขออนุญาตเปลี่ยนแปลงลดลงมาเหลือเพียงแค่ ๑๐,๐๐๐ คน ครับท่านประธาน เพราะถือว่าเป็นกระบวนการเบื้องต้นเท่านั้นนะครับ ดังนั้นในวาระหนึ่งเราแก้ ๒ ตอน คือตอนที่ ๑ ลดจำนวนสมาชิกนะครับ ที่จะแก้ไขจากหนึ่งในห้า มาเป็นหนึ่งในสิบ แล้วก็ลดจำนวนประชาชนที่จะเข้าชื่อแก้ไขรัฐธรรมนูญจาก ๑ แสนคน เหลือ ๑๐,๐๐๐ คนนะครับ ในส่วนวาระสองนั้นก็ไม่มี ในวาระสามนะครับ การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่ ๑ ขึ้นรับหลักการ ให้ใช้วิธีเรียกชื่อและลงคะแนนโดยเปิดเผย และต้องมีคะแนนเสียงเห็นชอบในการแก้ไขเพิ่มเติมนั้น ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของ ๒ สภาครับ ก็ขออนุญาตเรียนดังนี้ครับท่านประธาน ขอบคุณมากครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) :
 ขอบพระคุณครับ กลุ่มท่านวัชราก็แก้ข้อความใน (๑) เหมือนกันครับ ก็เชิญครับ อาจารย์
 วัชรารับ

นายวัชรา หงส์ประภัศร : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม
 วัชรา หงส์ประภัศร กลุ่มของกระผมขอมอบให้ท่านวัช บวรวิษยกุล เป็นผู้อภิปรายครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) :
 เชิญท่านวัชรับ

นายธวัช บวรวิชยกุล : กราบเรียนท่านประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ
 กระผม นายธวัช บวรวิชยกุล สสร. ครับ กระผมได้เสนอแปรญัตติมาตรา ๒๘๒ นี้
 เพื่อเสนอการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญให้มีกระบวนการแก้ไขรัฐธรรมนูญให้ง่ายขึ้น
 โดยกระผมได้เสนอขอเปลี่ยนแปลงจากจำนวนประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ในการที่จะใช้
 จำนวน ๑ แสนคน เพื่อลงชื่อแก้ไขรัฐธรรมนูญนะครับ ทางกลุ่มผมนี้ขอเปลี่ยนเป็น
 ๒๐,๐๐๐ คน จาก ๑ แสนคน ที่ท่านยกร่างได้ร่างไว้หน้านะครับ จาก ๑ แสนคน เป็น
 ๒๐,๐๐๐ คน เหตุผลครับ ในรัฐธรรมนูญ ๒๕๔๐ นี้นะครับ เรามีการกำหนดในการแก้ไข
 กฎหมายนี้นะครับเราต้องใช้ ๕๐,๐๐๐ ชื่อ เพื่อที่จะไปแก้ไขกฎหมาย ผมกราบเรียนว่า
 รัฐบาลที่แล้ว รัฐธรรมนูญ ๒๕๔๐ ตลอดที่ใช้มานี้นะครับ ยังไม่เคยมีโอกาสได้แก้ไขเลย
 ด้วยรายชื่อ ๕๐,๐๐๐ ชื่อนะครับ ในการตรวจสอบรายชื่อนี้นะครับ มีการต้องขอ
 บัตรประชาชน ขอการรับรอง ตรวจสอบว่ามีสิทธิเลือกตั้งหรือเปล่า ประเด็นและเหตุผล
 ก็เหมือนอย่างที่ท่านสมาชิก ท่านการุณ ไสงาม ขออนุญาตที่เอ่ยนามนะครับ ซึ่งท่าน
 ได้เคยกล่าวไว้ว่า การหารายชื่อประชาชนจำนวนมากขนาดนั้นนี้ มันหายากมากครับ
 เพราะฉะนั้นนี้ ช่องทางนี้จะเป็นช่องทางทางออกที่สำคัญในการที่จะนำเสนอประเด็น
 ปัญหาของรัฐธรรมนูญโดยประชาชนอย่างแท้จริง เพื่อจะมาเสนอนะครับ ในการเสนอ
 แก้รัฐธรรมนูญนี้นะครับ ไม่ใช่แค่ประชาชนเสนอมาแล้วนี่ก็จะสามารถแก้ไขได้ ยังต้องมา
 ผ่านสภา และสภาจะนำขึ้นมาพิจารณา แล้วจะผ่านหรือไม่ผ่านก็ยังไม่รู้ แต่อย่างน้อยนี้
 เรารู้แล้วว่า อันนั้นจะเป็นประเด็นปัญหาซึ่งประชาชนนี้มีความวิตกกังวล แล้วเราจะได้
 รวบรวมประเด็นทั้งหมดนี้นะครับ ผ่านสภาผู้แทนราษฎรอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งผมถือว่าเป็นจริง ๆ
 แล้วนี่มันไม่ใช่เรื่องการแก้ไขที่แก้ง่ายเลยนะครับ อีกอย่างหนึ่งผมอยากจะให้มัน
 มีความคล่องตัวให้ได้ง่ายหน่อย -----

ผมเรียนตามตรงนะครับว่า ประชาชน ๖๓ ล้านคนนี้ ไม่ใช่ทุกคนจะเห็นเหมือนกันนะครับ ในเกี่ยวกับร่างรัฐธรรมนูญนี่นะครับ ทุกคนก็ย่อมมีความเห็นที่แตกต่างกันไป เพราะฉะนั้นแล้วนี่ผมคิดว่าถ้าหากว่าเราทำให้มันง่ายขึ้น แล้วความเห็นที่แตกต่างกันมีโอกาสนำมาเสนอสู่สภานี้ได้ง่ายขึ้น ก็น่าจะเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนนี้ได้นำเสนอเพื่อแก้ไข ซึ่งผมเชื่อว่าข้อเสนอดี ๆ น่าจะยังมีอีกเยอะนะครับ โดยประชาชนนะครับ ก็เลยอยากจะทำกราบเรียนเพื่อที่จะขอเสนอแก้ไขญัตตินะครับ เพื่อลดจำนวนประชาชนผู้เข้าสิทธิเสนอชื่อร่างรัฐธรรมนูญจาก ๑ แสนคน เป็น ๒๐,๐๐๐ คนครับ ขอขอบคุณมากครับ

นายเดโช สวานานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) :
ท่านกรรมาธิการจะช่วยตอบวรรคหนึ่งกันเสียทีหนึ่งก่อนดีไหมครับ เพราะวรรคสองมันคนละเรื่องกันเลยครับ เชิญครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธาน ท่านสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญที่เคารพ กระผม ประพันธ์ นัยโกวิท กรรมาธิการครับ ในบทบัญญัติเรื่องการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญนี้ เป็นบทบัญญัติซึ่งกรรมาธิการให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่งนะครับ เพราะว่าร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้จะผ่านความเห็นชอบของประชาชนหรือไม่นี้ ส่วนหนึ่งก็จะอยู่ในบทบัญญัติเรื่องการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญในการร่างรัฐธรรมนูญร่างแรกเรานี้ครับ ร่างมา ๒๙๙ มาตรา เราตระหนักครับว่า ๒๙๙ มาตราเป็นการยากที่พี่น้องประชาชนจะเห็นด้วยทุกประเด็น แม้กระทั่งในกรรมาธิการนี้เองหรือท่านสมาชิกสภาร่างเองนะครับ ก็ยังไม่ได้เห็นสอดคล้องกันทุกประเด็น ต้องโหวตกันหลายประเด็นนะครับ แพ้ ชนะ กันหลายประเด็น ฉะนั้นคนร่างเองนี่นะครับ ก็ยังไม่เห็นหมดทุกประเด็นนะครับ โดยเหตุนี้ทำอย่างไรนะครับ จะทำให้รัฐธรรมนูญฉบับนี้สามารถที่จะอยู่ยืนยาว เป็นรัฐธรรมนูญที่มีชีวิต สามารถพัฒนาตัวเองได้นะครับ โดยเหตุนี้กรรมาธิการยกร่างจึงได้ยกร่างในมาตรา ๒๘๒ นี้ะครับ โดยเพิ่มอำนาจของประชาชนเข้ามา เพื่อมีส่วนร่วมในการแก้ไขรัฐธรรมนูญ นอกเหนือไปจากคณะรัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา โดยเพิ่มบทบัญญัติให้ประชาชน ๑ แสนชื่อสามารถเสนอเรื่องเพื่อแก้ไขรัฐธรรมนูญได้ เหตุที่ต้องใช้จำนวน ๑ แสนชื่อนะครับ

ก็เพราะเหตุผลว่ารัฐธรรมนูญนี้เป็นกฎหมายหลักของประเทศ กำหนดความเป็นไปของประเทศนั้นๆ และบางประเด็นเป็นประเด็นทางการเมืองด้วย มีบางประเด็นนั้นๆ ที่ไม่สามารถขอแก้ไขได้ ซึ่งจะอยู่ในวรรคสองนั้นๆ เนื่องจากว่ามีประเด็นทางการเมือง อยู่พอสมควรนั้นๆ ถ้าเราให้จำนวนน้อยเกินไปก็อาจจะมีปัญหาในทางบริหาร ในทางปฏิบัติได้ จำนวน ๑ แสนชื่อนี้กรรมการได้พิจารณาด้วยความรอบคอบนั้นๆ ได้ศึกษาจากของต่างประเทศด้วยนั้นๆ ว่า ในการแก้ไขรัฐธรรมนูญเขาใช้เสียงประมาณเท่าไร อย่างยกตัวอย่างง่าย ๆ อย่างประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ซึ่งเป็นแม่บทของการใช้อำนาจอธิปไตยตามตรงนั้นๆ มีการทำประชามติมากที่สุดในโลกในการแก้ไขรัฐธรรมนูญก็ใช้เสียง ๑ แสนชื่อเหมือนกันนั้นๆ โดยเหตุนี้เราคำนึงถึงความให้รัฐธรรมนูญ มีความยืดหยุ่น ยืดหยุ่น สามารถปรับเปลี่ยนตัวเองได้นั้นๆ ในเวลาเดียวกันก็ไม่ให้เกิดปัญหาในทางการเมือง เราถึงกำหนดจำนวนไว้ ๑ แสนคนนั้นๆ ซึ่งในการแก้ไขรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๘๒ นี้ ในหลักการนี้ไม่ยากเกินไป และก็ไม่น่าจะเกินไป ในบางประเทศนั้นๆ อย่างเช่น ประเทศญี่ปุ่น การแก้ไขรัฐธรรมนูญต้องให้เสียงสองในสามของทั้งรัฐสภานั้นๆ ได้เสียงสองในสามแล้วนั้นๆ ยังต้องขอสัตยาบันจากประชาชนให้เสียงกึ่งหนึ่งในร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ที่มาส่วนใหญ่จากรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ นั้นๆ ใช้เสียงไม่มาก ไม่น้อยนั้นๆ คือใช้เสียงสภาผู้แทนนี้จำนวนหนึ่งในห้า ถ้าตามร่างของเรานี้ก็คือจะใช้ ๙๖ คนนั้นๆ ก็คิดว่าในจำนวนสัดส่วนที่เขา กำหนดไว้เดิมในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ในจำนวนส่วนนี้น่าจะมีความเหมาะสมนั้นๆ ขอขอบคุณ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) : ท่านก็อธิบายชัดแล้วนั้นๆ นี่เป็นเสน่ห์จริง ๆ นั้นๆ ของรัฐธรรมนูญฉบับนี้ เพราะเป็นการให้สิทธิเป็นครั้งแรก มีผู้ยกมือเยอะนั้นๆ ขอใช้สิทธิในการร่วม คงจะเป็นเพราะว่ามาตรานี้ไม่มีการแก้ไขนั้นๆ ขอผ่านผู้แปรญัตติไปก่อนได้ไหมนั้นๆ หรือท่านที่ยกมือ เที่ยุท่านปริญญาก่อนนั้นๆ ถ้าอย่างนั้น มียกมือ มีขึ้นชื่ออยู่เหมือนกันนั้นๆ

นายปริญญา ศิริสารการ : กราบเรียนท่านประธานครับ และ
ท่านผู้มีเกียรติทุกท่าน ผม ปริญญา ศิริสารการ สสร. นะครับ ในการแก้ไขรัฐธรรมนูญ
๑ แล่นี่นี่นะครับ ในความเป็นจริงผมดูแล้ว -----

ในภาคปฏิบัตินี้เหมือนกับท่านกรรมาธิการยกร่างนี้ดูดีว่ามีประชาธิปไตย ชาวบ้านแก้ได้ แต่ในภาคปฏิบัติแล้ว ผมมั่นใจว่าประชาชนแก้ไม่ได้ ๑ แขนงชื่อนี้ละ ภาพจะดูดี ภาพจะดูว่ากรรมาธิการให้ความเป็นประชาธิปไตย ให้โอกาส ให้อำนาจประชาชน แต่ในภาคปฏิบัตินี้ผมว่าทุกคนมองเห็นสอดคล้องกันว่า การที่จะให้ประชาชนสามัคคีกันถึงแสนชื่อมันยาก แล้วอาจจะเป็นไปได้ จะมีเป็นไปได้ก็คือ สมมุติถ้าเราไม่ได้บรรจุพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาตินี้ นะครับ จะมีกลุ่มชาวพุทธอาจจะถึงล้านคนเซ็นชื่อเพื่อขอแก้รัฐธรรมนูญเป็นไปได้ เพราะว่าดู ๆ แล้วนี่ความเป็นศาสนาพุทธความเป็นองค์กรพุทธจะรวมตัวกันได้ แต่นอกนั้นแล้วเป็นไปได้เลย เพราะในรัฐธรรมนูญฉบับที่แล้วที่ผ่านมาท่านจะมองเห็นว่า ๕๐,๐๐๐ ชื่อเข้ามาก็จริงนี้ ผู้ยื่นอาจจะต้องผิดด้วยแสดงเอกสารเป็นเท็จ เพราะว่ากว่าจะครบ ๕๐,๐๐๐ ชื่อนี้ บางคนก็ตายไปแล้ว บางคนก็เปลี่ยนชื่อ บางคนก็ย้ายที่อยู่ กว่าจะเช็คกว่าใน ๕๐,๐๐๐ ชื่อจริงขนาดไหน มันใช้เวลาจนกระทั่งรัฐธรรมนูญหมดอายุไป หรือว่าสภาล้มไป ก็ยังไม่มีการปรากฏเป็นผลรูปธรรมในการขอแก้ไขไม่ว่ากรณีใด เพราะฉะนั้นปัญหาหรือว่าข้อมูลจากในอดีตที่ท่านเห็นว่าแม้แต่ ๕๐,๐๐๐ ชื่อนี้ยังไม่ประสบความสำเร็จ ท่านยังเพิ่มไปแสนชื่อเหมือนแก่งประชาชน ให้ประชาชนดูแล้วเหมือนได้ แต่จริง ๆ แล้วท่านทำไม่ได้ ท่านจะไปเอาหลักการของญี่ปุ่น จะไปเอาหลักการของสวิตเซอร์แลนด์ จะไปเอาหลักการของประเทศไหนนี้ ผมเชื่อว่าประเทศเหล่านั้นทำได้ แต่ประเทศไทยนี้ ความรวมกลุ่มกันนี้เราจะรวมกลุ่มกันขนาดนั้นไม่ได้เด็ดขาด อย่างที่เมื่อก็ผมอภิปรายตอนต้นแล้วว่า จะได้ก็คือกลุ่มพุทธ องค์กรพุทธต่าง ๆ ที่รวมตัวกันนี้ ผมว่าด้วยความเป็นศาสนา ด้วยความรักในศาสนา ด้วยความเป็นศาสนานิยมจะทำให้รวมกลุ่มได้อย่างเดียวเท่านั้นเอง แต่ถ้าเผื่อท่านเอาจำนวนอย่างว่า ในลักษณะถ้าเผื่อกลุ่มพุทธต่าง ๆ นี้ ถ้าไม่เห็นจุดชองไหนอันนี้ แล้วรวมคนมาแก้อย่างอื่นมันก็คงจะลำบาก ถึงแม้กลุ่มพุทธจะรวมกันได้เป็นล้านนี้ที่เขากำหนดไว้ นะครับ ผมก็ว่ากว่าจะมาตรวจเช็คกว่าล้านนี้เป็นเอกสารจริงหรือเอกสารเท็จ ก็คงใช้เวลานานมหาศาลที่จะเช็คความเป็นจริง ฉะนั้นเพื่อในภาคปฏิบัติ เพื่อเห็นแก่ประชาชนที่จะขอแก้ไขรัฐธรรมนูญ อย่างน้อยการขอแก้ไขก็เป็นการสะท้อนให้เห็นว่าวันนี้

รัฐธรรมนูญบางอย่างนี้ มันต้องพิจารณาแล้วว่ามันมีจุดอ่อน จุดแข็งอย่างไร ถึงแม้เข้ามาจะต้องผ่านมติของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ก็จริงนะครับ แต่มันเป็นกระจกสะท้อนออกมาแล้วว่า เห็นว่าจุดนี้คือจุดอ่อนของประเทศแล้ว จุดนี้คือจุดอ่อนของกฎหมาย จุดนี้คือสังคมส่วนหนึ่งต้องการ ฉะนั้นการที่จะทำสะท้อนความคิด สะท้อนปัญหาของประชาชนนี้กว่าจะถึงเส้น แล้วท่านรับรู้ถึงปัญหาของประชาชนนี้ เหมือนกับท่านไม่รับฟังความเห็นของประชาชน การสะท้อนนี้คือสิ่งที่เราต้องควรรับรู้ รับเห็น ไม่ว่าจะเข้ามากี่ครั้ง ก็ครั้ง ขอแก้รัฐธรรมนูญ ๑๐ ครั้ง อาจจะได้แก้สักครั้งก็ได้ เพราะว่าสภาอาจจะไม่ผ่านให้ แต่ว่าการรับรู้ปัญหาของประชาชน การรับรู้ปัญหาของประเทศนี้ เป็นสิ่งที่มีคุณค่าอย่างยิ่งสำหรับผู้บริหารประเทศ สำหรับรัฐสภา ผมขอให้ท่านตระหนักถึงความเป็นจริงที่จะเกิดขึ้นได้ดีกว่า ดีกว่าเป็นความฝัน แล้วโอกาสที่จะเกิดขึ้นน้อยมากหรือไม่เป็น ไม่ว่า ถ้าท่านคิดว่ารัฐธรรมนูญแก้ง่าย แก้สะดวกมันก็จะฉีกยาก แต่ถ้ามันแก้ยากมันก็จะฉีกง่าย เพราะรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ได้ระบุถึงการแก้ไขแล้ว แต่ในขณะนั้นผู้ที่มีผลประโยชน์จากรัฐธรรมนูญซึ่งอยู่ในสภา ก็ไม่คิดที่จะสนใจแก้ไขรัฐธรรมนูญ จนกระทั่งเจอปัญหาการฉีกรัฐธรรมนูญทิ้ง แม้ว่าการเสนอนี้จะง่ายขึ้น สะดวกขึ้น สะท้อนปัญหามากขึ้น ผมว่าความคิดความอ่านของรัฐสภาก็คงไม่ใช่เป็นสอดคล้องตามทุกครั้ง ฉะนั้นการยื่น ๑๐ ครั้ง ก็คือเราสะท้อนปัญหา ๑๐ ครั้ง แต่แก้ปัญหาก็ไม่ได้สักครั้งก็ได้ หรือแก้รัฐธรรมนูญไม่ได้สักครั้ง ฉะนั้นควรจะพิจารณาจำนวนให้มากที่สุด

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) : ต่อไปก็มีท่านชำนาญครับ เชิญครับ อนุญาตไม่เกิน ๕ นาทีนะครับ

นายชำนาญ ภูวิสัย : กราบเรียนท่านประธาน ท่านสมาชิกที่เคารพนะครับ กระผม ชำนาญ ภูวิสัย สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญนะครับ เหตุผลที่ผมจะขอพูดในประเด็นนี้ก็เพราะว่าพวกเรามีปัญหานะครับ -----

เพราะว่าการมานั่งร่างรัฐธรรมนูญในวันนี้มาแบบไม่ปกตินะครับ มีหลายฝ่ายกล่าวหาว่าเป็นรัฐธรรมนูญมาจาก คมช. มาจากเผด็จการนะครับ แล้วก็โดยเฉพาะพวกเรานั่งเป็นสภาตรงนี้ได้ไม่ได้มาจากการเลือกตั้ง แต่ว่ามาจากหลายฝ่าย หลายสาขาอาชีพนะครับ ความไม่ปกติตรงนี้ทำให้เราต้องคิดให้มากนะครับ แล้วก็ต้องทำให้ประชาชนรู้ว่ารัฐธรรมนูญนี้มันเป็นของธรรมดา มันเป็นเรื่องปกติ ไม่ใช่ของวิเศษอะไรนักหนา นะครับ เพราะว่าคนที่เสียประโยชน์ คนที่ไม่พอใจรัฐธรรมนูญในบางมาตรา ในบางเรื่อง จะเกิดขึ้นเป็นอันมาก เพราะฉะนั้นการทำให้คนเหล่านั้นเข้าสู่ระบบ ก็คือการให้ขอแก้ไขได้ให้เขาทำง่าย ๆ หน่อย ถึงจะเสนอง่าย แต่ว่าก่อนจะแก้ไขมันจะไม่ง่ายนะครับ ต้องผ่านกระบวนการอีกมากมาย แต่ว่าความเห็นขอแก้ไขที่มาจากแต่ละกลุ่ม แต่ละกลุ่มนะ จะถูกนำเข้ามาสู่ระบบได้ง่ายขึ้น เมื่อเข้าสู่ระบบแล้ว ความกดดันต่าง ๆ ก็จะผ่อนคลายครับท่าน ถ้ามันแก้ยาก มันเข้าสู่ระบบยาก ปัญหาบนท้องถนนก็เพิ่มขึ้น นี่คือนโยบายข้อเท็จจริงนะครับ ก็อยากจะนำเรียนที่ประชุม นำเรียนท่านประธานผ่านไปถึงกรรมธิการว่า เมื่อเรามาแบบไม่ปกติ เราก็อย่าไปเคร่งครัดนักในการขอแก้ไขนะครับ เพราะว่าเราแสดงน้ำใจว่าที่เราทำนี้มาในยามที่บ้านเมืองไม่ปกติ มาไม่ตามระบบเท่าไร เราก็จะเปิดโอกาสให้ท่านแก้ไขแล้วใครที่เสียประโยชน์จากที่เราเขียนไป เราตกลงกันแบบนี้ ท่านก็สามารถจะแก้ไขได้ง่าย ๆ เพื่อเอาบุคคลเหล่านั้นนะเข้ามาสู่กรอบของรัฐธรรมนูญในโอกาสต่อไป ไม่ปล่อยให้เขาแว้งคว้าง ไม่ปล่อยให้เขาเกิดความกดดันอยู่แต่ในกลุ่มของเขา ท่านจะลดลง มันก็ไม่มีปัญหาอะไรนะครับ ท่านไม่ต้องไปเอาตัวอย่างจากประเทศไหนหรอกครับ นี่คือนโยบายประเทศไทยที่มีเอกราชนะครับ เราทำของเรา ผ่อนคลายให้ประชาชนของเรา เขาจะได้รู้สึกเอา เออ สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญเขากล่าวหานักหนา ตอนแรกก็ว่าพิมพ์เขียวต่อมาเถียงกันหน้าดำหน้าแดง ก็เริ่มรำคาญพวกเรา คือพวกเราเอาจริงเอาจังนะครับ แล้วโดยเฉพาะตัวกระผมเองก็ต้องขอขอบพระคุณผู้ที่ทำรัฐธรรมนูญชั่วคราว ๒๕๔๙ ด้วยที่ให้มีการลงประชามติ การลงประชามติที่จะเกิดขึ้นทำให้รัฐธรรมนูญฉบับนี้ต้องทำให้ดี ทำให้ดี ทำให้เหมาะสม ทำให้เป็นที่พอใจ แต่ก็มีนักวิชาการหลายท่านคอยกลั่นกรองเป็นที่เชื่อถือได้ เราเชื่อมั่นต่อคณะกรรมการร่างเต็มที่นะครับ แล้วก็ขอความกรุณาว่าขอย้ำว่าพวกเราไม่ปกติ แล้วก็มีความกล่าวหาพวกเรา การแก้ไขได้ง่ายจะเป็นประโยชน์

จะเป็นทางผ่อนคลายทางหนึ่งที่เป็นเสน่ห์ กลับจากที่ว่า ไม่ชอบก็จะเป็นเสน่ห์ เพราะว่า
คุณจะกลัว ๆ อะไรหนักหนาในท้องถนน คุณเอามาสู่ระบบสิ เพราะว่าเราผ่อนคลายลง
เหลือไม่กี่รายชื่อเอง ที่กลุ่มของผมเสนอรายชื่อ ๒๐,๐๐๐ คนนี้ จะเป็นทางออกทางหนึ่ง
ของการจับบุคคลซึ่งต่อต้านต่าง ๆ เพราะว่าจะให้ถูกใจทุกคนมันเป็นไปได้ เราก็ทราบ
นะครับ แล้วก็เป็นที่เข้าใจกันทุกฝ่ายแหละ มันไม่ถูกใจทุกคนได้ แต่ว่าถ้าจัดให้เขาเข้าสู่
ระบบโดยวิธีการให้มันง่าย เหลือ ๒๐,๐๐๐ ชื่อนี้จะเป็นประโยชน์ต่อพวกเรานะครับ
ขอบพระคุณครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) :
ท่านสมาชิกครับ ที่มีรายชื่อที่ขึ้นอยู่ตรงนี้อีกเพิ่มเติมนะครับ ผมคิดว่าเรื่องนี้ก็คง
ยังต้องใช้เวลาอีกยาวนาน เพราะยังมีพรรคสองอีกนะครับ ถ้าจะพักไปรับประทานอาหาร
กันก่อน แล้วก็กลับมาอีก ๑ ชั่วโมง แล้วว่าเรื่องนี้ต่อหน้าครับ ขออนุญาตพักการประชุม
ก่อนครับ

พักประชุมเวลา ๑๒.๐๐ นาฬิกา

เริ่มประชุมต่อเวลา ๑๓.๐๙ นาฬิกา

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ นายเสรี สุวรรณภานนท์ รองประธานสภา
ร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง ได้ขึ้นบัลลังก์เพื่อดำเนินการประชุมต่อไป)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านสมาชิกที่เคารพครับ ขอดำเนินการประชุมต่อจากช่วงเข้าเนะครับ เข้าใจว่า
คงพิจารณาถึงมาตรา ๒๘๒ นะครับ

เชิญท่านกรรมาธิการเข้าประจำที่ด้วยครับ

(คณะกรรมาธิการเข้าประจำที่)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านกรรมาธิการพร้อมหรือยังครับ ท่านสมาชิกที่แสดงความจำนงขออภิปรายนะครับ
ที่ยังค้างอยู่ในมาตรา ๒๘๒ (๑) นะครับ ยังมีท่านสมาชิกตั้งใจที่จะอภิปรายไหมครับ
มีไหมครับ ท่านสมาชิกที่ยังตั้งใจอภิปราย ท่านอาจารย์สมชัยครับ เชิญครับ

นายสมชัย ฤชุพันธุ์ : กราบเรียนท่านประธานสภาครับ ผม สมชัย ฤชุพันธุ์
ในฐานะผู้แปรญัตติมาตรา ๒๘๒ ไว้ นะครับ มาตรานี้ได้แปรญัตติให้ขอเพิ่มวรรค
วรรคหนึ่ง นะครับ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการแต่งตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้น เพื่อที่จะ
พิจารณาศึกษาการบังคับใช้ตามรัฐธรรมนูญ ที่ในเรื่องนี้เคยได้มีการพูดกันถึงในประเด็น
เดียวกันนี้ แล้วก็กรรมาธิการเคยรับว่าจะนำไปพิจารณาร่วมกัน แล้วอยากจะเรียนชักชวน
ความเข้าใจว่ายังเป็นอย่างนั้นใช่ไหมครับ ถ้าเป็นอย่างนั้น ผมจะได้ยุติการพูดครับ
ขอบคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ เดี่ยวให้กรรมาธิการตอบนะครับ มีท่านอื่นตั้งใจอีกไหมครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ ไม่มี เชิญท่านกรรมาธิการครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธาน
ท่านสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญที่เคารพ สำหรับร่างมาตรา ๒๘๒ ที่ท่านอาจารย์สมชัย
ขออนุญาตเอ่ยนาม ได้ขอแปรญัตติเพิ่มเติมนี้ นะครับ ความจริงแล้วนี่เป็นเรื่องที่
เป็นประโยชน์นะครับ แต่อย่างไรก็ตามทางคณะกรรมการได้นำมาพิจารณาหารือ
กันแล้วนี่ นะครับ เห็นว่า ในเรื่องของ การที่จะมีการพิจารณาศึกษานะครับ การบังคับใช้
การแก้ไขรัฐธรรมนูญในเรื่องนี้นะครับ เดิมในร่างรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ มีมาตรา ๓๓๖
นี้ให้องค์กรอิสระ อย่างเช่น กกต. คณะตุลาการรัฐธรรมนูญ ปปช. นะครับ เสนอรัฐบาล
นะครับ เกี่ยวกับการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญเมื่อครบ ๕ ปี นะครับ ทางกรรมาธิการ
ก็พิจารณาเห็นว่าในการพิจารณาในเรื่องการปรับปรุงอะไรต่าง ๆ แก้ไขรัฐธรรมนูญนี้
ไม่น่าจะต้องมีกำหนดเวลาว่าจะต้องพิจารณากันภายในเมื่อไร น่าจะเปิดกว้าง โดยเฉพาะ

รัฐธรรมนูญฉบับนี้เป็นรัฐธรรมนูญที่มีการร่างขึ้นมาจนกระทั่ง แล้วก็ยังมีข้อเสนอแนะมากมายจนกระทั่ง ไม่ควรจะมีกำหนดเวลาหรือว่าขั้นตอนอะไร น่าจะเปิดให้ผู้ที่ยากจะแก้ไขปรับปรุงก็สามารถดำเนินการได้นะครับ ในส่วนที่ท่านขอเสนอตั้งกรรมาธิการวิสามัญของสภาผู้แทนราษฎรในส่วนนี้ ถ้าหากจะมีการดำเนินการสภาผู้แทนราษฎรสามารถดำเนินการได้อยู่แล้วนะครับ นอกจากนี้ในร่างมาตรา ๒๔๙/๒ ที่มีท่านผู้มีเกียรติได้ขอแปรญัตติไว้แล้วนะครับ แล้วก็ในที่สุดกรรมาธิการก็เห็นว่า ควรจะเอาเรื่องการตรวจสอบการบังคับใช้รัฐธรรมนูญไปบัญญัติเอาไว้ในเรื่องผู้ตรวจการแผ่นดินรัฐสภา ฉะนั้นก็จะมีคนซึ่งดูแลในเรื่องเหล่านี้อยู่แล้วนะครับ ก็เห็นว่าถ้าจะให้กลไกเหล่านี้เป็นไปตามปกติที่ควรจะเป็นนะครับ ให้สภาเขาพิจารณาของเขาไปนี่ก็น่าจะมีความเหมาะสมนะครับ ในส่วนที่มีผู้ขอแปรญัตติ ตอนแรกที่พูดถึงอยากจะให้มีการแก้ไขลดจำนวนประชาชนที่เข้าชื่อลงนี่นะครับ กระผมอยากจะกราบเรียนว่า ความจริงแล้วนี่กลไกในการแก้ไขรัฐธรรมนูญกลไกปกติมีอยู่แล้วนะครับ คือสามารถริเริ่มได้โดยคณะรัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกของ ๒ สภา ซึ่งจำนวนนี้ก็ไม่ถึงกับมากและไม่ถึงกับน้อย คือมีความเหมาะสมตามสมควร เราเพิ่มกลไกใหม่เข้ามาในส่วนการมีส่วนร่วมของประชาชน -----

ในการเสนอชื่อซึ่งใช้จำนวน ๑ แส่นชื่อ ก็คำนึงถึงความสำคัญของกฎหมายรัฐธรรมนูญ กฎหมายรัฐธรรมนูญไม่เพียงแต่เป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศนะครับ แต่ว่า เป็นกฎหมายซึ่งเป็นหน้าเป็นตา เป็นความเชื่อมั่นของประเทศ ต่างชาติซึ่งดูกฎหมาย รัฐธรรมนูญนี่นะครับ อย่างเช่นที่เรายกวางไปในหมวดเรื่องเศรษฐกิจ เรื่องแนวนโยบาย ของรัฐ มาตรา ๘๓ รัฐต้องสนับสนุนระบบเศรษฐกิจแบบเสรีและเป็นธรรมนะครับ ต่างประเทศเขาดูรัฐธรรมนูญ เขาเห็นอย่างนี้ เขาก็เชื่อมั่นนะครับ แต่ถ้าแก้ไขรัฐธรรมนูญ ง่ายนี่นะครับ ต่างประเทศเขาอ่านแล้วเขาบอก เอ๊ะ แล้วเดียวเกิดแก่ง่ายอย่างนี้ เขามาลงทุนแล้วเกิดแก้เป็นระบบผูกขาดขึ้นมาเขาจะทำอย่างไร ฉะนั้นผมคิดว่าในส่วนนี้ ต้องพยายามมองในหลาย ๆ มิตินะครับ คิดว่าในส่วนที่ได้เสนอเข้ามาจำนวนผู้เสนอ ขอแก้ไขกฎหมายนี่นะ คิดว่าเป็นจำนวนที่เหมาะสมครับ ขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ ท่านอาจารย์สมชัยยังตั้งใจใหม่ครับ

นายสมชัย ฤชุพันธุ์ : ฟังคำชี้แจงแล้วชัดเจนดีครับ ไม่ตั้งใจครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ ขอบพระคุณครับ ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ครับ เสิญครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : เรียนท่านประธานที่เคารพครับ ผม เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง ท่านประธานครับ เรื่องการแก้ไขรัฐธรรมนูญนี้ ผมคิดว่าต้องขอคุณ กรรมาธิการยกวางนะครับที่ได้ริเริ่ม แล้วก็มีความก้าวหน้าทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการ แก้ไขรัฐธรรมนูญได้ ผมคงไม่พูดซ้ำว่าสถานการณ์บ้านเมืองในปัจจุบันนี้มันไม่ค่อยปกติ การให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขรัฐธรรมนูญและการแก้ไขก็ง่าย ไม่ยาก ผมว่าเป็นของดี ถ้าท่านดูรายละเอียดนั้นนะครับ สส. หนึ่งในห้า ก็ขอแก้ไขได้ สว. หนึ่งในห้า ก็ขอแก้ไขได้ หรือ สส. และ สว. รวมกัน ๒ สภา หนึ่งในห้า ของ ๒ สภาก็ขอแก้ไขได้ ท่านประธานครับ ผมคิดว่ากระบวนการนี้อาจจะต้องพิจารณาอย่างนี้ด้วย ก็คือว่า เวลาที่ประชาชน ขอแก้ไขเข้ามา ไม่ว่าจะก็ همینรายชื่อก็ตาม ตามกรรมาธิการยกวางว่าท่านจะ ใช้ความในมาตรา ๑๕๙ วรรคสี่ อยู่ด้วยหรือเปล่า เพราะว่าเป็นการขอแก้ไข กฎหมายมาตรา ๑๕๙ วรรคสี่ ท่านบอกว่าการนี้ที่ประชาชน ๑๐,๐๐๐ รายชื่อ

เสนอแก้ไขพระราชบัญญัติ ท่านก็ให้มีกรรมวิธีการที่ให้ประชาชนได้มีโอกาส ในการที่
ร่วมเป็นกรรมวิธีการเพื่อที่จะดีเฟนด์ (Defend) กฎหมายของเขา เพื่อที่จะชี้แจงกฎหมาย
ของเขา คือมาตรา ๑๕๙ วรรคสี่ แต่บังเอิญมาตรา ๑๕๙ วรรคสี่นี้ ไประบุว่าเป็น
พระราชบัญญัติ ไม่ได้พูดถึงเรื่องการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ท่านเข้าใจประเด็นผมไหมครับ
ตัวหนังสือมันต่างกันพอดีตรงนี้ ถ้าท่านจะบอกว่า ให้ใช้ความในมาตรา ๑๕๙ วรรคสี่
มาบังคับใช้ โดยอนุโลมนี้ ผมก็คิดว่าก็น่าจะเหมาะสมยิ่งขึ้นนะครับ อันนี้เป็นประเด็นที่ ๑
ที่อยากจะกราบเรียนถาม

ประเด็นที่ ๒ ที่อยากจะกราบเรียนถามก็คือว่า ผมคิดว่าจำนวน ๑ แสนนี้
มันหนักจริง ๆ ครับ ผมนี้พยายามชั่งน้ำหนักอยู่ตลอดเวลา นะครับ ผมก็ไม่ใช่ว่าเป็น
คนที่อยากจะเห็นอะไรก็เอาประชาชนง่าย ๆ นะครับ ๑ แสนนี้ โอ้โฮ ท่าน
เราร่างพระราชบัญญัติหรือแก้ไขพระราชบัญญัตินี้เราใช้ ๑๐,๐๐๐ ถ้ามารัฐธรรมนูญ
๑ แสนนี้ ประชาชนก็แก้ไขไม่ได้ นะครับ ประชาชนเพียงแค่วิธีเริ่มบอกว่ามาตราไหน ขอแก้ไข
ถ้อยคำใดเป็นถ้อยคำใด เหมือนที่บรรดา สสร. ของเราขอแปรญัตตินั้นแหละ เสร็จแล้ว
เมื่อเข้ามาสู่สภา สภาก็ต้องบรรจุในวาระที่ ๑ รับหลักการ เห็นชอบหรือไม่เห็นชอบ
ในหลักการก่อนนะครับ ถ้าสภาไม่เห็นชอบในหลักการ ไม่แก้ไข ก็ตกทันทีเลย หลังจากนั้น
สภาก็จะตั้งกรรมวิธีการขึ้น เพื่อพิจารณาคำแปรญัตติอีก ตอนที่กรรมการพิจารณา
คำแปรญัตตินั้นแหละครับ -----

กรรมการก็ยังสามารที่จะขอแก้ไขเพิ่มเติมอำนาจกรรมการก็มี แล้วจึงนำเข้ามาสู่สภาในวาระที่ ๒ เหมือนพวกเราที่กำลังแปรญัตติอยู่ที่นี่ สภาทั้ง ๒ สภา ก็จะพากันรุมแก้ไขเพิ่มเติม โดยที่ประชาชนไม่มีสิทธิโหวตเลย ๒๐,๐๐๐ คน หรือก็ همینคนก็แล้วแต่ ท่านประธานครับ เกือบจะไม่เหลือหลอ ถ้าพูดกันจริง ๆ เพราะฉะนั้นก็ همینคน หรือจะเป็นแสนคน มีอำนาจเพียงแค่นี้ บอกว่าให้พิจารณาว่าจะแก้ไขใหม่ในมาตรานี้ ถ้าพูดกันให้ถึงที่สุด อย่างไม่ต้องปิดบังประชาชน ประชาชนไม่ใช่ขอแก้ไขกฎหมายได้ แต่ประชาชนริเริ่มให้สภายุบยกมาตรานี้มาแก้ไข แล้วประชาชนชี้แนะว่าจะแก้ไขอย่างไรเท่านั้นเอง เพราะอะไรครับ เพราะเข้าสภา ถ้าเขาบอก เขาไม่เห็นด้วยกับหลักการไม่รับหลักการแก้ไข จบ อันนี้อันที่ ๑ จบไปแล้ว เห็นด้วยก็ตั้งกรรมการขึ้น ๒ สภาขึ้นมาเพื่อที่จะพิจารณาแก้ไขญัตติ แปรญัตติกันไปอีก สมาชิกทั้งหลายก็มีสิทธิแปรญัตติกันไปอีก เปรียบเทียบกันอย่างไรที่เราเทียบกันระหว่างร่างของประชาชน ร่างของสมาชิกแปรญัตติกันอีก แล้วกรรมการจะว่าอย่างไรอีก เสร็จแล้วมันออกมาอย่างไรครับได้อีก ประชาชนเพียงแค่นี้เท่านั้นเองนะครับ เพราะฉะนั้นกรุณาเถอะครับ แสนี่นะครับ เกือบจะยากลำบาก แล้วหมดกำลังใจ ผมเป็นประชาชนผมคงไม่ขอหรอกครับ เพราะฉะนั้นกรุณาอย่าให้ถึงแสนเลยนะครับ ผมคิดว่าเทียบกับหมื่นหนึ่งของพระราชบัญญัตินี้ พระราชบัญญัติยังได้เนื้อได้หนังว่าตั้งเยอะ พระราชบัญญัติทั้งฉบับนะครับ กรุณาพิจารณาตรงนี้ด้วยครับ ขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 ครับ ๆ คืออย่างนี้ครับ ท่านสมาชิกครับ พอดีผมมาทำต่อจากท่านอาจารย์เดโช นะครับ แล้วก็เลยเห็นชื่อท่านที่อภิปราย แล้วผมก็ดูรายการการแปรญัตตินะครับ ก็ปรากฏว่ามาตรา ๒๘๒ นี้ กรรมการเขาไม่ได้แก้ไขนะครับ สมาชิกที่มีขอแปรญัตติไว้ ก็มีกลุ่มอาจารย์พิเชียร ท่านอาจารย์สมชัย ซึ่งอภิปรายแล้วก็ไม่ได้คิดใจแล้ว แล้วก็ก็มีกลุ่มท่านวัชรานะครับ กลุ่มอื่นก็ไม่มีนะครับ ทีนี้ต้องขอความกรุณาท่านสมาชิคนะครับ เดี่ยวท่านการุณผมให้พูด เพราะว่าท่านอยู่ในกลุ่มท่านพิเชียร

นายการุณ ไสงาม : เจ้าของเลย

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 ถ้าเจ้าของเลย เดียวครับ นะครับ ที่ผมกราบเรียนตรงนี้คือผมจะดำเนินการตามเอกสาร
 คำแปรญัตตินะครับ ท่านการุณครับ ท่านอยู่ในกลุ่มที่ขอแปรญัตติ เชิญครับ หน้า ๒๒๕
 ครับ ๒๒๕ เอ๊ะ คนละเล่ม คนละฉบับกันหรือเปล่า

นายการุณ ไสงาม : ผมบังเอิญนี้กว่าผม

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 มาตรา ๒๘๒ ครับ

นายการุณ ไสงาม : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม การุณ สสร. นะครับ
 บังเอิญผมก็คือเห็นว่าพ่ายแพ้เยอะแล้ว ก็เข้าใจ ก็เลยเก็บเอกสารทั้งหมดไป ตอนนั้นก็เลย
 ยืมของท่านกล้าณรงค์มา ก็เลยยังสับสนอยู่นิดหน่อย ขอเวลานิดหนึ่งครับ คือมันแพ้มาก
 แล้วก็บางทีก็ถูกตำหนินั้นตำหนินี้ ทั้ง ๆ ที่เหนื่อยยากแสนเข็ญ ก็ไม่เข้าใจกัน พวกเรา
 ก็น้อยใจนะครับ ขนเอกสารไปหมดเลยครับ ผมขนมาทุกวัน วันละลัง วันละลังมาสู
 มาทำงาน แต่น้ำใจของพี่น้องเราก็เป็นอย่างนี้ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 ครับ ท่านอย่าไปเสียดสีคนอื่นครับ

นายการุณ ไสงาม : ไม่ได้เสียดสี ว่าตรง ๆ บ้าง ฉียดบ้าง ฉากบ้าง

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 ครับ ผมไม่แน่ใจว่า ๒๒๕ หรือเปล่าครับ ครั้งหน้านะครับ

นายการุณ ไสงาม : ๒๒๕ ๒๒๕ นะครับ ๒๒๔ ๒๒๕ ต่อเนื่องกันนะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 เจอหรือยังครับ

นายการุณ ไสงาม : ๒๒๕ บนสุดเลยใช้ใหม่ครับ ท่านประธานที่เคารพ
 ครับ สำหรับบทบัญญัติอันนี้นะครับ ผมขอแก้ประการที่ ๑ คือ จำนวนผู้แทนราษฎรจาก
 หนึ่งในห้า เป็น หนึ่งในสิบ นะครับ ก็เห็นว่าถ้าหนึ่งในสิบนี้อาจจะหนักไป ก็เข้าใจละครับ
 ส่วนหนึ่งในสิบ หนึ่งในห้านี้ ผมก็เห็นด้วยละครับ -----

ผมก็ยอมรับว่า เอาละ ถ้าหนึ่งในห้าก็พอเหมาะสมอดคล้องและพอควร ตัวเลขของ สส. สว. อะไรอย่างนี้นะครับ แต่สำหรับจำนวนประชาชนผมขอแปรญัตติจาก ๑ แสน ขอลดลงมาเหลือ ๑๐,๐๐๐ คน ด้วยเหตุที่ผมเอาเทียบเคียงจากการขอแปรญัตติในกรณีที่ผมขอแปรเรื่องร่างพระราชบัญญัติ ถ้าประชาชนเสนอ ทางกรรมาธิการยกร่างบอกว่า ๒๐,๐๐๐ ลดมาจาก ๕๐,๐๐๐ แล้ว เหลือ ๒๐,๐๐๐ ผมขอแปรเหลือ ๕,๐๐๐ ถ้าร่างพระราชบัญญัติแปรเหลือ ๕,๐๐๐ คนนะครับ ประชาชนเซ็นชื่อ ก็ถ้าเป็นรัฐธรรมนูญเทียบเคียงอย่างนี้แล้ว ก็เลยขอแปรลดจาก ๑ แสน มาเป็นเหลือ ๑๐,๐๐๐ คน เอาละ ในกรณีร่างพระราชบัญญัติก็ผ่านไปแล้ว และเจรจาแล้ว ข้อเสนอของผมที่ว่า ๕,๐๐๐ ทางกรรมาธิการก็ยอมรับและลดลงมาจาก ๒๐,๐๐๐ มาอยู่ที่ ๑๐,๐๐๐ ผมเองก็รับจาก ๕,๐๐๐ เป็น ๑๐,๐๐๐ แล้วก็ตกลงกันว่า เขาเป็นว่า ๑๐,๐๐๐ กรณีร่างพระราชบัญญัติเมื่อมาเทียบเคียงอย่างนี้กับร่างพระราชบัญญัติแล้วนะครับ ดูศักดิ์ของกฎหมาย คุณภาพ คุณสถานะของกฎหมายแล้วนี้ แม้ผมจะขอแปรจาก ๑ แสน ลงมา ๑๐,๐๐๐ ถ้าดูศักดิ์เทียบเคียงแล้วนะครับ ก็ขาดความพอดี ก็เลยคิดว่าเป็นไปได้ครับ เราจะปรับ ปรับจากที่ผมขอแปร ๑๐,๐๐๐ คนนี้ มาขึ้นสู่ คือมาขึ้นหากันกับของกรรมาธิการ แทนที่กรรมาธิการจะ ๑ แสน ของผมจะ ๑๐,๐๐๐ ผู้กัน เรามาปรับหากันใหม่ครับ เพื่อประโยชน์ของชาติ ปรับหากันใหม่ครับ เพื่อประโยชน์ส่วนรวม ให้เข้าที่ที่พอดี ผมคิดว่าถ้าพอดีนะครับ โดยศักดิ์ โดยสภาพนี่นะครับ ของรัฐธรรมนูญกับพระราชบัญญัติแล้วนี่นะครับ เมื่อพระราชบัญญัติ ๑๐,๐๐๐ นะครับ ปรับหาจุดพอดี เช่น อาจจะเป็น ๒๐,๐๐๐ ใหม่ ๓๐,๐๐๐ ใหม่ ๕๐,๐๐๐ ใหม่ อย่างนี้เป็นต้นนะครับ เช่น ให้ตัวเลือกนะครับ ให้ตัวเลือกทางกรรมาธิการกับเพื่อนสมาชิกพวกเราว่า ถ้าเป็นตัวเลือกกว่าปรับจากเป็น ๒๐,๐๐๐ ใหม่ ถ้า ๒๐,๐๐๐ น้อยไป ๓๐,๐๐๐ ใหม่ละ ถ้า ๓๐,๐๐๐ น้อยไป ๕๐,๐๐๐ ใหม่ครับ เอาจุดพอดี ท่านประธานที่เคารพครับ ทำไมผมเสนออย่างนั้นครับ ท่านประธานลองนึกดูว่าคนที่จะมารวมกันเพื่อเซ็นชื่อเสนอรัฐธรรมนูญนะครับ เสนอแก้รัฐธรรมนูญนะครับ และจำนวนเป็นแสนนะท่านประธานนะ จะต้องเป็นเรื่องที่สาหัสสากรรจ์มาก และคงจะเป็นเรื่องที่เป็นเรื่องใหญ่มาก ที่สำคัญจะมีเรื่องที่กระทบกระเทือนกับเรื่องต้องแก้รัฐธรรมนูญตัวนั้นนะครับ เยอะมาก ผมเทียบเคียงนิดเดียว ท่านประธาน คนชุมนุม

ประมาณ ๒๐,๐๐๐ คนก็ตาม ๕๐,๐๐๐ คนก็ตาม ท่านลองชวนให้คน ๒๐,๐๐๐ หรือ ๕๐,๐๐๐ มาร่วมเซ็นชื่อร่างรัฐธรรมนูญนะ ร่างกฎหมายนะ ไม่ได้เซ็นครบหมดทุกคนนะ ท่าน ๕๐,๐๐๐ คนนี้ ให้เซ็นได้สัก ๕,๐๐๐ คน นี้ก็บุญกะลาหัวเราแล้ว ยากมาก ไม่ใช่่ง่าย เพราะเขาจะต้องนำทั้งบัตรประชาชน นำทั้งทะเบียนบ้าน นำทั้งการตรวจสอบ เป็นทั้งผู้มีสิทธิเลือกตั้ง เป็นทั้งผู้ไม่ขาดคุณสมบัติ ท่านเห็นไหมครับ คนมาชุมนุมสนามหลวง มาเรียกร้องรัฐธรรมนูญ ๕๐,๐๐๐ คนนี้ ได้สัก ๕,๐๐๐ ก็บุญแล้ว ท่านลองคิดว่า ถ้าคนมาร่วมกันเพื่อจะมาเซ็นได้เป็นแสนนะท่านนะ มันจะต้องมีผู้คนมาร่วมกันเป็นล้าน ตอนนั้นเขาไม่ต้องการแก้รัฐธรรมนูญแล้ว ท่านประธานครับ แสดงว่าปัญหามันเยอะเยอะจนเขาฉีกเสียเถอะรัฐธรรมนูญนี้ ท่านประธานชอบอย่างนั้นหรือเปล่า ถ้าไม่ชอบ ถ้าไม่ชอบ ท่านไม่ต้องให้สถานการณ์วุ่นวาย สถานการณ์เดือดร้อนมากมายนะ ให้เขามีโอกาสได้เปิดประตู เปิดหน้าต่าง เป็นช่องทางให้ประชาชนสามารถใช้สิทธิทางตรง มาเสนอขอร่างแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญได้บ้างนี่ ช่องทางนี้เล็ก ๆ นี้ เมื่อผ่านช่องทางนี้ ประตูนี้อันแล้วจะต้องเข้ามาในห้องนี้ นี้ ๆ เข้ามาในห้องนี้ ที่นิติบัญญัติจะต้องมาตรวจ มาตรา มาสอบ มาสวนว่าเหมาะสม ไม่เหมาะสม มันถูก ไม่ถูก มันดี ไม่ดี มันกระทบอะไรบ้าง เสียหายอะไรบ้าง อย่างที่ท่านต้องการนั้นแหละ ที่ประเทศชาติจะเสียหาย กระทบกระเทือน ต่างชาติจะไม่เดือดร้อนมาก ต่างชาติจะสงสัยว่ารัฐธรรมนูญของไทย จะแก้อย่างไร นั่นละ ท่านมาพิจารณาในห้องนี้ ท่ามกลางการพิจารณาในห้องนี้ ครูบาอาจารย์ ศาสตราจารย์จากธรรมศาสตร์ จากนิด้า (NIDA – National Institute of Development Administration) จากร้อยแปดจิปาถะมาให้ความเห็น รัฐบาลที่เก่งกาจ เชี่ยวชาญมาให้ความเห็น สภานิติบัญญัติแห่งรัฐก็จะมาให้ความเห็น สื่อมวลชน จะถ่ายทอดออกไปสู่พี่น้องประชาชน เป็นอย่างไรครับ ข้อเสนอ นั้น เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย ดี ไม่ดี ผลกระทบเป็นอย่างไรต่าง ๆ เขาจะตัดสินใจทั้งสังคม เพียงแต่ขอเปิดประตู หน้าต่างให้เดินเท่านั้น ท่านจะยอมลดใหม่ ข้อเสนอของผมเนี่ยะ ๑๐,๐๐๐ คนนี้ ผมยินดี ปรับขึ้น ปรับขึ้น ถ้าท่านยินดีนะครับ -----

ท่านลดจาก ๑ แสนของท่าน จาก ๑๐,๐๐๐ ของผมนี่ ลดลงมาหากัน ประโยชน์ชาติ ผมเสนอว่า ถ้า ๒๐,๐๐๐ เป็นอย่างไร ถ้า ๒๐,๐๐๐ มันเบาไป หนักไป ๓๐,๐๐๐ มันเป็นอย่างไร ๓๐,๐๐๐ มันเบาไป หนักไป สัก ๕๐,๐๐๐ เป็นอย่างไรถ้าอย่างนั้น อะไรอย่างนี้เป็นต้น ไม่ใช่เป็นคนที่จะไม่เอาอะไรเลย สู้กับท่าน ไม่ใช่ที่นี่นะครับ เดียวนี้ก็ตัวเลขอีกแล้ว ปวดหัวอีกหรือเปล่าก็ไม่รู้ กรรมการนี่ชอบปวดหัวกับเรื่องตัวเลขอยู่เรื่อย

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ ๆ เดียวผมช่วยต่อรองให้ ท่านกรรมการครับ แล่นิ่งมันก็สาหัส นะครับ ท่านลองพิจารณาดูนะครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมการ) : ขอขอบคุณท่านประธานครับ สมคิด เลิศไพฑูรย์ กรรมการครับ ท่านประธานครับ ข้อพิจารณาของท่านการุณ ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ แล้วก็ท่านสมาชิกหลายท่านที่พูดถึงจำนวนแสนหนึ่งว่า มากเกินไปนะ กรรมการได้หารือแล้วนะครับ ก็เห็นด้วยว่าแสนหนึ่งนั้นมีความยากลำบากค่อนข้างมาก แต่ขออนุญาตกราบเรียนท่านสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ แล้วก็ประชาชนทั้งประเทศที่ฟัง แล้วก็ดูการถ่ายทอดอยู่ด้วยนะครับว่า ความจริงเรื่องการริเริ่มให้แก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญนี้ ยังไม่เคยมีมาในประวัติศาสตร์การเมืองไทยเลยนะครับ คราวนี้เป็นคราวแรกที่เกิดขึ้นในรัฐธรรมนูญ เป็นความริเริ่มของกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญนะครับ เพียงแต่ว่าท่านสมาชิกสภาร่างก็อยากตกแต่งตัวร่างให้ดูดี แล้วก็สอดคล้องกับความเป็นไปได้ในสังคมปัจจุบันที่เป็นอยู่ ได้ฟังการอภิปรายของหลายท่านนะครับ เข้าใจว่ากลุ่มท่านพิเชียรแปรณัติขอ ๑๐,๐๐๐ ซึ่งก็น้อยมากนะครับ ในสายตาของกรรมการยกร่าง และผมเชื่อว่าในสายตาของคนทั่วไปก็น้อย ยิ่งไปเทียบกับที่เราได้ตกลงกันไว้ นะครับว่า ถ้าเป็นเรื่องของการเสนอร่างกฎหมายเขาหมื่นเดียวเท่านั้นเอง แล้วยิ่งเปรียบเทียบกับการถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ซึ่งเราเสนอไว้ ๒๐,๐๐๐ นี้ ตัวเลขหมื่นหนึ่งคงใช้ไม่ได้แน่ ๆ นะครับ กลุ่มท่านวัชรชขอแปรที่ ๒๐,๐๐๐ เหมือนกัน นะครับ กรรมการก็ยังเห็นว่า ๒๐,๐๐๐ นี้ก็ยังน้อยเกินไป ความจริงเรื่องนี้เป็นเรื่องใหม่ แล้วก็ เป็นเรื่องที่เราริเริ่มและยังไม่เคยใช้เลยนะครับ แล้วก็อยากกราบเรียนว่า กระบวนการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญไม่ได้มีเฉพาะกระบวนการ เฉพาะประชาชนเท่านั้น

นะครับที่เสนอร่างแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญได้ แต่ว่ากระบวนการยังมีเสนอมาได้อีกหลายทาง ทั้งจากคณะรัฐมนตรี ทั้งจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ความจริงต้องขอขอบคุณท่านการุณ ไสงาม ขออนุญาตเอ่ยนาม ว่าท่านก็พูดชัดเจนครับว่า หนึ่งในห้าของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือ หนึ่งในห้าของสมาชิกทั้ง ๒ สภารวมนั้น ท่านการุณก็รับได้ว่าเป็นตัวเลขที่เหมาะสมแล้ว แล้วก็แก้ไขได้ไม่ยากนัก ในเรื่องของการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ กรรมวิธีการได้หารือกันเบื้องต้นครับ ถ้าไม่มีประเด็นอื่นในมาตรา ๒๘๒ นี้ นะครับ กรรมวิธีการก็เห็นด้วยครับ อยากจะลดจาก ๑ แสน เหลือสัก ๕๐,๐๐๐ ก็ขอความกรุณาว่าขอเป็น ๕๐,๐๐๐ นะครับ ถ้าท่านทั้งหลายเห็นด้วยก็ลดลงมาครั้งหนึ่งเลยนะครับ ขออนุญาตอย่างนั้นนะครับ ส่วนประเด็นของท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ที่ไม่ได้แปรญัตติไว้ว่า ขออนุญาตให้นำบทบัญญัติในเรื่องการเสนอร่างกฎหมายของประชาชนในส่วนตอนท้ายนี้ มาใช้กับการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญด้วยนะครับ ก็คือให้ประชาชนสามารถไปแถลงในที่ประชุมสภา และให้ประชาชนร่วมเป็นกรรมวิธีการในการแก้ไขกฎหมายด้วยนี้ กรรมวิธีการเห็นว่าเรื่องการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญนี้เป็นเรื่องใหม่ แล้วก็ก็เป็นเรื่องที่สำคัญนะครับ แล้วก็การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญนั้นอาจจะต่างกับการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายโดยทั่วไป บทบัญญัติว่าด้วยการแก้ไขกฎหมายทั่วไปนั้นเราจำกัดครับว่า ประชาชนสามารถเสนอร่างกฎหมายได้เฉพาะ ๒ หมวดเท่านั้น คือ หมวดสิทธิเสรีภาพ กับหมวดแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ประชาชนนั้นไม่สามารถมาเสนอแก้ไขหมวดอื่น ๆ ได้นะครับ ยกตัวอย่างเช่น หมวดการตรวจสอบใช้อำนาจอรัฐ หมวดอื่น ๆ หมวดศาลก็แล้วแต่ ไม่สามารถมีร่างกฎหมายของประชาชนเข้ามาได้ ซึ่งเราได้เห็นตรงกันไปแล้วว่า คงต้องจำกัดการเสนอกฎหมายเข้าสู่สภาเช่นเดียวกัน จากการดูรัฐธรรมนูญสิบเจ็ด สิบแปดฉบับที่ผ่านมา เราจะพบว่า การแก้ไขเพิ่มเติมทุกครั้งที่ผ่านมา ไม่เคยมีการแก้ไขนะครับในเรื่องสิทธิเสรีภาพประชาชน หรือการแก้ไขในเรื่องของแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐเลย ทั้งหมดหรือเกือบทั้งหมดจะเป็นการแก้ไขในเรื่องของสถาบันทางการเมืองทั้งสิ้นนะครับ กรรมวิธีการเห็นว่า ถ้าตัวเลข ๕๐,๐๐๐ ลดลงมาแล้วก็เหมาะสมทุกฝ่ายเห็นพ้องต้องกันคืออยู่แล้วนี้ ก็ยังขออนุญาตยื่นในร่างเดิมทั้งหมดครับ และขออนุญาตลดจำนวนตัวเลขจาก ๑ แสน เหลือ ๕๐,๐๐๐ ครับ ท่านประธานครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนญ คนที่หนึ่ง) :
ครับท่านวิชาครับ กรรมาธิการขอเป็น ๕๐,๐๐๐

นายวิชา หงส์ประภัสร์ : ครับ ขอเชิญคุณวิชา

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านวิชาพอได้ไหมครับ

นายวิชา บวรวิชัยกูร : กราบเรียนท่านประธาน กระผม วิชา
บวรวิชัยกูร สสร. ครับ อย่างที่ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ได้กล่าวเอาไว้ ขออนุญาตที่เอ่ยนาม
นะครับ การริเริ่มด้วยประชาชน ๕๐,๐๐๐ คนนี้ยากมากครับ-----

ท่านอย่าไปห่วงเรื่องง่ายครับ ท่านต้องห่วงเรื่องยาก วันนี้ท่านต้องให้เห็นว่า รัฐธรรมนูญฉบับนี้แก้ไขได้ง่าย ตรงนี้เป็นจุดขายครับ เป็นจุดขายรัฐธรรมนูญเรา และอย่างที่ได้เรียนไว้ซึ่งผมคิดว่าท่านสมาชิกได้อภิปรายหลายท่านนี่นะครับ มันไม่ได้ยาก การที่ว่าเสนอเข้ามาแล้วนี่ มันจะต้องแก้ไขนะครับ จะต้องมาเริ่มคุยกันใหม่หมดเลย กระบวนการทั้งหมด ผมยังเรียนว่า ถ้า ๕๐,๐๐๐ นี่มากไปครับ ขอท่านช่วยไปคิดนิดหนึ่งนะครับว่า มันจะลดลงมาได้หรือเปล่าครับ ผมยังยืนอยู่ ๒๐,๐๐๐ ครับ ท่านครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 ครับ ท่านครับ ผมเรียนท่านนิดหนึ่ง ผมก็ขอรับรองการลดลงนะครับ ๕๐,๐๐๐ นี่ตัวเลขคราวก่อนที่ผ่านมานี่นะครับ การลงชื่อเพื่อจะถอดถอนนี้ยาก แต่ก็ยังมีคนพอทำได้ นะครับ ยังมีโอกาสทำได้ แต่ถ้าง่ายไปมันก็มีปัญหา ผมก็ขอหารือท่านนะครับ เมื่อกี้ผมขอให้กรรมการลดลงแล้ว เดี่ยวท่านพิจารณาดูอีกทีหนึ่ง ถ้าง่ายไปนี่มันก็จะยุ่งทั้งประเทศเป็นไปได้นะครับ นี่รัฐธรรมนูญนะครับ ไม่ใช่กฎหมายทั่วไป เดี่ยวผมฟังท่านการุณก่อนนะครับ แล้วท่านลองพิจารณาดู เที่ยุท่านการุณครับ

นายการุณ ไสงาม : ท่านประธานที่เคารพครับ การุณ ไสงาม สสร. นะครับ เอาละ น้ำใจของกรรมการวันนี้รู้สึกว่าจะดีขึ้นเยอะ ฟังตัวเลขเริ่มจะพอเข้าใจได้บ้าง ท่านประธานที่เคารพครับ ผมจะลองเทียบเคียงตรงนี้นิดหนึ่งนะ ท่านประธานลองนึกดูว่า ๕๐,๐๐๐ นะ เป็นการเสนอร่างรัฐธรรมนูญเข้ามาเพื่อเป็นทางออกให้กับประชาชน ท่านประธานลองเทียบเคียงระหว่าง ๕๐,๐๐๐ กับ หนึ่งในห้า คือถ้าเป็น สส. นะ หนึ่งในห้า ถ้าเป็น สส. บวก สว. ก็หนึ่งในห้าของรัฐสภา ท่านประธานเทียบเคียงระหว่างไปหาหลายเห็นของประชาชน ๕๐,๐๐๐ ชื่อ ท่านคิดว่าอันไหนจะยาก อันไหนจะง่ายกว่า นี่ข้อที่ ๑ ข้อที่ ๒ ท่านลองดูเถอะครับ ถ้า สส. หรือ สว. เขารวมกันเพื่อจะแก้รัฐธรรมนูญอย่างหนึ่งในห้านี้ โอกาสเกิดขึ้นได้ง่าย ก็พอเป็นไปได้ แต่โอกาสของประชาชนที่จะหาช่องทาง ๕๐,๐๐๐ ชื่อ มันจะยาก เรียกว่าใน ๑ สมัยประชุม ใน ๑ ปี ๒ ปี ๕ ปี ๖ ปี หกสมัยประชุม ๑ ปี ๒ ปี ๓ ปี ๕ ปี กว่าจะได้นะ มันไม่ใช่เรื่องง่ายเลย ต้องเคลื่อนไหวขนาดใหญ่ ทำความเข้าใจขนาดใหญ่ ร่วมกันรับรู้ขนาดใหญ่ จึงมาร่วมเซ็นชื่อกันได้ ขนาดใหญ่ถึง ๕๐,๐๐๐ ต่อรองท่าน ตัวเลขสวยเลยตอนนี้ ทั้งเล่มของท่านนี่นะครับ

จะตัวเลขส่วยหมด คือประชาชนเสนอแก้ไขกฎหมายพระราชบัญญัติ ๑๐,๐๐๐ เสนอขอ ถอดถอนบุคคล ๒๐,๐๐๐ เสนอแก้ไขรัฐธรรมนูญ ๓๐,๐๐๐ ๑ ๒ ๓ อัตราส่วนอย่างนี้ คนจำง่าย ผมว่าพวกเราต้องจำกลับบ้านไปเลย ไปหาประชามติจากพี่น้องประชาชน บอกรัฐธรรมนูญฉบับเรานี้เปิดโอกาสแล้ว เปิดช่องทางแล้ว ร่างรัฐธรรมนูญลงมาแล้ว เหลือมาแค่ ๓๐,๐๐๐ ๓๐,๐๐๐ คน ท่านที่เคารพ ท่านลองดูเถอะ มันไม่ใช่เรื่องง่ายเลย คนชุมนุมเป็นแสน ขอให้มาเซ็นชื่อได้แค่ ๓๐,๐๐๐ คนนี้ ก็ยังไม่ได้ท่าน ยากมาก ลองดูครับท่านกรรมาธิการครับ ท่านลองไต่ร่องดูสักอีกนิดนะครับ ใช้เวลาสักนิดหนึ่ง ก็ไม่เป็นไรครับ ๑ ๒ ๓ ๑๐,๐๐๐ ร่างพระราชบัญญัติ ๒๐,๐๐๐ ถอดถอน ๓๐,๐๐๐ แก้ไขรัฐธรรมนูญ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ครับ คือเรียนท่านการุณ เมื่อที่ท่านการุณอภิปราย ผมเข้าใจว่าท่านการุณยื่นอภิปรายนี้ คือจะรับของกรรมาธิการนะครับ เพราะท่านการุณเป็นคนบอกเองว่า กรรมาธิการ ขอลดลงมาจาก ๑๐,๐๐๐ ๒๐,๐๐๐ ๓๐,๐๐๐ ๕๐,๐๐๐ นะครับ มันอยู่ในเงื่อนไข ท่านการุณหมด พอเขายอม ๕๐,๐๐๐ ท่านบอกเป็น ๓๐,๐๐๐ ผมว่าเดี๋ยวมันไม่จบ ถ้าท่านไม่บอกตัวเลข ๕๐,๐๐๐ สักครูนี้นะครับ ผมก็คงจะไม่พูดตรงนี้นะครับ ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ครับ

นายการุณ ไสงาม : ท่านประธานครับ การต่อรองอย่างนี้นะครับ ต้องใช้เวลานิดหน่อย มันก็ต้องมีตัวเลขให้เลือกกันหลายทาง

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ ผม เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง ครับ ต้องกราบขอบพระคุณท่านประธาน ผมคิดว่ากรรมาธิการที่พูดว่า ไม่ให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในกรรมาธิการหรือไปชี้แจงญาติในสภา ฟังดูก็พอมีเหตุผล แต่อยากจะกราบเรียนให้ลองคิดนิดหนึ่งนะครับ ประชาชน สมมุติว่าก็ همین ก็แล้วแต่เข้าชื่อ เสร็จแล้วพอส่งมาในสภาไม่มีโอกาสชี้แจงอะไรทั้งสิ้นว่าตัวเองเสนออะไร เข้ามา วาระหนึ่งอาจจะตกไปเลยก็ได้ -----

หรือไม่อย่างนั้น ถ้าสภาภิวัตนะหนึ่ง ตั้งกรรมาธิการแปรญัตติ ไม่มีโอกาสเข้าไปตีเฟนอะไรทั้งสิ้น ตกกลงถูกแก้ไขปิดเบือนเหมือนกับสมัยที่เราทำพระราชบัญญัติป่าชุมชน ออกมาอีกอย่างหนึ่ง ขึ้นต้นไปอย่างหนึ่ง ออกมาอีกอย่างหนึ่งก็ได้ อันนี้ผมไม่ว่าอะไรนะครับ อันนี้ช่วยกรุณาพิจารณาอย่างมีเหตุมีผลตรงนี้นิดหนึ่ง ถ้าท่านยังยืนตรงนี้นี้จะมีผู้เสี่ยงอะไรที่บอกว่า ให้ประชาชนเข้ามาเป็นที่ปรึกษาของกรรมาธิการ หรือจะต้องเชิญประชาชนมาเพื่อที่จะให้อยู่ในที่ประชุม เมื่อกรรมาธิการจะเชิญให้ช่วยอธิบายคือไม่อย่างนั้นแล้วผมคิดว่าไม่มีอะไรเลยครับ กลายเป็นว่าประชาชนตั้งลูก แล้วคนอื่นก็เอาไปแก้ไข แปรญัตติ ท่านก็รู้ว่าในวงการสภาที่เขาแปรญัตติปิดไปได้เรื่อย ๆ แล้วในที่สุดออกมา ไล่ เป็นอีกเรื่องหนึ่ง ประชาชนจะร้องพระเจ้า ออกมาเป็นอย่างนี้ได้อย่างไร อันนี้ฝากคิดนะครับ ด้วยเหตุด้วยผลจริง ๆ เลย แล้วกรณีที่เมื่อที่เกือบจะลงตัวแล้วนะครับ ๕๐,๐๐๐ ๒๐,๐๐๐ นี้ ผมอยากจะขอร้องทางกลุ่มของคุณวัช ได้ไหมครับ ถ้ามาลงกันที่ ๓๐,๐๐๐ ผมอยากจะขอร้องเถอะครับ เพราะว่าจริง ๆ แล้ว ๓๐,๐๐๐ ก็ยากนะครับ ผมทราบดี แต่ถ้าตกลงกันได้ประมาณนี้ผมว่าน่าที่จะไปกันได้ เพราะประชาชนเพียงแค่เริ่มต้นเฉย ๆ ไม่ได้ทำอะไรเลยนะครับ ลองพิจารณากันสักนิดหนึ่ง ขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : คือตัวเลขของท่านตอนนี้เนี่ยครับ ของท่านวัชอยู่ ๒๐,๐๐๐ ของท่านการุณนี่ ๑๐,๐๐๐ อันนั้นกรรมาธิการเขายังไม่ได้รับครับ กรรมาธิการเขาลดมา ๕๐,๐๐๐ ถ้าจะโหวต ก็คือ ๕๐,๐๐๐ ๑๐,๐๐๐ ๒๐,๐๐๐ เว้นไว้แต่กรรมาธิการเขายอมรับของใครที่จะขอเพิ่มขอแก้อะไรนี้ครับ ผมก็จะให้โหวตตัวเลขนั้นครับ ผมต้องถามกรรมาธิการครับ กรรมาธิการครับ เชิญครับ ตัวเลขท่านยังคงยืนยัน หรือจะขอเห็นชอบกับตัวเลขไหนก็เชิญครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธาน ท่านสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญที่เคารพ กระผม ประพันธ์ นัยโกวิท กรรมาธิการ ผมอยากจะกราบเรียนท่านประธาน ท่านสมาชิกว่า เดิมในการแก้ไขรัฐธรรมนูญนี้เนี่ยครับ คนที่เสนอได้มีเฉพาะ ครม. สส. สส. และ สว. รวมกันนะครับ คนที่มีเสียงในสภา

๓๗๗ เสียงนี้ นะครับ ถ้าเขาอยากแก้รัฐธรรมนูญนะครับ เขาแก้เมื่อไรก็ได้ เขาไม่อยากจะแก้รัฐธรรมนูญ ใครก็แก้ไม่ได้ในประเทศนี้ กรรมวิธีการได้เปิดช่องมาอีกช่องหนึ่งนะครับ ว่าประชาชน ๑ แสนชื่อ คนที่มี ๓๗๗ เสียง ไม่ยอมแก้ ประชาชน ๑ แสนชื่อนี้เสนอ คุณีท่านจะอยู่ได้ไหมนะครับ เปิดอีกช่องหนึ่ง เหตุที่เอาจำนวนเยอะตอนแรกนี่คิดว่าเทียบเคียงกับต่างประเทศ แต่จากรับฟังมานี้ท่านก็มีเหตุมีผลนะครับ เราก็รับฟัง เราลดลงมาเหลือ ๕๐,๐๐๐ นะครับ ตามที่ท่านอภิปรายด้วย ยอมรับฟังในเหตุผลว่า เออ บ้านเรานี้มันอาจจะไม่เหมือนกับต่างประเทศ ก็ยอมรับในระดับหนึ่ง แต่ท่านเชื่อผมเถอะครับ เวลาประชาชนเขาเข้าชื่อกันนี้นะครับ มาถึง ๑๐,๐๐๐ ๒๐,๐๐๐ ๓๐,๐๐๐ ๔๐,๐๐๐ นี่นะครับ รัฐบาลอยู่ไม่เป็นสุขแล้วครับ คนที่เป็น สส. นี่นะครับ เป็นผู้แทนจากประชาชนนี้ ท่านอ้างเป็นผู้แทนจากประชาชนนี้นะครับ คนเข้าชื่อไล่มาเรื่อยจนถึง ๔๐,๐๐๐ นี้ ท่านนั่งอยู่ในสภาพเป็นสุขใช่ไหมครับ ฉะนั้นนี่แรงกดดันมันมีเป็นลำดับครับ ผมขอเถอะครับว่า ๕๐,๐๐๐ นี้เป็นจำนวนที่สมควร และถ้าท่านคิดว่าเยอะนะครับ มีนักการเมืองเคยเสนอถอนคนที่ตัดสินใจตัวเองนี้ หาได้ ๕๐,๐๐๐ นะครับ แล้วรัฐธรรมนูญนี้มันไม่ใช่ประเด็นเรื่องปากท้องอย่างเดียว นะครับ มันเป็นเรื่องการเมืองด้วยนะครับ กระผมถึงอยากจะให้ท่านพิจารณาในหลาย ๆ แง่มุมนะครับ กรรมวิธีการขอเสนอว่า ๕๐,๐๐๐ ตามที่ท่านได้ขอต่อรองมาครับ ขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
แล้วก็ตัวเลขนี้ ท่านยังยืนของท่าน หรือยัง

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมวิธีการ) : ท่านประธานที่เคารพครับ มี ๒ ประเด็นนะครับ เราอภิปรายกันประเด็นที่ ๑ คือ ประเด็นเรื่องจำนวน ผมเสนออย่างนี้ครับว่า จริง ๆ ตัวเลขแสนหนึ่ง ลดเหลือ ๕๐,๐๐๐ นี้ ผมเข้าใจว่าท่านการุณจะยอมแล้วนะครับ เหมือนกับที่ท่านประธานว่า ว่าท่านการุณพูดเองนะครับว่า ๕๐,๐๐๐ ถ้าตัวเลขนี้ไม่ได้พูดนี้ก็คงไม่มีปัญหา ผมคิดว่า ๕๐,๐๐๐ ที่ลดลงมาเป็นการเปิดช่องที่ดีพอสมควรแล้ว รัฐธรรมนูญควรแก้ง่ายครับ ง่ายกว่าเดิม แต่ไม่ใช่แก้ง่ายจนเกิดปัญหา กับสถาบันการเมือง -----

เกิดปัญหาเกี่ยวกับการเมืองของประเทศ ไม่ใช่ปีหนึ่งจะแก้ทุกปีนะครับ รัฐธรรมนูญไม่ควรแก้บ่อยมาก แต่ควรแก้ในเรื่องหลักการสำคัญ ๆ ของประเทศ ที่สำคัญเราเปิดช่องจำนวนประชากรว่า ๕๐,๐๐๐ เสนอได้นี้ ผมคิดว่าน่าจะเป็นลู่ทาง ตัวเลข ๕๐,๐๐๐ ผมยังยืนยันครับว่าถ้าจะมีประชาชนเห็นว่าควรแก้ก็แก้ได้ทุกปีละครับ ไม่มีปัญหาเลยครับ ๕๐,๐๐๐ คนนี่นะครับ ถ้าเป็นเรื่องสำคัญของประเทศ แต่ถ้าไม่ใช่เรื่องสำคัญของประเทศ การรวบรวมมา ๕๐,๐๐๐ ก็อาจจะไม่ได้ อันนี้ก็เป็นเรื่องปกติธรรมดาทั่ว ๆ ไป นี่ประเด็นแรกที่ผมอยากเรียน เพราะฉะนั้นที่ท่านประธานถามว่า กรรมการเห็นอย่างไร กรรมการก็เห็นว่าควรแก้ ๕๐,๐๐๐ ครับ แล้วถ้าท่านสมาชิกสภาว่างจะให้ลงมติก็ขอว่าเป็น ๒๐,๐๐๐ กับ ๕๐,๐๐๐ หรือ همینกับ ๕๐,๐๐๐ นะครับ เพื่อจะลงมติในเรื่องนี้

ประเด็นที่ ๒ ก็คือเรื่องของท่านเจิมศักดิ์เสนอแนะครับว่า จะมีกระบวนการอะไรให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการนี้หรือไม่ครับ กรรมการก็รับท่านเจิมศักดิ์เสนอแนะว่า เดี่ยวจะไปเพิ่มอีกเรื่องหนึ่งได้ไหมครับ เรื่องให้ประชาชนเป็นที่ปรึกษาบ้างขออนุญาตว่าจะไม่รับ แต่รับว่าอาจจะไปเขียนว่า กรรมการที่แก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญนี้ต้องฟังความเห็นประชาชนที่เขาเสนอมาด้วย ขออนุญาตเอาหลักนี้นะครับ แล้วเดี๋ยวไปคิดคำอีกทีที่ระบุว่าประชาชนที่เสนอร่างเข้ามานี้ เราคงไม่ให้เป็นกรรมการหรือคณะครับ ตามที่ผมได้เรียนไว้ แต่ว่าเราต้องเอาประชาชนกลุ่มนั้นนะผู้แทนเขามา แล้วมาฟังว่าเขาคิดเห็นอย่างไรบ้างในการแก้ไขเพิ่มเติม นะครับ ขออนุญาตเอาหลักการนี้ แล้วเดี๋ยวไปคิดตัวบทอีกทีหนึ่งครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ อาจารย์วิฑูรย์รอดเดี่ยวนะครับ ผมคุยกับท่านธวัชนิดหนึ่งนะครับ ผมหาหรือท่านธวัชนะครับ ลองดูตัวเลข เดี่ยวพอร่างเสร็จปั๊บ ประกาศใช้ปั๊บนะครับ ๒๐,๐๐๐ มาขอแก้แล้วนะครับ ยังไม่ทันทำอะไรเลยนะครับ นะครับ ท่านอย่างไรครับ ถ้าท่านยื่น ผมจะถามมติครับ

นายธวัช บวรวิชัยกูร : ผมขอให้ท่านคิดจะได้อภิปรายแทนผมได้ไหมครับ ต่อประเด็นนี้ เพราะว่าจริง ๆ แล้วนี่ครับ ผมต้องขอบคุณนะครับที่ว่าผมเริ่มต้นจาก

๒๐,๐๐๐ ท่านกรรมาธิการยกร่างนี้กรรมาลดลงมาเหลือ ๕๐,๐๐๐ ผมต้องขอบคุณมาก ความใจกว้างในเรื่องนี้ ซึ่งถือว่าเป็นความใจกว้างต่อประชาชนโดยรวม นะครับ แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นผมคิดว่าตัวเลขนี้นั้นนะครับ ผมอยากจะมอบให้ท่านคิดจะได้อภิปรายเล็กน้อย ก่อนที่เราจะมีการสรุปเรื่องนี้ ผมยังไม่อยากมีการโหวตนะครับ ผมเชื่อว่าเหตุผลนี้ของสภาว่างเราทุกคน สมาชิกเราทุกคนนี้นะครับ ล้วนแต่เป็นเหตุผล ซึ่งเกิดประโยชน์ต่อรัฐธรรมนูญเรา ผมกราบเรียนอย่างนี้ครับ ในฐานะที่ผมเอง ผมทำงานด้านประชาสัมพันธ์ของสภาว่างนี้นะครับ ผมจะเรียนว่านี่คือจุดขายแท้ ๆ เลยของเรานะครับ ซึ่งจะเกิดประโยชน์อย่างยิ่งนะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ครับ ต้องระวังครับ เพราะขายไปแล้วเดี๋ยวขาดทุนนะครับ ถ้าอาจารย์คิดจะพูด เดี่ยวผมให้ท่านวิฑูรย์มาก่อนนะครับ เพราะว่าท่านยกมือนานแล้ว

นายวิฑูรย์ บัญญัติทรัพย์ : กราบเรียนประธานสภาที่เคารพ ผม วิฑูรย์ บัญญัติทรัพย์ สสร. ครับ ก็ขอบคุณท่านกรรมาธิการยกร่างที่ท่านยอมลดลงมาถึง ๒๐,๐๐๐ แต่สิ่งหนึ่งที่ผมเป็นห่วงขณะนี้คือกระบวนการครับท่าน กระบวนการที่ ในร่างรัฐธรรมนูญบอกว่า หลังจากที่ประชาชนเสนอมาแล้วนี้ แล้วก็นำเข้าสู่ยุติ การแก้ไข ทำ ๓ วาระ สิ่งที่น่าจะเกิดขึ้นก็คือว่า ท่านใช้เวลาที่วันกว่าจะสำรวจตรวจสอบ คน ๕๐,๐๐๐ ถูกต้องและมีสิทธิ เป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ใช้สิทธิจริง ๆ ถูกต้อง กระบวนการตรงนี้ถ้าไม่กำหนดเวลาไว้บ้างนี้นะครับ ถ้าหากว่าจะมีการดึงให้มันเข้าไปนี้ ๕๐,๐๐๐ เสนอตรวจสอบไป ๕ เดือน หรือปีหนึ่ง มันก็ไม่สำเร็จสักทีหนึ่ง ผมอยากให้มีกระบวนการเขียนไว้สักนิดหนึ่งว่า ภายในระยะเวลา ๑๘๐ วันอะไรก็ดียิ่งดี ที่จะให้มันมีกรอบในการปฏิบัติภารกิจว่า ประชาชนที่เสนอมาแล้วนั้นนี้จะได้รับการพิจารณาเมื่อไร อย่างไร เพราะอันนี้ไม่ได้บอกเลยครับ รู้แต่ว่าเข้า ๓ วาระ แต่กว่าจะเข้าวาระหนึ่งเมื่อไรครับ ท่านจะต้องตรวจสอบอย่างไร เพราะท่านต้องตรวจสอบแน่ว่า คนที่เสนอมา ๕๐,๐๐๐ นั้น มีสิทธิถูกต้องสมบูรณ์หรือไม่ ผมฝากประเด็นนี้นะครับ ขอขอบคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ เดี่ยวให้กรรมการตอบ เพราะเขามีกระบวนการอยู่นะครับ เดี่ยวค่อยตอบนะครับ
ครับ ท่านศิริวะครับ ท่านคนสุดท้ายแล้วนะครับ

นายศิริ แสงมณี : ครับ ท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม ศิริ แสงมณี
สสร. นะครับ ก่อนอื่นก็ขอบพระคุณท่านประธานที่กรุณาให้ผมเป็นอาจารย์ไปอีกคนหนึ่ง
เพราะในสภานี้ตอนนี้เป็นอาจารย์กันทุกคนแล้วนะครับ ผมก็หวัง요ว่ามหาวิทยาลัยไหน
จะเปิดให้พวกเราสอนกันบ้าง ท่านประธานครับ คือที่คณะกรรมการได้เพิ่มเรื่องของ
ประชาชนนี้ ผมยอมรับว่าเป็นความคิดเห็นที่ดีมากนะครับ เป็นการแสดงว่าเรายังเคารพ
ประชาชนอยู่ -----

แต่ถ้าเราจะเคารพประชาชนนี้ จริง ๆ แล้วในส่วนตัวผมนี้ เคารพให้มันสุด ๆ ไปเลยครับ
 อย่าไปเคารพครึ่ง ๆ กลาง ๆ นะครับ ถ้าเคารพครึ่ง ๆ กลาง ๆ นี้ประชาชนจะไม่เคารพเรา
 นะครับ อันนี้ผมก็เลย แต่ว่าอย่างไรก็ตามด้วยความใจกว้างของท่านกรรมาธิการที่กรุณา
 ลดจำนวนลงมา ถ้าพูดเรื่องจำนวนนี้ผมเองไม่ค่อยกล้าจะอภิปรายครับ กลัวท่าน
 อาจารย์ใหญ่วิชาจะดุผมอีกครับ พอพูดตัวเลขท่านอาจารย์วิชาเมื่อวานรู้สึกดู
 อาจารย์การุณไปที่หนึ่งแล้ว ผมดูนะครับ วันนี้ผมเลยกลัวอาจารย์วิชาจะดุ แต่ผมคิดว่า
 จำนวน ๕๐,๐๐๐ ที่คณะกรรมาธิการได้เสนอนั้น ผมก็ว่าเป็นความใจกว้างพอสมควร
 นะครับ ซึ่งผมคิดว่า ๕๐,๐๐๐ นี้ก็เราคุย ๆ กัน ก็เท่าที่พยักหน้ากันก็พอจะรับได้ อันนี้
 ก็พวกเราก็ไม่ใช่ดื้อดั่งนะครับ เราเป็นนักเรียนใหม่ เราก็ไม่อยากจะดื้อดั่ง กลัวครูใหญ่จะ
 เอาไม้มาฟาดเปิดเอานะครับอันนี้ แต่ขอนิดเดียววนะครับว่าในการที่เราขอ ๕๐,๐๐๐ ก็ได้
 แต่ขอว่าในกระบวนการของการยื่นต่าง ๆ นี้ ขอให้สามารถไปใช้ตามมาตรา ๑๕๙ วรรคสี่
 ได้ใหม่ครับ คือขอให้ประชาชนได้มีโอกาสเข้าไปเป็นกรรมาธิการ หรืออะไรต่าง ๆ เหล่านี้
 มันพอจะมีทางความเป็นไปได้ใหม่ครับ เพราะว่าถ้าเราเคารพประชาชนจริง ๆ นี้
 ตอนเสนอแล้วก็ขอโอกาสให้เขาได้มีโอกาสเข้าไปชี้แจง เพราะว่าผมว่ากระบวนการกว่าจะ
 แก้ได้ไม่ใช่เรื่องง่ายครับ รัฐธรรมนูญนี้ ถึงยื่นไปอย่างไร ผมว่าถ้าเขาไม่แก้ อย่างที่เมื่อ
 ท่านอะไรนะ ท่านอาจารย์ประพันธ์ ขอบภัยที่เอ่ยนาม ท่านได้พูดเอาไว้วันนะครับว่า
 ไม่ใช่เรื่องง่าย ถ้า สส. สว. ไม่เอาเนี่ย เลิกเลย แต่อย่างน้อยทำให้ประชาชนรู้สึก
 ว่ารัฐธรรมนูญนั้นไม่ใช่ของสุดเอี่ยม จนกระทั่งเขาเอี่ยมไม่ถึงนะครับ ขอให้เขามีโอกาส
 ถ้าเขาเห็นว่าไม่ถูกต้อง เขาก็สามารถที่จะเสนอความคิด ความเห็นในการแก้ไขได้ ซึ่งจะ
 ทำให้รัฐธรรมนูญนี้อายุยืนยาวมากกว่านะครับ เพราะที่จริงมาตรานี้ไม่ต้องระบุเลยก็ได้
 เพราะคนเพียงสี่ห้าคนก็สามารถจะแก้ได้ คือแก้ทั้งฉบับไปเลยนะครับ เหมือนอย่างที่เรา
 ผ่านมานี้แหละครับ เพราะฉะนั้นผมคิดว่าไหน ๆ ก็จะทำให้โอกาสประชาชน แล้วก็อยากจะ
 ขอความกรุณาสักนิดหนึ่ง ก็สุดแต่ท่านกรรมาธิการจะได้กรุณาพิจารณาเถอะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 ครับ ขอบพระคุณครับ น่าจะเห็นพ้องต้องกันได้ นะครับ ท่านอาจารย์สมคิด เชิญครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานครับ ผม สมคิด เลิศไพฑูรย์ กรรมาธิการครับ ขออนุญาตเรียนชี้แจงสั้น ๆ ต้องขอบคุณท่านศิวะ แสงมณี ท่านธวัชนะครับ ท่านการุณนะครับ อาจารย์เจิมศักดิ์ด้วยครับ ทุกท่านครับ ที่ให้ยื่นที่ตัวเลข ๕๐,๐๐๐ ก็ขออนุญาตตามที่ท่านศิวะได้เรียนถามนะครับ ว่าผมก็รับกับของท่านอาจารย์เจิมศักดิ์แล้วนะครับว่าจะไปเขียนนะครับว่าให้ประชาชนสามารถเข้าไปชี้แจงแสดงความคิดเห็นของตัวเองได้นะครับ ในเรื่องเกี่ยวกับร่างที่ประชาชนร่างมา แล้วก็รับที่ท่านวิทย์นะครับ ได้ตั้งข้อสังเกตนะครับว่า เดี่ยวจะไปขออนุญาตเขียนว่า จะต้องมีกรออกกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อประชาชนในเรื่องนี้ด้วยนะครับ แล้วรายละเอียดไปเขียนในกฎหมายนั้น แต่หลักของอาจารย์เจิมศักดิ์นี้จะเขียนในรัฐธรรมนูญเลยนะครับ เรื่องการให้ประชาชนมีส่วนร่วมเข้าไปชี้แจงได้นะครับ แต่รายละเอียดกระบวนการทั้งหลายนั้นน่าจะเขียนอยู่ในกฎหมายลูกอีกทีหนึ่งนะครับ ผมขออนุญาตอภิปรายเพิ่มเติมนิดเดียวเท่านั้นเอง ท่านประธานครับว่า ความจริงเรื่องการเข้าชื่อนี้ ความยากลำบากของการเข้าชื่อไม่ได้อยู่ที่จำนวนเท่านั้น แต่อยู่ที่กระบวนการ อยู่ที่ขั้นตอนทั้งหลาย ที่มีปัญหาพอสมควร เราได้พูดคุยกันเรื่องการที่ต้องถ่ายเอกสารบัตรประชาชนของประชาชนนะครับ แล้วก็บัตรสำเนาทะเบียนบ้านนี่ ก็เป็นเรื่องที่ยากลำบากนะครับ คงบันทึกไว้ในความเห็นของเราโดยรวมก็ได้ว่า กระบวนการทั้งหลายทั้งปวงนี้คงต้องจัดให้มีกระบวนการที่ง่ายขึ้น เพราะเป็นกระบวนการเพียงแคเปิดประตูให้แก่ประชาชนเท่านั้นเอง ไม่ใช่เรื่องให้ประชาชนเข้าไปตัดสินใจในเรื่องการแก้ไขแต่ประการใดทั้งสิ้นครับ ก็ต้องขอขอบคุณท่านสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญทุกท่านที่ผมได้เอ่ยนามครับ ท่านประธานครับ ขอขอบคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ครับ ถือว่าเห็นพ้องต้องกันทั้งสภานะครับ ส่วนรายละเอียด เดี่ยวทางกรรมาธิการยกร่างช่วยกรุณาทำเป็นลายลักษณ์อักษรให้ชัดเจน เพื่อให้ท่านสมาชิกได้เห็นชอบครั้งสุดท้ายนะครับ ขออนุญาตผ่านมาตรา ๒๘๒ นะครับ เชิญท่านเลขาดำเนินการต่อครับ คือขอหารืออย่างนี้ครับ บทที่จะพิจารณาต่อไป ในส่วนของบทเฉพาะกาลนะครับ เพียงแต่ว่าปรึกษากับกรรมาธิการยกร่างแล้วนะครับ มีมาตราที่แขวนอยู่เนี่ยนะครับ

กรรมวิธีการต้องใช้เวลา ในการที่จะต้องเขียนออกเป็นลายลักษณ์อักษรให้ชัดเจน ซึ่งส่วนใหญ่เนี่ยะครับ หลักการทั่วไปนี้จะตรงกันอยู่แล้วนะครับ แล้วก็หลักการทั้งหลาย ก็ผ่านความเห็นชอบจากสภา เพียงแต่กรรมวิธีการจะต้องไปเขียนออกมาให้ชัดเจน ซึ่งเรา ประชุมกันเกือบทุกวันเนี่ยะครับ ก็หาหรือว่ากรรมวิธีการร่างยังไม่เสร็จ พูดตรง ๆ นะครับ ยังเขียนออกมาแจกให้ท่านไม่เสร็จ ก็จะขอพิจารณาในส่วนขอของบทเฉพาะกาล นะครับ ซึ่งก็หาหรือกันไว้แล้วครับว่า มาตราใด ส่วนใด ที่ไม่ได้ไปเกี่ยวพันกับส่วนที่แขวน นะครับ หรืออาจจะเกิดปัญหาในการจะเขียนเนี่ยะครับ -----

หรือยังไม่สมบูรณ์กับการจะพิจารณาก็จะแขวนไว้ก่อน ส่วนมาตราใดที่สามารถพิจารณาโดยไม่ติดขัดในเรื่องใดก็จะพิจารณาไปก่อนเลยนะครับ ขอดำเนินการตามนี้นะครับ เชิญท่านเลขาธิการครับ

นางอุมาสิวี สอาดเยี่ยม (รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : บทเฉพาะกาล ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๒๘๓ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๒๘๔ มีการแก้ไข

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : เชิญทางกรรมาธิการ ส่วนที่แก้ไขนะครับ ช่วยอธิบายด้วยครับ เชิญครับ

นายอัชพร จารุจินดา (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ กระผม อัชพร จารุจินดา กรรมาธิการครับ สำหรับบทเฉพาะกาล มาตรา ๒๘๔ นี้ของเดิมก็คือ เป็นการบัญญัติรองรับสถานการณ์บัญญัติแห่งชาติว่าจะทำหน้าที่ไปถึงเมื่อไร หลังจากรัฐธรรมนูญใช้แล้ว ที่เสนอไว้ก็คือ สถานิติบัญญัติแห่งชาติจะทำหน้าที่ต่อไปจนกระทั่งมีการประชุมรัฐสภาครั้งแรก ตามมาตรา ๑๒๒ ก็คือ ๓๐ วัน นับจากวันเลือกตั้งที่จะมีการประชุมรัฐสภาครั้งแรก สิ่งที่เพิ่มเติมเข้าไปนั้นเพื่อความชัดเจน เนื่องจากว่าตอนทำรับฟังความคิดเห็นมีจากหลายองค์กรที่ยังสงสัยในบางเรื่อง ก็เลยเพิ่มเติมไปว่า ในระหว่างที่สถานิติบัญญัติยังทำหน้าที่อยู่นั้น ถ้าในบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญนี้หรือแม้แต่ทางกฎหมายอื่นกำหนดให้ประธานรัฐสภา ประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือประธานวุฒิสภาเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ ซึ่งในขณะที่ยังไม่ได้มีการประชุมรัฐสภาครั้งแรกนั้นยังไม่มีทั้ง ๓ ท่าน ก็กำหนดให้ประธานสถานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ ในระหว่างนั้นเป็นเรื่องในทางปฏิบัติครับ และวรรคถัดไปนั้นก็บัญญัติรองรับว่า ในบางเรื่องตามรัฐธรรมนูญนี้เอง หรือตามกฎหมาย บางกฎหมายบัญญัติว่า การกระทำบางสิ่งบางอย่างนั้น ต้องได้รับความเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาตามลำดับ แต่ที่นี้ถ้าในขณะที่ยังไม่ได้มีการประชุมรัฐสภาหรือการเลือกตั้งยังไม่เสร็จนั้น ก็จะเหลือเพียงแค่สภาเดียว คือสถานิติบัญญัติแห่งชาติ ซึ่งทำหน้าที่ชั่วคราวในขณะนั้น ก็บัญญัติรองรับเพื่อขจัดความสงสัยเสียว่า ในขณะนั้นถ้ามีสถานิติบัญญัติแห่งชาติเพียงสภาเดียวก็จะเป็นผู้ทำหน้าที่

ให้ความเห็นชอบแทนทั้ง ๒ สภานะครับ ส่วนในวรรคถัดไป มีการเพิ่มเติมมาตราที่ขาดอยู่ ว่า กรณีนี้เมื่อเป็นสภานิติบัญญัติแห่งชาติก็ไม่อาจนำบทบัญญัติเกี่ยวกับคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้ามต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการเลือกตั้ง หรือการดำเนินการของสมาชิก สภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา ซึ่งมาจากการเลือกตั้งมาใช้ได้ ก็จำเป็นที่จะต้องยกเว้น บทบัญญัติเหล่านั้นให้ทั้งหมด แต่อย่างไรก็ตามอยู่บางมาตรา ก็เลยมาเพิ่มในคราวนี้ครับ ส่วนมาตราสุดท้าย วรรคสุดท้ายที่บอกว่าให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๔๙ มาใช้บังคับกับการสิ้นสุดตำแหน่งของสภานิติบัญญัติแห่งชาติด้วยโดยอนุโลม นั่นก็คือ ๑๔๙ ก็คือการที่ กฎหมาย การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่ยังค้างอยู่ในการดำเนินการของ สภานิติบัญญัติก็ยังสามารถที่จะค้างและไม่ตกไปทันที เมื่อมีรัฐบาลใหม่มาจากการ เลือกตั้ง ถ้ารัฐบาลใหม่นั้นเห็นสมควรว่า หลักการของร่างกฎหมายนั้นควรจะดำเนินการ ต่อไปก็สามารถดำเนินการต่อไปในขั้นตอนต่าง ๆ ที่ค้างอยู่ในสภาผู้แทนราษฎรหรือ วุฒิสภาได้ต่อไป เพื่อให้การดำเนินการกฎหมายที่เป็นประโยชน์ในหลาย ๆ ฉบับนั้น ได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นหลักการเดียวกันกับรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ กรณีที่ เมื่อสภาพ้นไปกฎหมายก็ยังไม่ตกไปทันที แต่รัฐบาลใหม่เข้ามานั้นสามารถเสนอกฎหมาย นั้นได้ครับ อันนั้นคือที่แก้ไขใหม่ครับ ท่านประธานครับ อย่างไรก็ตามกราบเรียน ท่านประธานที่เคารพครับ หลังจากที่มีการเสนอร่างนี้แล้วนั้น ก็ปรากฏว่าเมื่อไปพิจารณา บทบัญญัติข้างใน ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงไปบางประการ ก็เกิดปัญหาขึ้นมาว่า สิ่งที่ยื่น ขึ้นมาใน ๒๔๔ นั้น เขียนขึ้นด้วยความเข้าใจว่า การเลือกตั้งสภาผู้แทนราษฎร และการได้มาซึ่งวุฒิสภานั้นจะได้มาพร้อมกัน และเมื่อมีการเปิดประชุมรัฐสภานั้น มีทั้ง ๒ สภาพร้อมกันแล้ว แต่เมื่อมาพิจารณาหรือค้ำกับการทำงานของ กกต. ก็ปรากฏว่าสิ่งที่เปลี่ยนไปในร่างรัฐธรรมนูญนี้ก็คือ เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้น ก็เหมือนเดิมจริง -----

แต่ว่าของวุฒิสภานั้นมีทั้งการเลือกตั้งและการสรรหา ในการดำเนินการของ กกต. นั้น จำเป็นต้องดำเนินการทางด้านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้เสร็จสิ้นไปเสียก่อน การกระทำ คู่กัน และให้ราษฎรเลือกพร้อมกันทั้ง สส. สว. นั้นจะเกิดความสับสนเป็นอย่างยิ่ง ทั้งในด้านของผู้เลือก ทั้งในด้านการโฆษณาหาเสียงต่าง ๆ ทั้งในด้านการเตรียมการ ของ กกต. เอง จึงเป็นไปได้ว่าในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับวุฒิสภาครั้งแรก นั้นนะ จำเป็นต้องเหลืออมเวลากัน และในที่สุดจะได้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรขึ้นก่อน สมาชิกวุฒิสภา พอได้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรขึ้นก่อนนี้ ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ จะต้องมีการประชุมครั้งแรกภายใน ๓๐ วันทันที ซึ่งในขณะนั้นอาจจะยังไม่มีวุฒิสภา ก็จะทำให้เกิดปัญหาซึ่งไม่อาจดำเนินการต่อไปได้ คณะกรรมาธิการก็คิดว่าคงน่าจะต้องเติม หรืออุดช่องว่างในตรงนี้นะครับว่า เมื่อถึงเวลาที่จะต้องมีการประชุมรัฐสภาครั้งแรกนั้น ถ้ามีแต่เพียง สส. สภานิติบัญญัติแห่งชาติอาจจะต้องทำงานต่อ แต่เปลี่ยนฐานะเป็น สมาชิกวุฒิสภา เพื่อให้การดำเนินการของสภานั้นเดินหน้าต่อไปได้ในการแต่งตั้ง ท่านนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการต่อไป ส่วนเมื่อใดก็ตามวุฒิสภา พิจารณาดำเนินการเลือกตั้งหรือสรรหาเสร็จ สภานิติบัญญัติแห่งชาติถึงจะหมดนะครับ เพราะฉะนั้นสิ่งที่เตรียมไว้แต่บังเอิญยังไม่ได้นำมาแจกต่อที่ประชุมนะครับ ขออนุญาต กราบเรียนเป็นแนวทางว่า สิ่งที่คุณกรรมาธิการเตรียมไว้ คือจะเพิ่มข้อความ ลงไปอีกวรรคหนึ่งว่า ในกรณีที่ปรากฏว่าเมื่อต้องมีการประชุมรัฐสภาเป็นครั้งแรก ตามมาตรา ๑๒๒ แล้ว แต่ยังไม่มีการประชุมวุฒิสภาให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่วุฒิสภา ต่อไป จนกว่าจะมีวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญนี้ และกิจการใดที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้ดำเนินการในระหว่างเวลาดังกล่าวให้มีผลเป็นการดำเนินการของวุฒิสภา จะขออนุญาตกราบเรียนเสนอเอกสารอาจจะเป็นพ่วงนี้ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : คืออย่างนี้ได้ไหมครับ ท่านอัครพรครับ มาตรา ๒๘๔ ที่ท่านอธิบายนี้ อันนี้เป็นตัวอย่าง นะครับ คือถ้ายังไม่ยุตินี้ะครับ ขอให้ท่านแถลงเลยบอกว่าจะขอแขวนไว้เลยนะครับ เพราะอย่างน้อยที่สุดท่านจะต้องนำข้อเสนอเป็นเอกสารแจกสมาชิกก่อนนะครับ อันนี้เป็นตัวอย่างนะครับ เพราะฉะนั้นมาตราต่อไปนี่ ท่านช่วยบอกก่อนเลยจะได้ไม่ต้อง

๓๓

สสร ๓๖/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

กมลมาศ ๓๓/๒

เสียเวลาตรงนี้ นะครับ มาตรา ๒๘๕ ขอแขวนไว้ก่อน นะครับ มาตราต่อไปครับ
ท่านเลขาธิการครับ เดี่ยวครับ ท่านสมาชิกไม่เห็นเป็นอย่างอื่น นะครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านการุณครับ

นายการุณ ใสงาม : ท่านประธานที่เคารพครับ บัดนี้ก็ได้อุ้งของการ
พิจารณา มาพอสมควร จนกระทั่งถึงการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ยิ่งเหลือเพียงบทเฉพาะกาล
จะพิจารณาต่อไปนี้ก็คงจะแขวน ๆ เชื้อผมเถอะท่านครับ จะแขวนเกือบทุกมาตราเท่าที่
ผมดูรายละเอียด นะครับ แม้จะไม่มีเอกสารอยู่บนโต๊ะผมก็ตาม ผมจำได้ว่ามีอะไรบ้าง
แขวนเกือบทุกมาตรา อย่างกระนั้นเลยท่านประธานครับ อนุญาตให้ทางกรรมาธิการได้มี
เวลาไปทบทวน แล้วก็ทำเรื่องเหล่านั้น นะครับ สักวันหรือสองวัน นำเสนอพวกเราบับนี้
นะครับ ส่วนใหญ่ก็จะเป็นเรื่องที่มีมติอยู่แล้ว แต่เดิมตั้งแต่มาตราแรกจนถึงมาตราสุดท้าย
ผมค่อนข้างจะเชื่อได้ว่าจะพิจารณาได้ด้วยเร็ว เพราะอะไร เพราะแต่ละอย่างนั้นเป็นมติ
อยู่แล้วครับ จะบับ บับ บับ ผมว่าจะทำอย่างนี้จะทำให้พิจารณาสะดวกและเร็ว และ
ง่ายกว่า กรรมาธิการจะมีเวลาไปทำงานตั้งแต่ตอนนี้อยู่ครับ เรียงลำดับไปเรื่อย ทบทวน
มติแต่ละมาตรา ๆ ที่ผ่านมาว่าอะไรบ้าง จะต้องมาห้อยท้ายอะไรบ้าง จะต้องมาโยงยึด
เพราะมันจะต้องโยงยึดเลขมาตราเยอะมาก และบางเลขมาตรานั้นไม่ใช่โยงทั้งมาตรา
นะ โยงเฉพาะวรรค บางเลขมาตราโยงทั้งวรรค โยงทั้งวงเล็บ ยาวครับท่านประธานครับ
ไปทำเสียเถอะอย่างนี้ จะทำให้การพิจารณาของเราสะดวกและรวดเร็ว แม้วันนี้จะต้องพัก
แต่ตอนนี้ก็ยินดี ไม่ขัดข้องครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ ขอขอบคุณครับท่านการุณครับ ผมก็จริง ๆ ก็เห็นด้วยกับท่านการุณหมด นะครับ
เพียงแต่ว่าก่อนเข้ามานี้ก็ถามกันแล้วว่า มีมาตราไหนใหม่ที่พอจะพิจารณาได้นะครับ
หรือมีมาตราไหนที่ติดก็ขอให้แขวนไว้ครับ อย่างนี้ได้ไหมครับ เพื่อชัดเจนนี้ นะครับ ก็หาหรือ
ท่านเสียเลยนะครับว่า มันพอจะมีมาตราไหนที่พิจารณาได้ หรือว่าจะรอไว้ทั้งหมดตามที่
ท่านการุณเสนอ นะครับ เชิญท่านกรรมาธิการครับ

๓๘

สสร ๓๖/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

กมลมาศ ๓๓/๓

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ
ครับ สมคิด เลิศไพฑูรย์ กรรมธิการครับ ขออนุญาตหารือท่านประธานอย่างนี้ได้ไหม
ครับว่า ผมเข้าใจว่าบางมาตราน่าจะพิจารณาไปได้เลย ยกตัวอย่างเช่น มาตรา ๒๘๕ นี้
หรือ ๒๘๖ นี้ คงพิจารณาไปได้เลยครับ ๒๘๗ อาจจะขอแขวนไว้ก่อนนะครับ -----

-

- ๓๔/๑

๓)๕

สสร ๓๖/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

คั่นสนีัย ๓๔/๑

๒๘๘ ก็ไปได้เลยครับ ท่านประธานครับ ๒๘๙ อย่างนี้เป็นต้นนะครับ น่าจะพิจารณา
ไปได้เลย ๒๙๐ ก็ได้ครับ เข้าใจว่ามีบางมาตราเท่านั้นที่จะแขวนไว้ ถ้าเราพิจารณาเร็ว ๆ
ก็อาจจะเลิกเร็วครับ ขออีกสักชั่วโมงหนึ่งอะไรอย่างนี้ ท่านประธานครับ โดยประมาณ
น่าจะเสร็จได้พอสมควร

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
แล้วกรรมการมีเวลาพอไหมครับ ถ้าหากว่าพิจารณาไปอย่างนี้แล้วนี้ แล้วเวลาที่จะเอา
ไปดำเนินการเพื่อจะนำเข้าวันพรุ่งนี้

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมการ) : ไม่มีปัญหาครับ
ท่านประธานครับ พรุ่งนี้ได้เลยครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ ไหวไหมครับ ท่านต้องใช้เวลา ท่านการุณเสนอก็คงมีเหตุผลนะครับ ถ้าเรามาใช้เวลา
ตรงนี้ท่านก็ไม่มีเวลาทำ เดี่ยวพรุ่งนี้ก็จะมาพันตัวเองอีก

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมการ) : ท่านประธานครับ
ความจริงที่กรรมการทำ ทำเสร็จเกือบทั้งหมดแล้วละครับ ไม่ได้ติดอะไรเลย เพียงแต่ว่า
ยังไม่ได้แจกเอกสารท่านกรรมการเท่านั้นนะ ผมยังคิดว่าขอท่านการุณอีกสักชั่วโมง
ได้ไหมครับ ไปให้มันคืบหน้าไปอีกหน่อย เพราะว่าบางเรื่องจะไม่พันกับข้างหน้าเลยครับ
บางเรื่องจะไม่พันเลยครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ได้ครับ เมื่อกรรมการยืนยันว่าไม่เกี่ยวพันก็ขอ ช่วยกันเร่งแล้วกันนะครับ ถ้าหากว่า
เราดำเนินการเร็วก็จะเร็วครับ เอละครับ เข้าต่อเถอะครับ เข้าต่อเลยครับ อาจารย์ครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ คือเห็นด้วยกับ
กรรมการ แต่มีเงื่อนไขนิดเดียวได้ไหมครับ ก็คือว่ามาตราไหนก็ตามที่แขวนไว้ เพื่อให้
เราสนใจเรื่องเรียงตามลำดับมาตรา พอมาตราที่ท่านแขวนไว้ขอให้ท่านแถลงนิดหนึ่งว่า
เนื้อหาเป็นยังไง ทำไมถึงแขวน แล้วก็ผ่าน เท่ากับว่าเราได้เข้ามาตราแล้ว แล้วก็ขอแขวน
แล้วเราพอเข้าใจ แล้วก็จึงมาตราถัดไป ถ้าจะรับกันหรืออะไรต่ออะไรมันจะได้ไม่กระโดด

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 ครับ ๆ ตรงกันครับ เพราะถึงพออ่านตรงนั้นขึ้นไป เดียวกรรมาธิการเขาก็จะแถลงนะครับ
 ก็ตรงกันนะครับ เชิญท่านเลขาธิการ เมื่อก็ถึงมาตราเท่าไรครับ เชิญครับ

นางอุมาสิวี สอาดเยี่ยม (รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการ
 แทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภาว่างรัฐธรรมนูญ) :
 มาตรา ๒๘๕ ไม่มีการแก้ไข

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 มาตรา ๒๘๕ ผมฝากท่านกรรมาธิการนิดได้ใหม่ครับ อาจารย์ครับ คือมาตรา ๒๘๕ นี้
 ผมเข้าใจว่าให้สภาว่างรัฐธรรมนูญนี้ นะครับ ไปสิ้นสุดตามระยะเวลาที่รัฐธรรมนูญ
 ชั่วคราวนี้บัญญัติไว้ในะครับ แต่ในรัฐธรรมนูญชั่วคราวเองต้องยอมรับว่าก็ยังสับสน
 นะครับ ถ้าจะเป็นไปได้นี่ ขอความกรุณากรรมาธิการระบุให้มันชัดไปเลยได้ใหม่ครับ
 พอประกาศใช้แล้วก็จะรู้เลยว่าวันไหนครับ เชิญครับ ท่านกรรมาธิการครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ
 ครับ กรรมาธิการได้หารือแล้วครับ ก็จะขออนุญาตแก้ไขก่อนสุดท้ายนะครับ ว่าให้สมาชิก
 สภาว่างรัฐธรรมนูญเราสิ้นสุดลง เมื่อได้ประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับใหม่แล้ว จะขอ
 อนุญาตใช้คำนะครับ เดียวไปคิดคำอีกทีนะครับ แต่ว่าหลักก็คือว่า ขอให้เขียนให้ชัดเลย
 ว่า เมื่อรัฐธรรมนูญใหม่ประกาศใช้ให้พวกเราสิ้นพันธุ์ไปครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 อย่างนั้นเดี๋ยวท่านไปใช้ถ้อยคำอีกทีนะครับ ก็น่าจะเป็นชอบในหลักการนะครับ
 แล้วนำเข้ามาพิจารณาอีกครั้งหนึ่งนะครับ เชิญท่านเลขาครับ

นางอุมาสิวี สอาดเยี่ยม (รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการ
 แทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภาว่างรัฐธรรมนูญ) :
 มาตรา ๒๘๖ มีการแก้ไข มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น และผู้แปรญัตติขอสงวน
 คำแปรญัตติ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 มีท่านสมาชิกที่แปรญัตติไว้ ดิฉันใจใหม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ไม่มี ผมผ่านนะครับ ครับ เชิญผ่านครับ ถือว่าเห็นด้วยกับกรรมาธิการนะครับ

นางอุมาสีร์ สอาดเอี่ยม (รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการ
แทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภาว่างรัฐธรรมนูญ) :
มาตรา ๒๔๗ มีการแก้ไข มีผู้แปรญัตติ ขอสงวนคำแปรญัตติ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านกรรมาธิการแถลงด้วยนะครับว่าจะขอแขวนหรืออย่างไรครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมาธิการ) : มาตรานี้ก็เกี่ยวพันกับ
เรื่องการคงอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร แล้วก็วุฒิสภาว่าเกิดขึ้นเมื่อไร ยังไงบ้างนะครับ
ซึ่งอาจจะประเด็นที่ต้องไปคิดเพิ่มเติมนะครับว่า เพื่ออุดช่องว่างต่าง ๆ ทั้งหมดที่เรา
ได้พูดกันมาว่าอาจจะเกิดปัญหาขึ้น ก็ขออนุญาตท่านประธานว่าแขวนไว้ก่อนครับ
๒๔๗ ครับ ขออนุญาตไปคู่ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ ที่ประชุมไม่เห็นอย่างอื่นนะครับ ท่านวุฒิสภาติ ขอแขวนไว้ครับ ขอแขวนไว้ครับ
เดี๋ยวมาดูอีกทีหนึ่งครับ เพราะอย่างไรท่านก็ต้องดูอีกครั้งหนึ่งอยู่แล้วนะครับ คงไม่ขัดข้อง
นะครับ เชิญท่านเลขาธิการครับ

นางอุมาสีร์ สอาดเอี่ยม (รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการ
แทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภาว่างรัฐธรรมนูญ) :
มาตรา ๒๔๘ มีการแก้ไข

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ เชิญครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมาธิการ) : กรรมาธิการขออนุญาต
เรียนชี้แจง เนื่องจากกรรมาธิการขอแก้ไขนะครับว่า ในมาตรา ๒๔๘ นั้น กรรมาธิการ
ได้เติมมาตรา ๒๔๘ วรรคสองขึ้นนะครับ ----- - ๓๕/๑

คำใน ๒๔๘ พรรคสอง ก็คือว่า ให้คณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๙ พ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ พร้อมกับคณะรัฐมนตรีตามพรรคหนึ่งด้วย อันนี้เขียนขึ้นเพื่ออุดช่องว่างเหมือนกันครับ เพราะว่าในรัฐธรรมนูญฉบับนี้ไม่มีการพูดถึงการพ้นจากตำแหน่งของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติเลย ถ้าไม่เขียนขึ้นนี้จะมีปัญหาตีความทันทีครับว่า คณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติพ้นจากตำแหน่งเมื่อไร หรือยังไม่พ้นหรือเปล่า เมื่อรัฐธรรมนูญประกาศใช้ เพื่อให้เกิดความชัดเจนในเรื่องนี้ครับ ก็ขออนุญาตเขียนพรรคสองขึ้นว่า ต้องพ้นแน่ ๆ ครับเมื่อมีคณะรัฐมนตรีใหม่เกิดขึ้น

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ กรรมาธิการขอเพิ่มเติมพรรคที่ ๒ ขึ้นมาใหม่ นะครับ มีท่านสมาชิกไม่เห็นด้วย มีไหมครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ถือว่าเห็นชอบตามที่กรรมาธิการเสนอ นะครับ ครับ เชิญท่านเลขาธิการครับ

นางอุมาสิวี สอาดเยี่ยม (รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการ
แทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภาร่างรัฐธรรมนูญ) :
มาตรา ๒๔๙ มีการแก้ไข มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น และผู้แปรญัตติขอสงวน
คำแปรญัตติ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ กรรมาธิการเสียงข้างน้อยที่ขอสงวนความเห็นไว้ มีท่านใดตั้งใจไหมครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ เสียงข้างน้อยไม่มีตั้งใจ นะครับ สมาชิกที่สงวนคำแปรญัตติไว้ มีกลุ่มท่านอาจารย์
วิชัย นะครับ ท่านตั้งใจไหมครับ ท่านอาจารย์วิชัยครับ เชิญครับ

นายวิชัย รูปขำดี : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ กระผม
วิชัย รูปขำดี สสร. ในมาตรานี้เดิมไม่ได้มีการกำหนดว่าจะให้สิ้นสุดวาระที่กี่หนึ่ง แต่ว่า

หลังจากที่มีการแก้ไขแล้วนี้ ทางกรรมาธิการได้เพิ่มข้อความเรื่องจำนวนระยะเวลาที่ไม่เกินกึ่งหนึ่งเข้าไปนะครับ ก็เป็นการประนีประนอมในระดับหนึ่ง ในประเด็นนี้เนี่ยังมีความเห็นว่าการได้มาขององค์กรตามรัฐธรรมนูญทั้งหลายนี้เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นก่อนที่จะมีการเปลี่ยนแปลง แล้วก็แม้ว่าเราจะมีการปรับเปลี่ยนบทบาทหน้าที่ขององค์กรตามรัฐธรรมนูญอันเนื่องมาจากรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ก็ตามเนี่ยะครับ ก็ควรจะได้ให้องค์กรตามรัฐธรรมนูญนั้นได้มีวาระ แล้วก็บทบาทต่อไป ดังนั้นจึงเห็นว่าอยากจะทำให้ยื่นตามร่างรัฐธรรมนูญฉบับเดิมครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ กลุ่มท่านสมาชิกท่านอื่นมีมติใจใหม่ครับ ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ครับ เชิญครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : เรียนท่านประธานที่เคารพครับ ผม เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง ผมได้แปรญัตติไว้ และดูข้อความแล้วนี้คล้ายกัน ผมเข้าใจเอาเองนะครับว่า มีเจตนาคล้ายกันมากกับกรรมาธิการที่ขอแก้ไข ยกเว้นอยู่นิดเดียว เพราะฉะนั้นผมขอฟังก่อนว่ากรรมาธิการแก้ไขเป็นอย่างไร แล้วผมดูรูปแบบของการแก้ไขแล้วนี้ ผมคิดว่าของกรรมาธิการกะทัดรัดดีกว่าของผม ขอฟังท่านก่อน ถ้าผมพอใจผมอาจจะถอนของผมจะได้เร็วขึ้นนะครับ ขอฟังท่านชี้แจงก่อนครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
เมื่อกี้ชี้แจงไปรอบแล้วนะครับ ถ้าอย่างนั้นอีกรอบแล้วกันนะครับ ได้เร็วขึ้นนะครับ เดี่ยวนะครับ ของท่านวัชรานะครับ ท่านวัชราครับ ของท่านมี

นายวัชรา หงส์ประภัศร : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผมวัชรา หงส์ประภัศร กลุ่มกระผมได้ขอแปรญัตติจากข้อความเดิมนะครับ ของกรรมาธิการที่ได้ยกร่างไว้เดิม โดยเพิ่มข้อความว่า แต่ทั้งนี้การดำรงตำแหน่งดังกล่าว คือตำแหน่งของกรรมการ ๕ ชุดนี้ะครับ กรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา กรรมการปปช. กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และสมาชิกสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทั้งนี้การดำรงตำแหน่งดังกล่าวต้องไม่เกิน ๒ ปีนับจากวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ เหตุผลก็เพราะว่าเมื่อประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้เนี่ย -----

การได้มา หลักการและอำนาจหน้าที่ได้เปลี่ยนแปลงไปตามรัฐธรรมนูญนี้ แม้ว่าในส่วน
ของ ปปช. และผู้ตรวจการแผ่นดินจะได้ใช้พระราชบัญญัติเดิมตามมาตรา ๒๙๒ ก็ตาม
นะครับ จึงได้มีมติในกลุ่มของกระผมว่าให้จำกัดการดำรงตำแหน่งของชุดเดิมที่อยู่ใน
วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ ๒ ปีนับแต่วันใช้รัฐธรรมนูญนี้ คือเมื่อใช้รัฐธรรมนูญนี้ยังอยู่
ต่อไปได้อีก ๒ ปีครับ แต่เมื่อปรากฏว่าต่อมาคณะกรรมการยกกว้างได้ขอเปลี่ยนแปลง
แก้ไขร่างเดิมเป็นว่า คงดำรงต่อไปไม่เกินกึ่งหนึ่งของวาระตามบทบัญญัติแห่ง
รัฐธรรมนูญนี้ กระผมก็เห็นว่าก็ได้ลดช่วงเวลาในการดำรงตำแหน่งลงมาแล้ว เพราะฉะนั้น
ทางกลุ่มของกระผมก็มีความเห็นพ้องต้องกันว่า ขอถอนการแปรญัตติ เนื่องจาก
คณะกรรมการได้มีการแปรญัตติแล้วครับ ขอขอบคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ เชิญท่านกรรมาธิการครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานครับ ๒๘๙
นี้กรรมาธิการขอถอนได้ไหมครับ ไปแขวนไว้ก่อนได้ไหมครับ ขอไปหารือกัน เผอิญ
กรรมาธิการมีปัญหาเรื่องการตีความมาตรา ๒๘๙ เล็กน้อยครับว่า ครึ่งเทอมนี้นับเมื่อไร
นะครับ ส่วนหนึ่งของกรรมาธิการเห็นว่า ครึ่งเทอมนับตั้งแต่วันแต่งตั้งตามคำที่เขียนใน
๒๘๙ แต่ว่าอีกส่วนหนึ่งของกรรมาธิการมีความเห็นว่า ครึ่งเทอมนี้ต้องนับไปจาก
รัฐธรรมนูญประกาศใช้ไปอีกครึ่งเทอมนะครับ มีความเห็นแตกต่างกันอยู่นะครับ
เป็น ๒ ฝ่ายด้วยกันนี้ กรรมาธิการขออนุญาตนำไปหารือ แล้วเสนอพรุ่งนี้อีกทีได้ไหมครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมาธิการ) : เพราะว่าจะมีปัญหา
ครับ เพราะผมยกตัวอย่างอาจารย์เจิมศักดิ์จะได้เห็นภาพชัด ผมยกตัวอย่างเช่น ถ้าเทอม
ผม ๗ ปีนี้ นะครับ ครึ่งเทอมคือสามปีครึ่ง ถ้าผมอยู่มาแล้ว ๓ ปีนี้ ถ้าเขียนแบบที่เขียนอยู่นี้
ผมจะอยู่ไปแค่ ๖ เดือนเท่านั้น แต่ถ้าเอาอีกแบบหนึ่งนี่ก็จะนับไปอีกสามปีครึ่งนะครับ
แม้จะอยู่มา ๓ ปีแล้วก็ตาม แต่ไม่เกิน ๗ ปีอย่างไรก็แล้วแต่ ก็ขออนุญาตแขวนไว้ก่อน
ได้ไหมครับ กรรมาธิการครับไปหารือกันนิดหนึ่งแล้วกลับมาใหม่ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ ท่านสมาชิกครับ ที่ท่าน

นายวิชา หงส์ประภัสร์ : คือกระผมขออนุญาต

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
เดี๋ยวก่อนครับท่าน ที่ท่านขอสงวนไว้วันนี้ครับยังคงอยู่หมดนะครับ ดูกรรมาธิการก่อน
เพราะท่านอภิปรายตอนนี้อยู่ไปวันนี้ครับ ก็ไม่เห็นเนื้อหาของกรรมาธิการเขา เขาขอแขวนแล้ว
นะครับ ขออนุญาตเลยนะครับ

นายวิชา หงส์ประภัสร์ : เพราะฉะนั้น

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
เขาแขวนแล้วครับ

นายวิชา หงส์ประภัสร์ : ขออนุญาตครับ ผมขอถอนคำพูดที่ขอ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ผมเข้าใจแล้วครับ ผมบอกแล้วครับ บอกญาติของท่านยังอยู่นะครับ

นายวิชา หงส์ประภัสร์ : ครับ ขอถอนก่อนครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ เพื่อประโยชน์
ของกรรมาธิการที่จะไป ผมเข้าใจประเด็นท่านดีว่าจะเริ่มวันไหน และครึ่งเทอมเริ่มวันไหน
มันก็จะมีปัญหาครับ ผมฝากประเด็นท่านไปด้วยไหน ๆ จะแขวนแล้ว เพราะว่าที่ผม
ต้องการที่จะให้ท่านพูดก่อนนี้ ผมจะได้รู้ว่าท่านจะเอาอย่างไร แล้วผมจะได้ชี้ จะได้เร็ว
เพราะฉะนั้นผมฝากท่านชี้ไปเลย ชี้ไปเลยท่านจะได้ไปคิดให้ผมด้วย คือประเด็นนี้ครับ
หลักการที่ผมคิดอยู่ในใจที่ผมแปรญัตติ คือถ้าองค์กรใดที่มาจากรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐
ผมคิดว่าอยากให้เขาอยู่ อยู่ให้ครบ แต่องค์กรใดที่มาโดยประกาศของคณะปฏิรูป
ผมคิดว่าเมื่อมีรัฐธรรมนูญใหม่ให้อยู่เพียงแค่ครึ่งเทอม ที่นี้ครึ่งเทอมนี้ ครึ่งเทอมไหน
ครึ่งเทอมไปต่ออายุของเก่าหรือเปล่า ผมว่าไม่น่าต่อ น่าจะครึ่งเทอมนับจากวันที่เขา
เข้ามา นะครับ ที่นี้ท่านก็ถกเถียงกันว่ามันมีเหตุด้วยอะไรครับ บางคนครึ่งเทอม
จากของเก่าที่หลุดไป แล้วก็มาต่อ ก็นับจากเดิม คนเก่าด้วยที่ถูกปลดออก ถ้าอย่างนั้นอยู่

ยุ่งพอสมควร เพราะว่าอย่างศาลรัฐธรรมนูญก็มีหลายคนที่ เป็นของเก่าอยู่แล้ว พอถูกเอาออกเอาคนใหม่เข้าไปจะไปต่อใหม่ กกต. จะไปต่อจากศาลหน้าห้องใหม่ ผมว่า อันนั้นอันที่หนึ่งนะครับ หรือจะเริ่มจากวันรัฐธรรมนูญประกาศใช้ครั้งเทอม ผมก็ไม่ขัดข้อง ๒ อันหลังนี้ผมไม่ขัดข้อง มีปัญหานิดเดียวก็คือว่า ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พวกท่านยึดหลักนี้ ผู้ตรวจการแผ่นดินที่เราเปลี่ยนชื่อใหม่ ได้ออกไปแล้วนะครับชุดเก่าแล้ว คปค. ได้ประกาศแต่งตั้ง บังเอิญเป็นชื่อเดียวกันกับคนเก่า ท่านไปดูในกฎหมาย ทั้งหลายเขาประกาศยกเลิกไปแล้ว -----

แล้วก็มีประกาศ คปค. ตั้งคนขึ้นมาเป็นผู้ตรวจการแผ่นดิน แต่เป็นคนใหม่ ท่านจะนับอย่างไรตรงนี้ ผมคิดว่าต้อง อันนี้นับอย่างไร แล้วมันจะมีปัญหาอีกว่า ถ้ากฎหมายเดิมนี้ออกไว้ว่าห้ามเป็น ๒ สมัย จะนับอย่างไรตรงนี้ จะนับตรงไหนสมัยเดียว ๒ สมัย ผากดูประเด็นนี้ด้วย

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :

ครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : เฉพาะผู้ตรวจการแผ่นดินนะครับ เพราะว่าผมต้องถือว่าเขาเป็นการแต่งตั้งใหม่ เช่นเดียวกับ กกต. และศาลรัฐธรรมนูญ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :

ครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ประเด็นสุดท้ายที่จะต้องผาก ก็คือว่า กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ขณะนี้หมดแล้ว อายุท่านหมดแล้ว กำลังสรรหาที่นี้ยุ่งเลย พอสรรหาใหม่นี้ ถ้ารัฐธรรมนูญของเราออกมา เขาสรรหาเสร็จ ที่นี้ทำอย่างไรละครับ ท่านบอกว่าให้อยู่ครึ่งเทอม คนที่เพิ่งสรรหาเสร็จนี้อยู่ครึ่งเทอมหรือเปล่า หรือท่านจะให้เขาชะลอการสรรหาไว้ ไหน ๆ ตอนนี้ก็เสร็จแล้ว ให้คนเก่ารักษาการไปอีกสองสามเดือน พอประกาศใช้รัฐธรรมนูญปั๊บ ก็เริ่มสรรหาตามรัฐธรรมนูญใหม่ เพราะท่านจำกัดคนลงจากเดิม ท่านเปลี่ยนแปลงหน้าที่ เปลี่ยนแปลงจำนวน ตรงนี้ผากคิดด้วยว่า ถ้าเขาเกิดสรรหาไปเรื่อย ๆ ท่านจะทำอย่างไร

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :

ครับ ๆ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : แล้วเราจะบอกว่าที่สรรหามาให้ยกเลิก ไล่ไปเลยไหม แล้วสรรหาใหม่ หรือตอนนี้ไปหยุดเขาก่อน ในทางปฏิบัติ หรือจะทำอย่างไร ผากประเด็นเรื่องกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติด้วยครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :

ครับ ๆ ไหน ๆ จะผากแล้วผากให้หมดนะครับ สภาที่ปรึกษาเอาอย่างไรครับ เชิญท่านโอกาสครับ

นายโอกาส เตพละกุล : ขอบพระคุณท่านประธานนະครັບ ผม โอกาส เตพละกุล สสร. นະครັບ คือไหน ๆ ท่านยกร่างท่านแขวนไว้ก็อยากจะเรียนเป็นข้อมูลให้ท่านไปพิจารณาเรื่องเกี่ยวกับสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจสังคมแห่งชาติ (สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ) นະครັບ คือสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นองค์กรที่เกิดขึ้นตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๔๐ มีหน้าที่ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีในปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจและสังคม และให้ความเห็นต่อแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนอื่นตามกฎหมายที่บัญญัติ นະครັบ สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติประกอบด้วยสมาชิก ๙๙ ท่าน ซึ่งได้รับการสรรหาและเลือกตั้งจากบุคคลที่เป็นตัวแทนจากกลุ่มภาคเศรษฐกิจและกลุ่มในภาคสังคม ฐานทรัพยากรและผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งมีวาระดำรงตำแหน่ง ๓ ปีนับจากวันที่ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๔๘ ซึ่งก็นับมาถึงปัจจุบัน สภาที่ปรึกษาชุดปัจจุบันได้ดำรงตำแหน่งมาแล้ว ๑ ปีกับ ๑๐ เดือนนະครັบ สภาที่ปรึกษาได้ดำเนินการวิจัยเพื่อจัดให้ความเห็นและข้อเสนอแนะเชิงนโยบายแก่ด้านเศรษฐกิจและสังคม เพื่อเสนอแก่รัฐมนตรีไปแล้วทั้งหมด ๓๑ เรื่อง และได้ดำเนินการดำเนินงานที่จะจัดทำความเห็นและข้อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรี ซึ่งมีหลายประเด็น ปัญหาที่เริ่มดำเนินการศึกษา การดำเนินงานดังกล่าวมีวัตถุประสงค์สูงสุดคือ การสะท้อนความเห็นของภาคประชาชนเกี่ยวกับการดำเนินนโยบายในด้านต่าง ๆ ของรัฐบาล เพื่อให้ประชาชนและประเทศได้รับผลประโยชน์สูงสุดจากการดำเนินนโยบายนั้น แต่ไม่มีอำนาจในการตรวจสอบ ซึ่งแตกต่างกับองค์กรอื่นที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๔๙ นະครັบ ฉะนั้นการที่มาตรา ๒๔๙ นี้กำหนดอันเดิมนะ อันเดิมที่ท่านยังมีก่อนดีกว่านะ กำหนดว่าสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติดำรงตำแหน่งไม่เกินกึ่งหนึ่งของวาระตามที่ว่าในครั้งแรกนະครັบ โดยให้เริ่มนับวาระตั้งแต่วันที่รับแต่งตั้งนั้น ก็จะส่งผลให้สภาชุดนี้หมดวาระการดำรงตำแหน่งทันที เนื่องจากสภาที่ปรึกษาได้ดำรงตำแหน่งเกินกว่าครึ่งหนึ่งของวาระแล้ว ซึ่งจะก่อให้เกิดความเสียหายกับประเทศชาติและประชาชนคือการดำเนินการศึกษาเพื่อจัดทำความเห็นและข้อเสนอแนะในประเด็นที่ปัญหาสำคัญ

ของด้านเศรษฐกิจและสังคมที่สำคัญและเร่งด่วนต่อรัฐบาลต้องหยุดชะงัก หรืออาจจะ
ล้มเลิกการศึกษา ทำให้ประชาชนสูญเสียโอกาสที่จะแสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ
เกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ ไปสู่รัฐบาล ทำให้การดำเนินนโยบายของรัฐบาลไม่ก่อให้เกิด
ประโยชน์ต่อประชาชนและประเทศสูงสุด การดำเนินงานต่าง ๆ ของสภาที่ปรึกษาได้ใช้
งบประมาณและภาษีของราษฎรของประชาชน ดังนั้นเมื่อสภาที่ปรึกษาต้องหมดวาระลง
ในระหว่างที่ดำเนินงานนั้นจะทำให้รัฐสูญเสียงบประมาณจำนวนมากไปโดยไม่ได้รับ
ประโยชน์อย่างใดต่อประชาชนและประเทศชาติเลย -----

รวมทั้งสูญเสียงบประมาณในการจัดหาสมาชิกสภาที่ปรึกษาชุดต่อไป ฉะนั้นจึงเรียนมาให้ทางท่านประธาน แล้วก็ทางคณะกรรมการยกกว้างช่วยกรุณาพิจารณาดูว่า อันใดที่เป็นสิ่งที่ดีที่สุดสำหรับประเทศชาติ ก็ขอให้ท่านช่วยพิจารณาด้วยนะครับ ขอบคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 ครับ ๆ กรรมการรับไปแล้วนะครับ เดี่ยวก็คงจะไปพิจารณาต่อไปนะครับ ที่ประชุมคงไม่ขัดข้องนะครับ อาจารย์ฝากไปแล้วนะครับ มีฝากอีกหรือครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ ผมขอฝากอีกนิดเดียว ในเมื่อพูดถึงสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ คือผมรู้เรื่องดี เพราะผมเคยเป็นประธานกรรมการดูแลกฎหมายที่ตั้งสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ อย่างที่ท่านพูดละครับขณะนี้ไปได้ครึ่งเทอม เราจะเอาอย่างไรกับเขา บังเอิญนี้สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในชุดนี้ก็มีปัญหาเยอะ เพราะว่ามันมีการบล็อกโหวต (Block vote) กันเข้ามาเยอะ แล้วก็ก็มีคนที่ไม่ค่อยทำงานเยอะด้วย เช่นชื่อเฉย ๆ แล้วก็ไปต่างประเทศ เราจะเอากันยังไงดี ฝากท่านไปคิดข้อมูลตรงนี้ด้วยนะครับ ขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 อาจารย์รับอย่างนี้เดี๋ยวเขาก็เสียหายนะครับ ก็ขอความกรุณานะครับ ผมเข้าใจนะครับ คือคนดี คนไม่ดีมันมีทุกที่นะครับ แต่เรามาพูดตรงนี้เดี๋ยวองค์กรเขาก็เสียหาย เขาเห็นว่าท่านกรรมการรับไปพิจารณาทั้งหมดนะครับ แล้วดูให้มันเหมาะสม ยุติธรรมดีที่สุดก็แล้วกันนะครับ แต่ที่พูดถึงนี้คงไม่รวมท่านโอกาสนะครับ แล้วก็อีกหลาย ๆ ท่านนะครับ ขอดำเนินการไปมาตราอื่นต่อ นะครับ มาตราในที่ประชุมคงไม่ขัดข้อง แขนงไว้ก่อนนะครับ ท่านอาจารย์ศรียาชาครับ

รองศาสตราจารย์ศรียาชา เจริญพานิช (กรรมการ) : ผมขออนุญาตสั้น ๆ นิดเดียวครับท่านประธาน ขอบพระคุณท่านประธานครับ ผมขออภิปรายในฐานะที่เป็นสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญที่ได้แปรญัตติไว้ ก็อยากจะฝากกราบเรียนท่านกรรมการในส่วนนี้ว่าแต่ละองค์กรมันจะมีลักษณะที่ไม่เหมือนกัน การจะเขียน

บทเฉพาะกาล ก็น่าที่จะเข้าใจว่าคงจะต้องพิจารณาเป็นรายองค์กรณีครั้ง เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมครับ ขอกราบฝากไว้เท่านี้ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ ท่านกรรมาธิการไปพิจารณาให้ครบถ้วนแล้วกันนะครับ ขออนุญาตผ่านมาตรานี้
ไปก่อนนะครับ แขว่นไว้ก่อนนะครับ เชิญครับ ท่านเลขาธิการครับ

นางอุมาสิริ สอาดเยี่ยม (รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการ
แทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภาว่างรัฐธรรมนูญ) :
มาตรา ๒๘๙/๑ มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านอาจารย์ศรีราชาติดใจใหม่ครับ คงไม่ติดใจแล้วนะครับ ท่านไม่ติดใจแล้ว ผ่านนะครับ
เชิญต่อครับ

นางอุมาสิริ สอาดเยี่ยม (รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการ
แทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภาว่างรัฐธรรมนูญ) :
มาตรา ๒๙๐ มีการแก้ไข มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ ท่านอาจารย์วิชัย ท่านยังคงติดใจใหม่ครับ วรคที่ ๑ ครับ เชิญครับ

นายวิชัย รูปขำดี : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม วิชัย รูปขำดี สสร.
ผมจะขออนุญาตให้ท่านอาจารย์กิตติเป็นผู้นำเสนอแนะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ ท่านอาจารย์กิตติติดใจใหม่ครับ เชิญครับ

รองศาสตราจารย์กิตติ ตีระเศรษฐ์ : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ
ครับ กระผม กิตติ ตีระเศรษฐ์ สสร. ครับ ในมาตรา ๒๙๐ นี้ทางกลุ่มผู้แปรญัตติขอเสนอ
ให้ตัดประโยคสุดท้ายในวรรคที่ ๑ ทิ้งนะครับ ซึ่งมีข้อความว่า ซึ่งต้องไม่เกิน
๑๒๐ วันนับแต่วันที่ได้มีการเลือกตั้งทั่วไปครั้งแรก แล้วกรรมาธิการก็ได้มีการแก้ไข
ในช่วงหลังว่า ได้มีการแต่งตั้งประธานสภาผู้แทนราษฎร และผู้นำฝ่ายค้าน
ในสภาผู้แทนราษฎร อันนี้ยังงี้ถึงแม้ว่าทางยกร่างจะได้มีการแก้ไขแล้วก็ตามนี่นะครับ

๕๒

สสร ๓๖/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

ศิริลักษณ์ ๓๘/๓

ก็ยังอยากจะทำให้มีการตัดประโยคที่ว่า ซึ่งต้องไม่เกิน ๑๒๐ วันออก ด้วยเหตุผลที่ว่า ต้องการให้เกิดความต่อเนื่องในการที่จะมีศาลรัฐธรรมนูญนะครับ เพราะว่ากระบวนการในการสรรหาศาลรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๐๒ (๑) (๒) นั้นนะครับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งใน (๒) นั้นจะต้องผ่านความเห็นชอบจากวุฒิสภาก่อนนะครับ ซึ่งแต่ละกระบวนการใน (๑) กับ (๒) ใช้เวลาประมาณ ๓๐ วันนะครับ แล้วถ้าหากว่าสรรหาใหม่ไม่ได้ต้องดำเนินการสรรหาใหม่ ก็ต้องเริ่มสรรหาใหม่ตั้งแต่ต้นนะครับ เพราะฉะนั้นอันนี้ ก็อาจจะเกิดว่า ถ้าหากว่ากำหนดไว้แค่ ๑๒๐ วัน อาจจะสรรหาได้ไม่แล้วเสร็จนะครับ

อีกประการหนึ่ง ก็เมื่อสักครู่นี้ตอนพิจารณามาตรา ๒๘๔ นะครับ ท่านกรรมาธิการยกวางก็ยังได้พูดถึงประเด็นที่อาจจะเกิดขึ้นได้ เนื่องจากการได้มาซึ่งวุฒิสภาว่า อาจจะยังไม่เกิดขึ้นได้พร้อม ๆ กับสภาผู้แทนราษฎร อันนี้ก็อาจจะก่อให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับเรื่องของการได้มาซึ่งศาลรัฐธรรมนูญนะครับ จึงควรจะให้มีการพิจารณาว่า น่าจะตัดประโยคที่คุมไว้ในเรื่อง ๑๒๐ วันออก เพราะถ้ามีประโยคนี้อาจจะเกิดช่องว่างขึ้นทันทีครับ ขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ ท่านกรรมาธิการครับ เห็นอย่างไรครับ เชิญอาจารย์สมคิดครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ
ครับ เข้าใจว่าที่ท่านสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญได้แปรญัตติไว้นั้น ก็เป็นความห่วงกังวล
ว่า ทำยที่สุดถ้าเขียนอย่างกรรมาธิการ คือ ๑๒๐ วันนับแต่วันที่มีการเลือกตั้งทั่วไป
ครั้งแรกนี้ ก็อาจจะเกิดปัญหาขึ้นนะครับว่าไม่สามารถดำเนินการได้ตุลาการ
ศาลรัฐธรรมนูญขึ้นมาจะครับ กรรมาธิการก็รับฟังความเห็นของท่านสมาชิก
สภาร่างรัฐธรรมนูญครับ แต่ว่าได้ขอแก้ไขเพิ่มเติมโดยยังยื่นเรื่องเวลาเอาไว้ว่า
ขอ ๑๒๐ วัน เหมือนเดิมจะครับ แต่ว่า ๑๒๐ วันนับตั้งแต่วันที่มีการแต่งตั้งประธาน
สภาผู้แทนราษฎรและผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร ที่เสนอเช่นนี้ก็เพราะว่า
ทั้ง ๒ ท่านนี้เป็นท่านที่อยู่ในกรรมการสรรหาตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ถ้าแก้ด้วยวิธีนี้
จะครับว่าองค์ประกอบของกรรมการสรรหาครบแล้ว ถัดไปอีก ๑๒๐ วันน่าจะทำได้ครับ
ก็ขออนุญาตแก้ไขไปในทิศทางเดียวกับท่านผู้แปรญัตตินะครับ แต่ขออนุญาตยังยืนยัน
เรื่อง ๑๒๐ วันจะครับ โดยเปลี่ยนเวลานับของ ๑๒๐ วัน ว่าจากวันที่มีการเลือกตั้งทั่วไป
ครั้งแรก ซึ่งคงไม่เกิดขึ้นหรอก ไม่สามารถสรรหาได้จริงหรือจะครับ ก็มาเป็นนับตั้งแต่
วันที่มีการแต่งตั้งประธานสภาผู้แทนราษฎรและผู้นำฝ่ายค้านในสภา ซึ่งสอดคล้องกับ
มาตรา ๒๙๑ นะครับมาตราถัดไป ก็ให้นับตั้งแต่วันที่ประธานสภาผู้แทนราษฎร
และผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎรเช่นเดียวกันครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านกิตติครับ ถ้าเปิดไว้เดี๋ยวก็เลยเราไม่รู้ว่าจะมีเมื่อไรจะครับ

รองศาสตราจารย์กิตติ ตีระเศรษฐ์ : เข้าใจครับ ท่านประธานครับ
อยากจะกราบเรียนอย่างนี้ครับ ที่พูดถึงมาตรา ๒๙๑ เมื่อสักครู่นี้จะครับ มาตรา ๒๙๑ ว่า
ให้ดำเนินการสรรหาคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน และผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินภายใน
๙๐ วันจะครับ อันนี้เป็นการพูดถึงว่าให้ดำเนินการสรรหา แต่ไม่ได้บอกว่าจะต้อง
แล้วเสร็จเมื่อไร ถ้าดูตามเนื้อความจะครับ เพราะฉะนั้นในส่วนของมาตรา ๒๙๐
แล้วถ้ากลับมาที่เดิมนี่ ถึงแม้ว่าจะมีประธานสภาผู้แทนราษฎรและผู้นำฝ่ายค้าน

ในสภาผู้แทนราษฎรแล้ว เมื่อสักครู่อย่างที่เรียนไว้ตอนพิจารณามาตรา ๒๘๔ ซึ่งต้อง
 แขนงไปแล้วนี้ ท่านรองเลขาธิการ ขอบพระทานโทษที่เอ่ยนาม ท่านอาจารย์อัชพร ก็ยังได้
 พูดถึงประเด็นที่อาจจะไม่เกิดวุฒิสภาขึ้นในระยะเวลาพร้อม ๆ กับสภาผู้แทนราษฎร
 ถ้าหากว่าการได้มาซึ่งวุฒิสมาชิกทั้งหมดเกิดการล่าช้าออกไปนะครับ การพิจารณาใน
 มาตรา ๒๐๒ (๒) เรื่องของการได้มาซึ่งศาลรัฐธรรมนูญนั้นก็อาจจะต้องล่าช้าไปนะครับ
 เพราะฉะนั้นถ้าหากว่าตัดตรงนี้ออก มันก็ไม่ได้ทำให้เสียหายตรงไหนครับ ก็อยากจะฝาก
 เรียนท่านยกทรงได้ช่วยพิจารณาอีกครั้งหนึ่งครับ ขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 ครับ เมื่อก็เดี๋ยวผมช่วยแล้วเร็วขึ้นนะครับ เมื่อก็ผมไม่แน่ใจว่าทางยกทรงบอกว่า ให้ สนช.
 นี้เขาทำหน้าที่แทนไปในช่วงแรกที่ยังไม่มี สว. ครบถ้วนก่อน ใช่ไหมครับ เมื่อก็ให้เห็น
 อธิบายอย่างนี้ไว้นั้นนะครับ เพื่อไม่ให้เกิดสุญญากาศใช่ไหมครับ ท่านกรรมาธิการยกทรง
 ครับ เชิญอธิบายให้ชัดเจนหน่อยครับ เชิญท่านอัชพรครับ

นายอัชพร จารุจินดา (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ
 ครับ กระผม อัชพร จารุจินดา กรรมาธิการครับ แนวคิดของกรรมาธิการในขณะนี้
 ก็เป็นอย่างไรที่ท่านประธานได้กรุณาชี้แจงก็คือ ในช่วงแรกที่ยัง ถ้ามีแต่ สส. นี้ก็ให้
 สภานิติบัญญัติแห่งชาติมาทำหน้าที่ สว. ในระหว่างนั้นจนกว่าจะมี สว. เกิดขึ้น
 เพราะฉะนั้นก็จะมีองค์ประกอบครบ ส่วนในมาตรา ๒๙๐ นั้นนะ ความจริงเราเอาแต่
 องค์ประกอบของตัวประธานสภาผู้แทนราษฎรกับผู้นำฝ่ายค้านจากด้านของสมาชิกสภา
 เท่านั้น พอ ๒ ท่านนี้เกิดขึ้น เข้ารับตำแหน่งก็จะเกิดกระบวนการสรรหาภายใน ๑๒๐ วัน
 นับจาก ๒ ท่านนั้นเข้ามา ก็คาดว่าจะสามารถดำเนินการได้ มิฉะนั้นขณะนี้ก็จะอยู่
 ต่อไปโดยไม่มีระยะเวลาสิ้นสุดนะครับ อยากจะมีระยะเวลาที่สิ้นสุดที่ต้องจบให้เสร็จ
 ให้ได้ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 ท่านอาจารย์สมคิดครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ
 ครับ ผมย้อนกลับไปดูมาตรา ๓๒๐ ของรัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๕๐ นะครับ รัฐธรรมนูญ

ฉบับปี ๒๕๔๐ ก็เขียนว่า ให้เลือกตุลาการศาลรัฐธรรมนูญนะครับ ซึ่งมีกระบวนการสรรหาใน ๔๕ วันนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ ซึ่งก็ทำทันนะครับตามรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ไม่ได้มีปัญหาแต่ประการใดทั้งสิ้น ผมยังคิดว่าอาจจะให้ล็อกเวลาไว้ครับ แล้วก็ความจริงเลื่อนเวลาไปแล้วประมาณเดือนกว่า ๆ แล้วนะครับ ยังคิดว่าน่าจะทันการนี้ได้ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
พอไหวไหมครับ อาจารย์กิตติครับ

รองศาสตราจารย์กิตติ ตีรเศรษฐ : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม กิตติ ตีรเศรษฐ ครับ นิดเดียวครับ คือด้วยความเป็นห่วงเป็นใยจริง ๆ นะครับ คือในเรื่องของศาลรัฐธรรมนูญชุดใหม่ที่จะเข้ามาเนี่ยครับ ผมอยากให้เกิดความสง่างาม เพราะฉะนั้นถึงแม้ว่าเมื่อสักครู่นอกว่า ถึงแม้มีสภาผู้แทนราษฎรแล้ว แต่ยังไม่มีความวิมุติวิสง่าแล้วให้ สนช. มาปฏิบัติหน้าที่แทน กระผมเกรงอย่างเดียวครับว่าจะไม่เกิดความสง่างามสำหรับศาลรัฐธรรมนูญในอนาคตครับ ก็ฝากข้อห่วงใยนี้ไปถึงท่านกรรมาธิการยกร่างด้วยครับ ขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 ครับอาจารย์ ก็ถือว่าบันทึกไว้ นะครับ ไม่ติดใจนะครับ ขอบพระคุณนะครับ มาตรา ๒๙๐ นี้
 กรรมาธิการแก้ไขนะครับ ส่วนที่แก้ไขก็คือ เพิ่มประธานสภาผู้แทนราษฎร
 กับผู้นำฝ่ายค้าน เชิญอาจารย์เจิมศักดิ์ครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ ส่วนที่แก้ไข
 เพิ่มเติมนี้ แล้วก็ไปพันกับเรื่องจำนวนวัน ขอความกรุณาท่านตรวจสอบกับมาตรา ๒๙๑
 ด้วย มาตรา ๒๙๑ นี้ ท่านบอกว่า จะต้องสรรหาคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินภายใน
 ๙๐ วัน ที่นี้ในการสรรหาองค์กฤษฎีอื่น เช่น มาตรา ๒๙๑ นี้ กรรมการสรรหา ท่านนี่ก็คือ
 ประธานศาลรัฐธรรมนูญด้วย แล้วก็มีประธานศาลฎีกาด้วย คำถามคือว่า ถ้าใน ๙๐ วันนี่
 มันยังไม่ได้ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ แล้วยังไม่ได้ประธานศาลรัฐธรรมนูญนี้ เราจะทำงาน
 อย่างไร เพราะว่าตัวประธานศาลฎีกาเป็นประธานศาลรัฐธรรมนูญในปัจจุบันนี้ ก็คงยัง
 ทำหน้าที่ไม่ได้ แต่ ๒๙๑ ท่านไปเขียนไว้ ๙๐ วัน แล้วอันนี้ท่านเขียนว่า ๑๒๐ วัน นับแต่
 วันที่ได้มีการแต่งตั้งประธานสภาผู้แทนราษฎรและผู้นำฝ่ายค้าน แต่ว่าอันนั้นท่านเขียนว่า
 ๙๐ วันนับแต่วันที่มีการแต่งตั้งประธานสภาผู้แทนราษฎรและผู้นำฝ่ายค้าน เหมือนกัน
 ที่นี้ถ้าใน ๙๐ วัน มันยังไม่ได้ตุลาการ แต่ยังไม่พัน ๑๒๐ แล้วเราก็ยังไม่ได้ประธาน
 ศาลรัฐธรรมนูญ แล้วประธานศาลรัฐธรรมนูญยังไม่มี จะไปสรรหา เราจะไม้อาใครไป
 สรรหา จะเอาชุดเก่าที่รักษาการอยู่ในปัจจุบันก็คงไม่ได้อีก เพราะว่าเป็นประธานศาลฎีกา
 โดยตำแหน่ง ท่านเข้าใจประเด็นผมใช่ไหมครับ ท่านประธานครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 เดี่ยวให้อาจารย์สมคิดตอบ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : คือผมถามว่า อันนี้ปัญหาตรงนี้นี่
 ผมเชื่อว่าท่านเตรียมไว้แล้วครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 ครับ เข้าใจไหมครับ เข้าใจนะครับ เข้าใจแล้วจะสรุปอย่างไรครับ เชิญครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานครับ
 ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์พูดไป ๒๙๑ แล้ว ท่านประธานจะสรุป ๒๙๐ ก่อนไหมครับ

๕๓

สสร ๓๖/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

พรเทพ ๔๐/๒

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ไม่ ผมไม่ได้ให้พูด ๒๙๑ ครับ ผมให้พูด ๒๙๐

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมาธิการ) : ๒๙๐ ไม่มีอะไร
ชี้แจงครับ เพราะว่าอาจารย์เจิมศักดิ์ไม่ได้พูดถึง ๒๙๐ ครับ พูด ๒๙๑

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ ๒๙๑ อาจารย์เขายกเป็นตัวอย่าง

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ผมยกตัวอย่าง ๒๙๑ มาเทียบเคียง
กับ ๒๙๐ เพราะ ๒๙๐ ท่านเขียน ๑๒๐ วันนับจากวันที่ได้ประธานสภาผู้แทนฯ ครับ
และผู้นำฝ่ายค้าน ที่นี้มันต้องเทียบกันใช่ไหมครับ ผมช่วยท่านดูนะครับว่าไปข้างหน้า
ว่าเทียบอย่างนี้จะอธิบายอย่างไร ๑๒๐ วันตรงนี้ เพราะอันนั้นท่านไปเขียน ๙๐ วัน
แล้วที่นี้จะสรรหาอันนั้นให้ได้ใน ๙๐ วันนี่ กรรมการสรรหาต้องเกิดก่อน ๙๐ วันอีก
แล้วกรรมการสรรหาที่ประกอบไปด้วยประธานศาลรัฐธรรมนูญ แล้วศาลรัฐธรรมนูญ
จะได้ใน ๑๒๐ วัน ตกกลางถ้าเกิดศาลรัฐธรรมนูญไปได้ในช่วงประมาณวันที่ร้อยนี้ หรือวันที่
๙๐ นี้ มันก็สรรหามาตรา ๒๙๑ ไม่ได้ ตรงนี้เราจะทำกันยังไง ผมถามแค่นั้นเองละครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
๒๙๐ นี่นะครับ ให้เป็นไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งนะครับ จนกว่าจะมีการแต่งตั้งตุลาการ
ศาลรัฐธรรมนูญขึ้นใหม่ นะครับ ต้องไม่เกิน ๑๒๐ วันนะครับ อันนี้แต่งตั้งตุลาการนะครับ
แต่อันนี้เรื่องของการสรรหา เชิญท่านอาจารย์สมคิดครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมาธิการ) : ก็เป็นอย่างที่ผมบอก
ครับท่านประธานครับ ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์อภิปราย ๒๙๑ ครับ ไม่ได้อภิปราย ๒๙๐
เพราะกรรมการสรรหาตุลาการศาลรัฐธรรมนูญนั้น ไม่มีประธานศาลรัฐธรรมนูญเลย
นะครับ ไม่มีประธานศาลรัฐธรรมนูญเลยครับ ประธานศาลรัฐธรรมนูญนั้น
ไปเป็นกรรมการสรรหาในมาตรา ๒๙๑ เดียวถึง ๒๙๑ เราอภิปรายกันอีกทีดีไหมครับ
๒๙๐ ท่านประธานจะให้ผ่านไหมครับ ท่านเจิมศักดิ์ไม่ได้อภิปรายมาตรานี้ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ เมื่อกี้ก็ถาม ๒๙๐ นะครับ ไม่ได้ไป ๒๙๑ นะครับ ท่านสมาชิกยังคงดีใจ

มาตรา ๒๙๐ มีใหม่ครับ ที่กรรมการมีการแก้ไข เห็นด้วยกับกรรมการที่แก้ไขนะครับ
เชิญท่านเลขาดำเนินการต่อครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ ผมไม่เข้าใจจริง ๆ
ผมถาม ๒๙๐ อย่างที่ท่านประธานเข้าใจจะถูกต้องแล้ว เพราะว่า ๒๙๐ นี้เขียนว่า
๑๒๐ วัน นับจากวันที่มีการแต่งตั้งผู้นำฝ่ายค้านกับประธานสภาผู้แทนราษฎร ก็ ๑๒๐ วัน
นี้ ผมถามว่ามันเหมาะไหม เพราะเหตุ นั้นยกตัวอย่างว่า ๒๙๑ นั้นเป็นเหตุ ผมไม่ได้
พูดถึง ๒๙๑ เหตุนี้ เพราะว่าเราไปบอกว่าจะให้ได้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินและ
ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ภายใน ๙๐ วัน -----

ซึ่งน้อยกว่าวันที่มีการแต่งตั้งนี้ นะครับ ตาม ๒๙๐ เมื่อกี้ คำถามคือ กรรมการตรวจเงินแผ่นดินพวกนี้ก็ต้องมีกรรมการสรรหา แล้วผมก็ทราบอีกว่า กรรมการสรรหาที่เราออกแบบกันเนี่ย มันก็มีประธานศาลรัฐธรรมนูญ แล้วตัวประธานศาลรัฐธรรมนูญไม่มี เพราะว่าจะต้องไป ๑๒๐ วันตาม ๒๙๐ คำว่า ๑๒๐ วันเนี่ย เหมาะไหม เพราะว่าผมเป็นห่วงเคส (Case) ตรงนี้เท่านั้นเอง

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ ๆ ผมขอสรุปอย่างนี้ครับ อาจารย์เป็นห่วงว่า ๑๒๐ วัน นะครับ ไม่ต้องไปมอง ๒๙๑
นะครับ ๒๒๐ วัน มันเหมาะสมไหม นะครับ เอ้อ ๑๒๐ วันเนี่ย นะครับ เหมาะสมไหม นะครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมการ) : ท่านประธานที่เคารพ
ครับ สมคิด เลิศไพฑูรย์ ผมยังไม่เข้าใจที่อาจารย์เจิมศักดิ์ก็อภิปราย นะครับ ขออนุญาต
ยืนยันครั้งที่ ๓ นี้ เพราะว่าประธานศาลรัฐธรรมนูญไม่ได้เกี่ยวกับมาตรา ๒๙๐ เลย
แต่ถ้าถามเฉพาะเรื่อง ๑๒๐ วัน ผมคิดว่า ๑๒๐ วันเหมาะสมแล้วครับ ท่านประธานครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ผ่านมาตรา ๒๙๐ นะครับ กรรมการยืนยันครับ กรรมการแก้ไข ไม่มีผู้ใดขัดข้อง
นะครับ เชิญท่านเลขาธิการต่อครับ

นางอุมาสิวี สอาดเยี่ยม : (รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติ
ราชการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภาร่างรัฐธรรมนูญ) :
มาตรา ๒๙๑ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๒๙๒

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมการ) : ประธานโทษครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
เชิญท่านกรรมการ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมการ) : มาตรา ๒๙๑ ข้อสังเกต
ของท่านอาจารย์เจิมศักดิ์มีเหตุผลครับ ก็คือว่าใน ๒๙๑ นั้นอาจจะมีปัญหาเรื่องประธาน
ศาลรัฐธรรมนูญ นะครับ ซึ่งต้องมาสรรหาด้วย กรรมการขอแขวนไว้ด้วยได้ไหมครับ
ยกเว้นท่านอาจารย์เจิมศักดิ์จะมีข้อเสนอแนะอย่างอื่น จะได้ประกอบการพิจารณาไป
แต่ว่าอาจจะมีปัญหาอยู่จริง แต่ปัญหาที่พูดไม่ใช่ปัญหาว่า ไม่มีประธานศาลรัฐธรรมนูญ

นะครับ ความจริงเราเขียนอยู่แล้วว่า ให้ประธานคณะตุลาการรัฐธรรมนูญนี้เป็นประธานศาลรัฐธรรมนูญอยู่แล้วนะครับ ไปเรื่อยนะครับ จนกว่าจะมีประธานศาลรัฐธรรมนูญคนใหม่ แต่ว่าก็ขออนุญาตว่า เดี่ยวกรรมการรับไปทบทวนก็ได้ครับ เพื่อจะดูให้รอบคอบขึ้นนะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ ตกลงกรรมการรับไปแล้วนะครับ ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ครับ ถ้าเห็นด้วยก็ไม่ต้องอภิปรายแล้วอาจารย์

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ประเด็นคือประธานตุลาการรัฐธรรมนูญปัจจุบันนี้ท่านเป็นประธานศาลฎีกา แล้วเวลาสรรหามีทั้งประธานศาลฎีกาและประธานรัฐธรรมนูญนี้ ซึ่งเป็นบุคคลคนเดียวกันนี้มันจะมีปัญหาใหม่ ผมจึงหยิบเวลาผมดูกฎหมายผมก็ดูเชื่อมไปเชื่อมมาด้วยนะครับ ผมไม่มีเจตนาอะไร ช่วยท่านเท่านั้นเอง ขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ กรรมการรับไปแล้วครับ นะครับ รับข้อเสนอที่ท่านเสนอไปพิจารณาด้วยนะครับ ขออนุญาตแขวนมาตรา ๒๙๑ นะครับ หากที่ประชุมไม่เห็นเป็นอย่างอื่น ขอเชิญท่านเลขาธิการดำเนินการต่อไปครับ

นางอุมาสีวี สอาดเยี่ยม (รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภาร่างรัฐธรรมนูญ) :
มาตรา ๒๙๒ มีการแก้ไข มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ มีสมาชิกท่านใดติดใจใหม่ครับ ส่วน ๒๙๒ กรรมการแก้ไข กรรมการชี้แจงนิดหนึ่งครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมการ) : ท่านประธานที่เคารพครับ ในมาตรา ๒๙๒ วรรคสองนั้น กรรมการได้ขอแก้ไขเพิ่มเติมในวรรคที่ ๒ นะครับ เนื่องจากในช่วงของการใช้รัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราวเกิดปัญหาขึ้นในทางปฏิบัติที่เป็นจริงตามกฎหมาย ปปช. นั้น กฎหมาย ปปช. นั้นเป็นกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญครับ

แต่ในช่วงสามสี่เดือนที่ผ่านมาได้มีการแก้กฎหมาย ปพช. โดยใช้กฎหมายธรรมดาไปแก้ไข แล้วเกิดข้อถกเถียงในสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติว่า ถ้าเอากฎหมายธรรมดาไปแก้ไข กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญได้หรือไม่ กรรมการก็เพื่อให้ไม่มีปัญหานี้เลยเขียนในวรรคสองขึ้นครั้นว่า การแก้ไขที่ได้กระทำไปแล้ว โดยเนื้อหาทุกคนเห็นด้วยกันหมด ตรงกันหมดนะครับ แต่มีปัญหาเรื่องรูปแบบว่าจะใช้กฎหมายธรรมดาไปแก้ไขกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญได้หรือไม่ กรรมการก็เลยขอเพิ่มวรรคสองขึ้นมาครับ เพื่อแก้ปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้นในระบบกฎหมายไทยครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ มีสมาชิกท่านใดขัดข้องไหมครับ กรรมการขอเพิ่มเติมวรรคสองของมาตรา ๒๙๒
นะครับ มีท่านใดไม่เห็นด้วย มีไหมครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ถือว่าเห็นด้วยกับกรรมการนะครับ ที่เพิ่มข้อความวรรคสองดังกล่าว และมีสมาชิก
ที่ขอแปรญัตติไว้ มีท่านใดตั้งใจไหมครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ไม่มีนะครับ ถือว่าเห็นชอบกับร่างที่กรรมการเสนอ นะครับ เชิญท่านเลขาธิการ
ดำเนินการต่อครับ

นางอุมาสีร์ สอาดเยี่ยม (รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการ
แทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภาร่างรัฐธรรมนูญ) :
มาตรา ๒๙๓ มีการแก้ไข มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านสมาชิกที่ขอแปรญัตติไว้ นะครับ มีท่านใดตั้งใจไหมครับ ถ้ามียกมือขึ้นนะครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ ไม่มีท่านใดตั้งใจนะครับ ถือว่าเห็นชอบกับร่างที่กรรมาธิการเสนอแนะครับ

นายอัชพร จารุจินดา (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานครับ
กระผม อัชพร จารุจินดา กรรมาธิการครับ ๒๙๓ นั้น ขออนุญาตแขวนไว้ก่อนครับ
เพราะจะมีหลายเรื่องที่จะต้องเติมเข้าไป

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) :
อ้อ ครับ อย่างนั้นกรรมาธิการต้องรีบบอกก่อนนะครับ ไม่อย่างนั้นเดี๋ยวผ่านไป
มาตรา ๒๙๓ กรรมาธิการขอแขวนไว้ก่อนนะครับ แล้วเดี๋ยวมาพิจารณาหลังจากได้แก้ไข
ปรับปรุงแล้วนะครับ ที่ประชุมไม่ขัดข้องนะครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ขอฟังหน่อยได้ไหมครับ ๒๙๓
คืออะไรครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) :
มาตรา ๒๙๓ เชิญท่านอัชพรครับ

นายอัชพร จารุจินดา (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ
กระผม อัชพร จารุจินดา กรรมาธิการครับ คือ ๒๙๓ นั้นจะเป็นเรื่องที่กำหนด
ให้ตรากฎหมายต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้มีการแต่งตั้งองค์กร
บางองค์กรภายในระยะเวลาที่กำหนดนะครับ ทั้งกรรมการปฏิรูปกฎหมาย ทั้งกรรมการ
อะไรต่าง ๆ การกำหนดแผนและขั้นตอนกระจายอะไรพวกนั้น ที่นี้ที่ผ่านมาในตอนต้น
นั้นมีหลายเรื่องที่มีการปรับปรุงใหม่ อาจจะต้องมาปรับปรุง ๒๙๓ เพื่อให้รองรับกันครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ เดี่ยวมาดูกันอีกครั้งแล้วกันนะครับ ขอแขวนกันไว้ก่อน ที่ประชุมไม่เห็นเป็นอย่างอื่น
นะครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ เชิญท่านอาจารย์วิฑูรย์ครับ

นายวิฑิตยา ปริบุญทรัพย์ : ท่านประธานที่เคารพครับ ผมได้ขอแปรญัตติเพิ่มเติมในมาตรา ๒๙๓ ไว้ด้วย คงจะไปรวมกับตอนที่แขวนไว้ก่อนไซ้ใหม่ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ไซ้ครับ เดี่ยวพิจารณาอีกครั้งหนึ่งครับ ญัตติท่านยังอยู่นะครับ เชิญท่านเลขาดำเนินการต่อครับ

นางอุมาสิวี สอาดเยี่ยม (รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : มาตรา ๒๙๔ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๒๙๕

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านอัครพรครับ

นายอัครพร จารุจินดา (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ กระผม อัครพร จารุจินดา มาตรา ๒๙๕ เป็นบทบัญญัติที่กำหนดให้บทบัญญัติบางมาตรานั้นยังไม่นำมาใช้บังคับภายในระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งที่พิจารณาคั้งหน้านั้นมีหลายเรื่องที่จะต้องนำมาพิจารณาเพิ่มเติมหรือปรับปรุง ขออนุญาตแขวนมาตรา ๒๙๕ ไว้ก่อนครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ครับ กรรมาธิการขอแขวนมาตรา ๒๙๕ ไว้ก่อน ที่ประชุมขัดข้องใหม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : เห็นชอบตามที่กรรมาธิการเสนอแนะครับ ขอแขวน ๒๙๕ ไว้ก่อนครับ เชิญท่านเลขาดำเนินการต่อครับ

นางอุมาสิวี สอาดเยี่ยม (รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : มาตรา ๒๙๕/๑ มีผู้แปรญัตติ ขอสงวนคำแปรญัตติ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ครับ มีสมาชิกที่ขอแปรญัตติไว้ ดิดใจใหม่ครับ สมาชิกที่ขอแปรญัตตินะครับ ท่านเสริมเกียรติ ยกมือครับ ๒๙๕/๑ นะครับ นั่นสิครับ ผมก็งง ๆ มีท่านใดดิดใจใหม่ครับ อาจารย์วัชรภาครับ ท่านแปรมาตรา

นายวัชร หงส์ประภัสร์ : ครับ ขอให้ท่านวุฒิสภาครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ท่านวุฒิสภาดิดใจใหม่ครับ ๒๙๕/๑ ครับ

นายวุฒิสภา กัลยาณมิตร : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพครับ ในมาตรา ๒๙๕/๑ ผมขอเพิ่มข้อความ อย่างไรผมฝากกรรมาธิการยกกว้างช่วยไปดูให้ผม นิดหนึ่งนะครับ ในส่วนที่ว่า ให้รัฐมนตรีที่รับผิดชอบเริ่มดำเนินการให้มีกฎหมายตามที่ รัฐธรรมนูญนี้ได้กำหนดระยะเวลาไว้ หากพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้วยังไม่เริ่มให้มีการ ออกกฎหมายดังกล่าว ให้ถือเป็นสาเหตุให้รัฐมนตรีนั้นพ้นจากตำแหน่งด้วย ทั้งนี้ทั้งนั้น เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของผู้รับผิดชอบในเรื่องของกฎหมายนี้ นะครับ ท่านประธานครับ เป็นไปด้วยความรวดเร็ว นะครับ ยังไงผมขอฝากทางกรรมาธิการยกกว้างช่วยพิจารณา ดูข้อความที่ผมเพิ่มเติมให้ด้วยแล้วกันครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ครับ ท่านอาจารย์สมคิดครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ ครับ เจตนารมณ์ของท่านผู้แปรญัตติกับเจตนารมณ์ของกรรมาธิการยกกว้างน่าจะตรงกัน ก็คือหมายความว่าในอดีตที่ผ่านมาไม่มีประเด็นปัญหาโดยตลอดว่า รัฐบาลที่เข้ามา บริหารราชการแผ่นดินนั้นไม่ตรากฎหมายให้ทันภายในกำหนดเวลา ความจริง กำหนดเวลาที่กำหนดไว้ในอดีตที่ผ่านมา ก็ไม่มีนะครับ โดยตรง กรรมาธิการยกกว้าง ได้เพิ่มเติมเรื่องกำหนดเวลาทั้งหลายไว้แล้วในรัฐธรรมนูญฉบับนี้ เข้าใจว่าท่านสมาชิก สภาว่างก็เป็นห่วงอีกนะครับว่า แม้กำหนดเวลาไว้แล้วก็อาจจะปัญหาเกิดขึ้นได้ -----

ความจริงการที่ไม่สามารถทำตามกำหนดเวลาได้ มีหลายเหตุผลหลายสาเหตุที่สำคัญ บางเหตุผลเป็นเรื่องของการทะเลาะ ไม่อยากปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญโดยตรง ซึ่งถ้าเป็นเหตุ นั้นนี้ ตามรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน รัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๔๐ มีบทบัญญัติอยู่แล้วครับ ว่า นำไปสู่การถอดถอนให้พ้นจากตำแหน่งทางการเมืองได้ นอกจากนี้ ถ้าท่านสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ เมื่อวานเราได้หารือกันไปแล้วครับ เรื่องไปเพิ่มให้ ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาทำหน้าที่คอยติดตามตรวจสอบในการดำเนินงานให้มีการ ปฏิบัติไปตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งกรรมาธิการร่างนั้นได้รับข้อเสนอแนะนี้แล้วนะครับว่า ไปดำเนินการทั้งหลาย แต่ว่าอย่างไรก็ตามการไม่ปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญในบางกรณี อาจจะเกิดเพราะปัญหาทางเทคนิคเกิดขึ้น ผมยกตัวอย่างเช่น เรื่อง กทช. กสช. นะครับ ซึ่งท่านทั้งหลายทราบดีว่า เกิดการเลื่อนไปเลื่อนมาด้วยเหตุผลหลายอย่าง จนทุกวันนี้ เข้าใจว่ามีบางองค์กรยังไม่เกิดขึ้นด้วยซ้ำไป แต่ไม่ใช่เพราะว่าคณะรัฐมนตรีทะเลาะที่ ดำเนินการดังกล่าวข้างต้น อย่างนั้นขออนุญาตให้ท่านวุฒิสภา ประทานโทษนะครับ ถ้าท่านวุฒิสภาไม่ติตใจนะครับ ผมขออนุญาตให้บันทึกไว้ได้ไหมครับ แล้วก็ กรรมาธิการจะรับไปคู่อีกทีนะครับว่า จะไปเพิ่มเติมตรงไหนได้บ้าง แต่ผมยังคิดว่า กระบวนการทั้งหลายที่เราเขียนอยู่แล้ว กับคำอธิบายที่ผมได้อธิบายท่านทั้งหลายนี้ น่าจะเพียงพอกับการให้รัฐบาลต้องปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญอยู่แล้วครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านวุฒิสภาครับ เชิญครับ

นายวุฒิสภา กัลยาณมิตร : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพครับ คือถ้าคณะกรรมาธิการร่างจะเอาสิ่งที่ผมนี่นะครับ ขอแปรญัตติเพิ่มเติมไปลงไว้ในเจตนารมณ์นะครับ แล้วก็อย่างหนึ่งตามถ้าท่านกรรมาธิการร่างได้ดำเนินการตามที่ชี้แจงไว้ครับ ในเรื่องของการไปเพิ่มอำนาจหน้าที่ของ ไม่ว่าจะเป็นคณะผู้ตรวจการแผ่นดินรัฐสภาเออ อะไรเออเนี่ยครับ ผมก็ไม่ขัดข้องครับ ขอขอบคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ ขอขอบคุณนะครับ ถือว่าผู้แปรไม่ติตใจ ๒๙๕/๑ แต่ขอให้นำหลักการดังกล่าวไปพิจารณาด้วยนะครับ อาจารย์สมคิดครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมาธิการ) : ขออนุญาตเรียนชี้แจงสั้น ๆ แค่นั้นเองครับว่า เราได้พูดเรื่องการบันทึกเจตนารมณ์ไว้ ผมก็เห็นด้วยกับหลักการที่ท่านวุฒิสภาได้ขอให้บันทึกนะครับ แต่ขออนุญาตเรียนชี้แจงสั้น ๆ นิดเดียวว่าการบันทึกเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญนั้นไม่ใช่อำนาจของกรรมาธิการร่างนะครับ เป็นอำนาจของสภาร่างรัฐธรรมนูญโดยตรง แล้วก็เราตั้งกรรมาธิการขึ้นมาอีก ๑ ชุดนะครับ เพื่อบันทึกเจตนารมณ์เรื่องนี้ไว้ ขออนุญาตเรียนชี้แจงเป็นข้อมูลเพิ่มเติมแค่นั้นเองครับ ขอขอบคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ครับ ถือว่าที่ประชุมเห็นพ้องต้องกันนะครับ ให้บันทึกไว้ในการแสดงเจตนารมณ์ดังกล่าวนี้ นะครับ เพราะถือว่าเป็นเรื่องที่ดีนะครับ ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ ขออนุญาตนิดหนึ่งครับ คือทางกรรมาธิการได้รับไปด้วยว่า ที่ท่านผู้แปรญัตติได้แปรไว้นี้มีเจตนาที่ดี แล้วก็ที่น่าที่จะมีบางส่วนจะพิจารณาจะแก้ไขเพิ่มเติมส่วนไหนเท่าที่จะทำได้ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : อาจารย์ครับ กรรมาธิการเขารับไปแล้วครับ ในส่วนผู้ตรวจการแผ่นดินครับว่าให้ติดตามเรื่องเหล่านี้ครับ เมื่อก็อธิบายแล้วครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : คือผมกำลังจะพูดนิดเดียว ที่ท่านยกตัวอย่างนี้ มันอาจจะไม่เข้ากับมาตรานี้ที่เขาเพิ่ม เพราะว่ามันเขาบอกว่ายังไม่เริ่มให้มีการออกกฎหมาย แต่ว่า กสช. กทช. มันมีกฎหมายให้จัดตั้งแล้ว แต่กระบวนการจัดตั้งนี้มันไม่เรียบร้อย เนื่องจากว่ามันมีเรื่องทุจริต คราวนี้เรื่องของการไม่ริเริ่มเลย เช่น สภาหรือองค์กรคุ้มครองผู้บริโภคตามรัฐธรรมนูญฉบับที่แล้วนี้ มันไม่มีการริเริ่มเลย อันนั้นน่าจะอย่างนั้นน่าจะโดน เพราะในเมื่อท่านอนุชาตียอมง่ายไปหน่อย แต่ว่าเอละถ้าอย่างนั้นท่านช่วยคิดเถอะครับ ผมว่ามีปัญหาจริง ๆ ของเดิมมีหลายอันที่เขาเฉยเลยแล้วไม่เคลื่อนไหวเลย ช่วยจะได้ตรงไหนให้มันจริงจังได้ครับ ขอขอบคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ครับ ขอความกรุณาอย่างนี้ครับ ถ้าหากว่าไม่ใช่ส่วนที่สมาชิกท่านใดแปรญัตติไว้นี้นะครับ

ถ้าจะฝากกันนี้ นะครับ ขอความกรุณาช่วยหารือในส่วนที่กรรมการจะนำไปพิจารณาต่อไปด้วยนะครับ ขออนุญาตตามนี้แล้วกันนะครับ ขออนุญาตผ่าน ๒๙๕/๑ นะครับ เชิญท่านเลขาธิการครับ

นางอุมาสิวี สอาดเยี่ยม (รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : มาตรา ๒๙๖ มีการแก้ไข มีกรรมการขอสงวนความเห็น และผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ครับ กรรมการแก้ไข เชิญท่านอาจารย์สมคิดครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมการ) : ท่านประธานที่เคารพครับ ในมาตรา ๒๙๖ นั้น กรรมการขอแขวนไว้ด้วยเช่นเดียวกันครับ เพราะว่ามีประเด็นที่จะต้องพิจารณาเพิ่มเติม ขออนุญาตนำเสนอพรุ่งนี้ อีกทีหนึ่งครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) :
ที่ประชุมไม่ขัดข้องนะครับ กรรมการขอแขวน มาตรา ๒๙๖ ไว้ นะครับ
(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) :
เชิญท่านเลขาดำเนินการต่อ นะครับ

นางอุมาสีร์ สอาดเยี่ยม (รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการ
แทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภาว่างรัฐธรรมนุญ) :
มาตรา ๒๙๖/๑ คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ เชิญท่านกรรมการครับ ส่วนที่เพิ่มครับ ท่านใดครับ ท่านอัชพร เชิญครับ

นายอัชพร จารุจินดา (กรรมการ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ
ครับ เนื่องจากว่าองค์ประกอบคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมในร่างรัฐธรรมนุญนี้
ได้เปลี่ยนองค์ประกอบไปทั้งหมด นะครับ คือต้องมีการดำเนินการสรรหาและแต่งตั้ง
กรรมการตุลาการศาลรัฐธรรมนุญขึ้นใหม่ ก็เลยมีบทบัญญัติมาตรานี้รองรับ เพื่อไม่ให้มี
ช่องว่างตรงนี้ว่า ให้กรรมการที่มีอยู่ในขณะที่รัฐธรรมนุญนี้ใช้บังคับคงดำรงตำแหน่ง
ต่อไป โดยให้อยู่เป็นเวลา ๑๘๐ วัน ซึ่งในช่วงนั้นก็ จะสรรหาตามองค์ประกอบใหม่
ทั้งหมดครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ มาตรา ๒๙๖/๑ กรรมการเพิ่มขึ้นใหม่ มีสมาชิกท่านใดไม่เห็นด้วย มีไหมครับ
(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ ไม่มีนะครับ ถือว่าที่ประชุมเห็นด้วยกับกรรมการในมาตรา ๒๙๖/๑
เชิญท่านเลขาธิการดำเนินการต่อครับ

นางอุมาสีร์ สอาดเยี่ยม (รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการ
แทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภาว่างรัฐธรรมนุญ) :
มาตรา ๒๙๗ คณะกรรมการตัดออก

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 ครับ เชิญคณะกรรมการครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมการ) : ท่านประธานครับ
 กรรมการได้นำไปบัญญัติไว้ในมาตรา ๒๙๓ (๒) แล้วครับ เช่นเดียวกับมาตรา
 ขออนุญาตชี้แจงไปล่วงหน้าเลย ท่านประธานครับ ๒๙๔ ก็ได้นำไปบัญญัติไว้ใน
 มาตรา ๒๙๓ (๓) ครับ ซึ่งเราแขวนไว้ทั้ง ๒ มาตราแล้วครับ ท่านประธานครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 ครับ อย่างนั้นเดี่ยวของ ๒๙๗ ก่อนนะครับ กรรมการตัดออก โดยให้เหตุผลว่าไปอยู่ใน
 มาตรา ๒๙๓/๒ นะครับ กรรมการตัดออก มีท่านใดไม่เห็นด้วยมีไหมครับ
 ครับอาจารย์เจิมศักดิ์ครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ ผมคิดว่าเราคง
 ยังไม่สามารถจะให้คำเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบได้ เพราะยังไม่เห็นว่าท่านไปใส่อย่างไร
 เพราะท่านขอแขวนไว้ตัวที่ท่านเอาไป เพราะฉะนั้นตรงนี้ก็ต่อแขวนไว้ด้วยกัน เพราะว่า
 ยังไม่เห็นจริง ๆ ครับ นะครับ แล้วก็ ๒๙๔ นี้ ตอนนี้อาจพิจารณา ๒๙๗ นะครับ ยังไม่ไป
 ๒๙๔ ขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 ๒๙๗ อยู่ครับ ผมทราบดีครับ บอกแล้วครับว่า ๒๙๗ นะครับ ก็คงไม่น่ามีปัญหา นะครับ
 อาจารย์สมคิดครับ ๒๙๗ ก็ถือว่าแขวนเพื่อพิจารณาไปพร้อม ๆ กับ ๒๙๓ (๒) ที่อาจารย์
 จะเสนอเข้ามาใหม่ นะครับ ที่ประชุมไม่ขัดข้อง นะครับ ๒๙๗ ขอแขวนไว้ก่อน

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 เชิญท่านเลขาธิการดำเนินการต่อครับ

นางอุมาสิวี สอาดเยี่ยม (รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่
 แทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการสภาว่างรัฐธรรมนูญ) :
 มาตรา ๒๙๔ คณะกรรมการตัดออก

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 ครับ คงเหตุผลเดียวกันใช่ไหมครับ เชิญท่านอาจารย์สมคิดครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมาธิการ) : ต้องขอบคุณ
 ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ ว่ายังไม่ถึง ๒๙๘ ครับ ก็ถึงแล้วครับ ก็ขออนุญาตย้ายไปอยู่
 ในมาตรา ๒๙๓ (๓) ครับ ก็เป็นไปตามหลักการที่อาจารย์เจิมศักดิ์ว่านะครับ ก็คือ
 แขนงไว้แล้ว แต่ว่าก็แขนง ๒๙๘ ไว้ด้วยนะครับ ไว้ดูที่เดียวกันเลยครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 ที่ประชุมคงไม่ขัดข้องนะครับ กรรมาธิการขอแขนงมาตรา ๒๙๘ ไว้ก่อน เพื่อพิจารณาไป
 พร้อม ๆ กับ ๒๙๓ (๓) นะครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 ที่ประชุมเห็นด้วยนะครับ เชิญท่านเลขาธิการดำเนินการต่อครับ

นางอุมาสิวี สอาดเยี่ยม (รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการ
 แทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการสภาาร่างรัฐธรรมนูญ) :
 มาตรา ๒๙๙ ไม่มีการแก้ไข มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 ครับ มีสมาชิกที่ขอแปรญัตติไว้ ตัดใจใหม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 ไม่มีสมาชิกตัดใจส่วนที่ขอแปรญัตตินะครับ ถือว่า เห็นด้วย กับมาตรา ๒๙๙
 ที่กรรมาธิการเสนอนะครับ ก็ถือว่าพิจารณาในส่วนที่สามารถดำเนินการพิจารณาได้ครบถ้วน
 แล้วนะครับ ขอรื้อท่านสมาชิกกับกรรมาธิการครับ จะพักการประชุมแล้วนำมา
 พิจารณาต่อตอนหกโมงเย็นหรือไม่นะครับ หรือว่าจะพักเลื่อนการประชุมไปก่อน เพื่อให้
 กรรมาธิการไปจัดเตรียมให้ครบถ้วนเรียบร้อยให้หมดก่อน ขอรื้อครับ เชิญครับ
 ท่านกรรมาธิการครับ

สสร ๓๖/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

ปทิตตา ๔๔/๔

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ
สมคิด เลิศไพฑูรย์ กรรมธิการครับ เนื่องจากเป็นเรื่องรายละเอียดค่อนข้างมาก
แล้วกรรมธิการอยากดูให้รอบคอบ ขออนุญาตใช้เวลา ก็ขออนุญาตให้ไปประชุมพรุ่งนี้
เลยครับ ตอนเช้าครับท่านประธานครับ

นายการุณ ไสงาม : ท่านประธานครับ ทางนี้ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 เดียวครับ ท่านการุณครับ ส่วนวันนี้มีมาตราไหนที่จะพิจารณาต่อไป มีไหมครับ
 ที่บอกว่าไปปรึกษาเรื่องเอฟทีเอ (FTA – Free Trade Agreement) อะไร มีไหมครับ

นายสมเกียรติ รอดเจริญ : ท่านประธานครับ ๑๘๖ ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 ครับ ท่านสมเกียรติครับ เชิญครับ

นายสมเกียรติ รอดเจริญ : ครับ ท่านประธานครับ ไม่ทราบว่า ๑๘๖
 นะครับ มาตรา ๑๘๖ ที่ได้แขวนกันไว้ แล้วไปทำความเข้าใจกันไว้ นะครับ ไปถึงไหน
 อย่างไรครับ แล้วก็ประเด็นของกรณีที่เราได้แปรญัตติเพิ่มเติม แล้วก็ลงนามไป ๖๐ ชื่อ
 ครับ จะพิจารณาเมื่อไรครับ ขอขอบคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 ครับ ปรึกษาท่านประธาน ท่านอาจารย์นนติแล้วนะครับ ส่วนที่สมาชิกลงชื่อขอแปรญัตติ
 เพิ่มเติม นั้น นะครับ จะพิจารณาไปพร้อมกันทุกญัตติ คือพร้อมกัน หมายความว่า
 ต่อเนื่องกันไป นะครับ ในคราวเดียวกัน คงไม่ใช่วันนี้ นะครับ ก็คงต้องแจกเอกสารให้
 สมาชิกไปดูก่อนด้วย นะครับ ส่วนมาตรา ๑๘๖ เมื่อถามแล้วก็ยังไม่เรียบร้อยดี นะครับ
 ท่านกรรมาธิการมีมาตราอื่นอีกไหมครับ

นายอัชพร จารุจินดา (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ
 กระผม อัชพร จารุจินดา ครับ จะมีมาตรา ๒๓๙ แต่บังเอิญกรรมาธิการก็ยังไม่ได้ทำ
 เอกสารมา แต่ขออนุญาตเป็นหลักการก่อน นะครับว่า เดิมที่ค้างกันอยู่ว่า ที่ในร่างเรื่อง
 คุณสมบัติของบุคคลที่จะเข้ามาสู่การสรรหาคณะกรรมาธิการป้องกันและปราบปราม
 การทุจริตแห่งชาติ นั้น เขียนไปถึงข้าราชการพลเรือน ระดับ ๙ ซึ่งมีปัญหาว่า
 กฎหมายใหม่หรือตามมติ ครม. นั้น จะไม่มีระดับแล้วนั้นจะทำอย่างไร ขออนุญาตว่า
 เรียบหรือกันแล้ว แล้วก็ได้รับฟังท่านสมาชิกหลายท่านว่า คุณสมบัติของบุคคลผู้เป็น
 ปปช. นั้น อยากจะต้องการให้สูงขึ้น ถึงแม้ว่าโดยที่เสนอมานี้ครั้งแรกนั้นต้องการสรรหา
 บุคคลที่อาจจะในทางกว้างมาก แล้วก็อายุน้อย แต่ว่าเมื่อพิจารณาทบทวนแล้ว จากการรับฟัง
 ทุกท่านแล้ว ก็อยากจะให้ขยับคุณสมบัตินี้ให้เท่ากับศาลรัฐธรรมนูญ นั่นก็หมายความว่า

วุฒิสำหรับข้าราชการนั้นต้องเคยรับราชการ เดิมนั้นตำแหน่งไม่ต่ำกว่ารองอธิบดี ก็อยากจะขอเรียนเสนอ ขยับขึ้นไปเป็น เคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดี แล้วก็ใช้ข้อความเดียวกับศาลรัฐธรรมนูญ คือ หรือตำแหน่งในทางบริหารที่เทียบเท่าอธิบดี ส่วนสายวิชาการ ซึ่งเขียนว่า ดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์นั้น ก็ขออนุญาต ขยับเป็น ไม่ต่ำกว่าศาสตราจารย์ ซึ่งจะเหมือนกับศาลรัฐธรรมนูญ ส่วนข้อความ พรุ้งนี้คงจะเสนอมาอีกทีครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ก็คงขอเป็นเรื่องแจ้งให้ที่ประชุมทราบล่วงหน้าก่อนแล้วกันนะครับ เดี่ยวท่านเอกสาร ให้เขาดูรายละเอียดถี่ถ้วนอีกครั้งหนึ่งนะครับ ท่านอาจารย์เกียรติชัยครับ ท่านมีอะไรครับ

นายเกียรติชัย พงษ์พาณิชย์ : ครับ ท่านประธานที่เคารพครับ เกียรติชัย พงษ์พาณิชย์ สสร. ครับ ไม่มีอะไรครับ ท่านประธาน ผมคิดว่าเรามาจนถึงจุด ซึ่งผมคิดว่า น่าจะเรียบร้อยลงตัวดีพอสมควร และผมอยากจะคิดว่า ถ้าทางท่านคณะกรรมการ ยกร่างไปทำมาให้เรียบร้อยดีแล้วนี่นะ ไม่ยากละ น่าจะจบแล้ว ผมยังอยากจะเสนอ ด้วยซ้ำไปว่าพรุ้งนี้เอากันบายโมง ให้ท่านไปทำมาให้ดีเลย ทำให้เรียบร้อยเลย เดี่ยวเสรีจแน่ ครึ่งวันพอแล้ว ผมจะเสนอว่าถ้าจะเริ่ม วันนี้หยุด แล้วก็ให้ท่านไปทำมาให้ เต็มที่เลย ทีเดียวเลย รวดเดียวเลย แล้วเดี๋ยวพรุ้งนี้เริ่มบายโมงดีไหมครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : คือผมดูรายละเอียดนี่นะครับ ผมว่าไม่ทันนะครับ คือเราประชุมเข้ามานะครับ โดยกรรมการเตรียมเอกสารแจกสมาชิกนะครับ แล้วนำมาตราที่สมาชิกรู้อยู่แล้ว นี่นะครับมาพิจารณาไปเบื้องต้นก่อนนะครับ ในส่วนแรกก่อนนะครับ ส่วนอื่นท่านสมาชิก รับเอกสารไปแล้ว ก็นำไปพิจารณา ก็ได้ทั้งวันนะครับ เอาที่ง่ายก่อนนะครับ มาพิจารณา ตอนแรกก่อน ถ้าเราไปบายนี่นะครับ กราบเรียนเลยครับ ไม่ทันครับ แล้วก็เสียเวลาวาย ไปเลยนะครับ ตกลงขออนุญาตตามนี้นะครับ ท่านกรรมการครับ ขอประชุมเข้ามานะครับ ท่านสุรชัยครับ

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : ขอขอบคุณครับ ท่านประธานครับ ผม สุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญครับ ผมมีความเห็นอย่างนี้ครับว่า ถ้าวันนี้

เราจะยุติการประชุมเพียงเท่านี้ ก็ไม่ขัดข้อง แต่จะมีประเด็น ก็คือว่า มีมาตราหลายมาตรา
ที่เราเขวอนการพิจารณาไว้ ซึ่งผมเชื่อแน่ว่ากรรมาธิการยกร่างต้องไปปรับปรุงแก้ไข
ข้อความหลายเรื่อง อีกส่วนหนึ่ง ก็คือเรื่องที่มีสมาชิกขอแปรญัตติเพิ่มเติม -----

เท่าที่ทราบขณะนี้มืออยู่ ๔ เรื่องนะครับ ถ้าเป็นไปได้ผมไม่อยากจะให้พຽ່งนี้มาถึง แล้วท่านเอาเอกสารมาแจกเราในที่ประชุม แล้วเดี๋ยวกัถามว่าสมาชิกขัดข้องไหม ซึ่งผมต้องเรียนว่าดูไม่ทันแน่นะครับ โดยเฉพาะผู้แปรญัตติในแต่ละกลุ่มต่าง ๆ นะครับ เชื่อว่าเขาจะต้องเอารายละเอียดไปปรึกษา ไปประชุมกันภายในในกลุ่ม เพราะฉะนั้นเป็นไปได้ใหม่ครับว่าพຽ່งนี้ถ้าเราจะประชุมกันตามเดิม คือ ๐๙.๓๐ ขอให้กรรมการยกร่างเอาเอกสาร มาแจกให้พวกเราได้ดู อย่างน้อยล่วงหน้าสัก ๑ ชั่วโมง อย่างมาแจกในที่ประชุม ท่านอาจารย์สมคิดสั้นหัวแล้ว ถ้าไม่ทันนะครับ ก็ขอประชุมสายนัดหนึ่งท่านประธานเป็น ๑๐.๐๐ นาฬิกา แล้วท่านแจกเอกสารให้เรา ๐๙ นาฬิกา ๓๐ นาที ตามเวลาประชุมเดิมนะครับ เราจะได้มีเวลาเตรียมตัว ไม่อย่างนั้นเดี๋ยวจะมีปัญหาครับ แล้วก็จะพลาดเสียเวลาในที่ประชุมไปเปล่า ๆ นะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ครับ คืออย่างนี้นะครับท่านสุรชัยครับ เมื่อกี้ที่ผมเรียนท่านสมาชิกนะครับว่าเรื่องที่ประชุมนี้เอาเรื่องง่าย ๆ ก่อน เราเลือกได้นะครับ ง่าย ๆ นี้ ขนาดง่ายของเราบางที่ขัดเป็นครึ่งชั่วโมง ชั่วโมงหนึ่งเหมือนกันนะครับ แล้วช่วงนั้นนี่ท่านก็เอาไปดูนะครับ แต่เดี๋ยวลองถามยกร่างดูนะครับ ความพร้อมขนาดไหนครับ ท่านอาจารย์สมคิดครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมการ) : ความจริงมีบางมาตราที่กรรมการได้ยกวางไว้แล้วนะครับ ยกตัวอย่างเช่น มาตราว่าด้วยผู้ได้สวณอิสระนะครับ ซึ่งไม่ได้มีผู้ตั้งใจมาก แต่กรรมการยังไม่ได้แจกให้ แล้วก็คงเข้าเก้าโมงครึ่งคงจะประชุมได้นะครับ แล้วก็เอกสารคงไม่น่ามีปัญหาอะไรมาก ผมคิดว่าแจกก่อนล่วงหน้าสักครึ่งชั่วโมงได้ใหม่ครับท่านสุรชัย ขอรื้อหรือ หรือไม่อีกทางหนึ่ง ก็คือว่าได้มีผู้เข้าชื่อขอแปรญัตติเพิ่มเติมนะครับ ๖๐ ชื่อ ก็มี ถ้าแจกเย็นนี้ แล้วพຽ່งนี้เชื่อว่าด้วยเรื่องที่มีผู้แปรญัตติก่อนนะครับ และในขณะที่เดียวกันก็แจกเอกสารของกรรมการยกวางไปตอนเข้านี้ะครับ แล้วบ้ายคุยเรื่องที่ค้างอยู่ ขอรื้อเร็ว ๆ แบบนี้นะครับว่าเป็นไปได้ใหม่เพราะเข้าใจว่าเข้าชื่อ ๖๐ กว่าชื่อนี้ ได้มาแล้วนะครับ ผมเห็นอยู่แล้วน่าจะแจกได้เลยครับ

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : ครับ ผมเรียนท่านสมคิดผ่านท่านประธาน อย่างนี้ครับว่า เรื่องที่เราจะพิจารณาพรุ่งนี้ ผมไม่ขัดข้องหรอกครับ เอาเรื่องแขวน ขึ้นมาก่อน หรือเอาญัตติใหม่ขึ้นมาก่อน ก็คืออยากจะให้เราพิจารณาเรื่องที่มีความพร้อม ด้านเอกสารก่อนนะครับ ส่วนเอกสารอะไรที่ทางฝ่ายยกร่างบอกว่า วันนี้ทำเสร็จแล้ว ก็ขอความกรุณาแจกพวกเรานี้เลยนะครับ เราจะได้กลับไปศึกษากันคืนนี้เลยครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ครับ พอจะมีบางส่วนใหม่ครับ ที่พอแจกได้มีใหม่ครับ ๒๖๖ ๒๘๔ นะครับ เดี่ยวอาจารย์เจิมศักดิ์ เดี่ยวครับปรึกษากับยกร่างก่อน พอจะมีให้เขาพอไปพิจารณา ในเบื้องต้นก่อนนะครับ เราสรุปตรงนี้ดีกว่าครับ กรรมการจะได้เอาเวลาไปดำเนินการ ให้เสร็จลุล่วงโดยเร็วครับ อย่างนั้นท่านเลขาครับ จะเอาอย่างไรครับ ส่วนญัตติที่เขา เสนอไว้วันนี้ครับ ถ้าไม่ขัดข้อง ท่านเลขาธิการครับพอจะแจกอะไรให้สมาชิกก่อน ได้ใหม่ครับ เดี่ยวลองปรึกษาท่านประธานดูหนึ่งนะครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมการ) : ขออนุญาตอย่างนี้ ได้ใหม่ครับท่าน ก็หาหรือท่านประธาน หาหรือท่านสุรชัยด้วยครับ ก็พรุ่งนี้เข้าพิจารณา เรื่องที่มีผู้แปรญัตติใหม่แล้วกันใหม่ครับ เพราะว่าแจกเอกสารได้วันนี้เลย คือพรุ่งนี้เข้า กรรมการยกร่างมีประชุมแปดครั้งครับ บางเรื่องที่แขวนไว้ก็จะไปดูก่อน เอกสารอาจจะ แจกให้ทันล่วงหน้า ๑ ชั่วโมงไม่ได้นะครับ ก็ขออนุญาตว่า เข้าขออนุญาตให้ดูเรื่องที่มี ผู้แปรญัตติใหม่เลย เพราะว่าแจกเอกสารได้วันนี้อยู่แล้วครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ครับ อย่างนั้นผมขออย่างนี้ครับ เดี่ยวครับท่านสุรชัยครับ ให้ผมอนุญาตก่อน เดี่ยวผมหาหรือท่านเลขาครับ ตอนนี้เดี๋ยวพอหยุดนะครับ ท่านก็ไปรับประทานกาแฟกัน คนละแก้วสองแก้วนะครับ แล้วให้ทางท่านเลขาจัดเอกสารที่จะพิจารณาในวันพรุ่งนี้ นะครับ ที่ตรงเคาน์เตอร์ (Counter) ลงชื่อนะครับ แล้วท่านสมาชิกก็มารับได้ก่อน สี่โมงเย็นดีใหม่ครับ เดี่ยวต้องไปสำเนาถ่ายเอกสารมาแจกสมาชิกด้วยนะครับ ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ยกมือหลายทีแล้ว เชิญครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ กว่าจะได้พูดพอดีก็ตรงกันเยอะเลย คือเราทำเรื่องที่มาชิก ๖๐ รายชื่อเสียก่อน เพราะว่าเอกสารพร้อมแล้ว เดียวคืนนี้เอาไปดู วันพรุ่งนี้พอพูดเรื่องนี้เสร็จ ท่านประธานก็บอกว่าเราทำเรื่องง่าย ๆ ก่อน เรื่องง่าย ๆ ที่ไม่ต้องมีเอกสาร ก็คือมาตรา ๒ กับมาตรา ๗๘ ก็น่าจะเอามาตรา ๒ มาตรา ๗๘ พิจารณาเสียก่อน ไม่ต้องมีเอกสาร แล้วระหว่างนั้นนี่เอกสารท่านเสร็จเราก็จะได้ดูไปพลาง แล้วก็ค่อยมาพิจารณามาตราอื่นที่แขวน มันเป็นการพิจารณาเรียงมาตราไปด้วยเลย เหมือน ๑ มาตรา ๒ ที่แขวน แต่ว่า ๗๘ มันเกี่ยวพันกันก็เอา ๗๘ กับ ๒ มาพิจารณาร่วมกัน ขอบพระคุณครับ ง่าย ๆ อย่างที่ท่านว่า

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ครับ ๆ
ทุกท่านก็เสนอสิ่งดี ๆ ให้ทั้งนั้นนะครับ ก็ถือว่ารับมาดำเนินการแล้วกันครับ ยกเว้นจะได้ไป
ดำเนินการครับ เสียเวลาเยอะแล้วนะครับ ขอขอบคุณ ท่านสุรชัยครับ

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : นิดเดียวครับ เสนออีกนิดเดียวที่เราลงตัวกัน
หมดแล้ว ก็พ่วงนี้เราพิจารณาเรื่องญัตติที่เสนอเพิ่มเติม เพียงแต่ผมขอว่าญัตติที่เสนอเพิ่มเติม
ให้พิจารณาได้เรียงตามลำดับมาตรฐานน้อยไปมามาก

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
เอาเถอะครับ เดี่ยวดูอันไหนพร้อมนะครับ บางญัตติก็ยังไม่พร้อมเลยนะครับ เดี่ยวทางเลขา
ดำเนินการแจกเอกสารให้เสร็จก่อนสี่โมงเย็นนะครับ ที่เคาน์เตอร์ตรงลงชื่อครับ
วันนี้ก็ขอขอบพระคุณท่านสมาชิก ท่านกรรมาธิการยกเว้นทุกท่าน และเจ้าหน้าที่ด้วยนะครับ
ขอเลื่อนไปประชุมพ่วงนี้ เวลา ๐๙ นาฬิกา ๓๐ นาที นะครับ วันนี้ขอปิดประชุมครับ

เลิกประชุมเวลา ๑๕.๑๕ นาฬิกา

การประชุมสภาาร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๓๖ (เป็นพิเศษ)
วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ เดือนมิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๐

รายนามคณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา	นายจเร พันธุ์เปรื่อง	รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
	นางสาวยุพา ศิริประภาพร	ผู้อำนวยการสำนักgrayงานการประชุม และชวเลข

ผู้ตรวจทานรายงานการประชุม

นางนัยนา เปรมประพันธ์	ผู้อำนวยการกลุ่มงานชวเลข ๓
นางสุภภาพา หนองพงษ์	ผู้อำนวยการกลุ่มงานบริหารงานทั่วไป
นางสุจิตรา อรุโณ	ผู้อำนวยการกลุ่มงานชวเลข ๔
นางบังอร วิบูลโกศล	เจ้าหน้าที่ชวเลข ๘
นางนนท์สภรณ์ ขุนทองจันทร์	เจ้าหน้าที่ชวเลข ๘
นางสันทนา ททรัพย์พูนผล	เจ้าหน้าที่ชวเลข ๘
นางสาวพัชรี ไชคำพา	เจ้าหน้าที่ชวเลข ๘
นางสติมา จันทร์ไพจิตร	เจ้าหน้าที่ชวเลข ๘
นางรพีพร ดิยามา	เจ้าหน้าที่ชวเลข ๘
นางสาวฐานวีร์ เกิดโสดศรี	เจ้าหน้าที่ชวเลข ๗
นางสาวอุทัยวรรณ จำนงค์ศาสตร์	เจ้าหน้าที่ชวเลข ๖
นางสาวสุพิชชาย์ เนื่องพิมพ์	เจ้าหน้าที่ชวเลข ๖
นางสาวประไพพิศ ดีสุน	เจ้าหน้าที่ชวเลข ๖
นางสาวกุลนที หวังประเสริฐ	เจ้าหน้าที่ชวเลข ๔
นางสาววิไลพร ช้วยกลาง	วิทยากร ๔

ผู้จัดรายงานการประชุม (กลุ่มงานชวเลข ๓)

นางสาวรสรินทร์ กนกอุดม	นางสาวกมลมาศ ทังสุภูติ ศิริสัมพันธ์	
นางศันสนีย์ ฤทธิประเสริฐศรี	นางนิรชา คำงาม	นาง
ณัฐชนก วงษ์นิล	นางสาวสาริตา สิงห์เมธา	นางศิริ
ลักษณะ สุวัฒน์	นางเสาวลักษณ์ เพชรา	
นายพรเทพ ไชยสงวนสุข	นางนัชชา ไนไธสง	
นางสาวสายชล ไทยรวมมิตร	นางสาววีรุทัย ผาสุขเวชพร	
นางสาวปติตตา ธีรนนท์	นางศิริวรรณ สากลวารี	
นางนงลักษณ์ คุ้ม	นางดรุณี จันทพันธ์	
นางสาวสมร เกตุศรี	นางสาวรัตนา ภูระหงษ์	
นางสาวเกศราภรณ์ จันทร์บำรุง	นางสาวรัศมี บานเย็น	
นางสาวบุศยรินทร์ พจนวิชัย	นางวัฒนี อุดมภักดี	

สำนักรายงานการประชุมและชวเลข

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

บันทึกการขอแก้ไขรายงานการประชุมสภาว่างรัฐธรรมนูญ

ครั้งที่ ๓๖ / ๒๕๕๐

(เป็นพิเศษ)

(วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ เดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๐)

ตั้งแต่วันที่ ๑ - ๑๑๘ สรุปการแก้ไข ดังนี้

หน้า	บรรทัด	ข้อความเดิม	ข้อความที่ขอแก้ไข
๓๒	๓	เชิญพระองค์ท่านไปเปิดราชานุสาวรีย์สมเด็จพระเจ้า	เชิญพระองค์ท่านเสด็จเปิดพระราชานุสาวรีย์สมเด็จพระเจ้า
๔๔	๒๑	ให้มันมีความคล่องตัวให้ตัวได้ง่ายหน่อย	ให้มันมีความคล่องตัวให้ได้ง่ายหน่อย
๖๗	๑๕	กรรมการขอเสนอ	กรรมาธิการขอเสนอ
๗๗	๘	ผมเชื่อเถอะท่านครับ	เชื่อผมเถอะท่านครับ
๘๘	๓	สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจสังคมแห่งชาติ	สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจสังคมแห่งชาติ (สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ)

บันทึกการขอแก้ไขรายงานการประชุมสภาาร่างรัฐธรรมนูญ

ครั้งที่ ๓๖ / ๒๕๕๐

(เป็นพิเศษ)

(วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ เดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๐)

ตั้งแต่หน้า ๑ - ๑๑๘ สรุปการแก้ไข ดังนี้

หน้า	บรรทัด	ข้อความเดิม	ข้อความที่ขอแก้ไข
๓๑	๒๕	จ่ายเป็นเงินรางวัลได้เจ็ดหมื่นห้า	จ่ายเป็นเงินรางวัลได้ ๗๕,๐๐๐
๖๗	๑๕	ห้าหมื่นตามที่ท่านได้ขอ	๕๐,๐๐๐ ตามที่ท่านได้ขอ
๘๘	๑๒	หนึ่งปีกับสิบเดือน	๑ ปีกับ ๑๐ เดือน
๑๐๙	๖	สองมาตราแล้วครับ	๒ มาตราแล้วครับ

บันทึกการขอแก้ไขรายงานการประชุมสภาาร่างรัฐธรรมนูญ

ครั้งที่ ๓๖ / ๒๕๕๐

(เป็นพิเศษ)

(วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ เดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๐)

เสนอต่อคณะกรรมการวิสามัญ

บันทึกเจตนารมณ์ จดหมายเหตุ และตรวจรายงานการประชุม

ตั้งแต่หน้า ๑ - ๑๑๘ สรุปการแก้ไข ดังนี้

หน้า	บรรทัด	ข้อความเดิม	ข้อความที่ขอแก้ไข
๒๙	๑๗	อีไอเอ (EIA) หรือเอชไอเอ (HIA)	อีไอเอ (EIA - Environmental Impact Assessment) หรือเอชไอเอ (HIA - Health Impact Assessment)
๓๑	๑๖	เปอร์เซ็นต์	เปอร์เซ็นต์ (Percent)
๔๘	๒๔	เช็คความเป็นจริง	เช็คความเป็นจริง
๖๐	๑๗	นิด้า (NIDA)	นิด้า (NIDA - National Institute of Development Administration)
๑๑๒	๓	เอฟทีเอ (FTA)	เอฟทีเอ (FTA - Free Trade Agreement)

บันทึกการขอแก้ไขรายงานการประชุมสภาาร่างรัฐธรรมนูญ

ครั้งที่ ๓๖ / ๒๕๕๐

(เป็นพิเศษ)

(วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ เดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๐)

ตั้งแต่หน้า ๑ - ๑๑๘ สรุปการแก้ไข ดังนี้

หน้า	บรรทัด	ข้อความเดิม	ข้อความที่ขอแก้ไข
๓๒	๓	พระองค์โสมฯ	พระองค์โสมฯ (พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชาทินัดดา มาตุ)